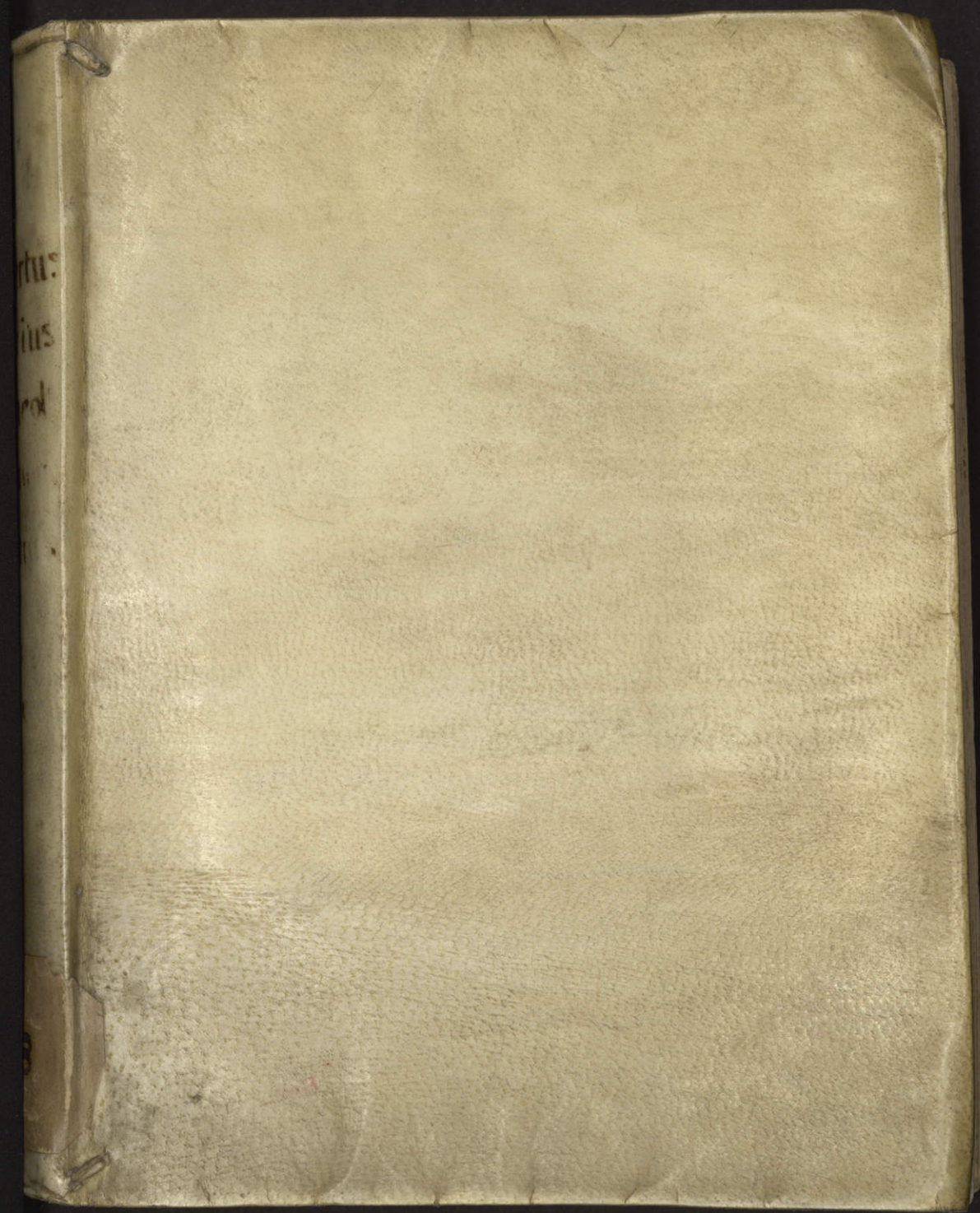

colorchecker CLASSIC

x-rite

mm

Albertus

Maximus

Mathed

A. M. M.

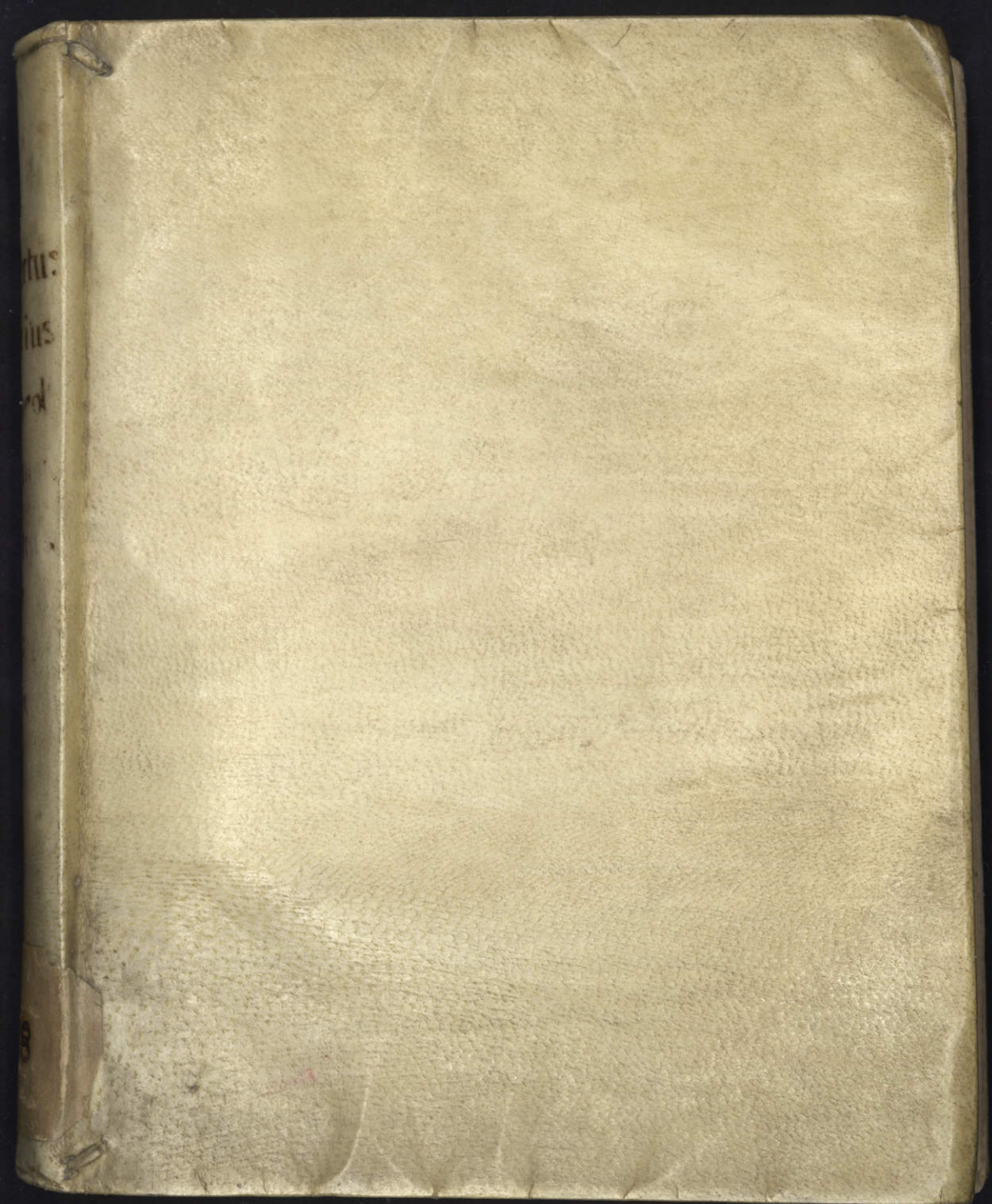
de

de

no

1818

618

~~1107~~

~~27992~~

XV. Sieck.

618

Table Des ouvrages Continus dans ce Recueil.

Michaeli Alberti De memoria artificiali lib.
pag. I. ~~1102~~

ars memoriae et oblivionis auctore adamo Brucio
pag. 13.

Ejusdem nomenclator memoriarum. pag. 82.

arte memorativae Mathaeoli tractatus cum nonnullis
plinii et gordani documentis. pag. 117.

Joenix petri Tomatii memoria magistri. pag. 125.

jacobi publici in arte memoriae lib. pag. 141.

[Faint, illegible handwriting at the top of the page]

[Faint handwriting, possibly a title or reference]

[Faint handwriting, possibly a title or reference]

[Faint handwriting, possibly a title or reference]

[Faint handwriting, possibly a title or reference]

SIMONIDES REDIVIVUS, ^{M.}

sive

ARS MEMORIÆ,
ET OBLIVIONIS, (QUAM
hodiè complures penitus ignorari scri-
pserunt) tabulis expressa. ^{2^o}

Auctore

ADAMO BRUXIO SPROTTA-
SILESIO, DOCTORE, ET MEDICO
Halensi, apud Saxones.

Cui accessit

Nomenclator mnemonicus, ejusdem
authoris.

Omne opus difficile apparet, antequam tentaveris.

10.

LIPSIÆ, *ff*

Impensis THOMÆ SCHURERI Bibliopole Lipsiensis.

- f 2.

2

LIPSIUM

LIBRARY

1871

Ecclesiast. cap. 11. vers. 7.

Prusquam perquisiveris, ne crimineris: cognosce primùm, atq; tum increpa.

Scala viro, currus puero, quod scipio Aceste;
Hoc memorativa prestat in arte Locus.

);(2

Aristoteles de memoriâ cap. 2.

Conſuetudine motus animi alij alios, ut hic illum ſequuntur. Cum ergo recordari vult unusquisque, hoc faciet, quæretq; quemadmodum principium motus animi reperire poſſit, quem ille conſequatur. Itaq; celerrimè, atq; præclariffimè ducuntur à principio recordationes. Quam enim res inter ſe habent ordinis rationem, eandem etiam motus animi habent. Quædamq; facilè memoriâ comprehendi poſſunt, ea quæ ordine quodam conſtant; alia verò difficulter.

Quintil. lib. 6. cap. 2.

Tentabo etiam de hoc dicere, quas *Phantasia* Græci vocant, nos fanè viſiones appellemus, per quas imagines rerum abſentium ita repræſentantur animo, ut eas cernere oculis, ac præſentes habere videamur.

ILLUSTRISSIMO, POTENTISSIMO, ATQUE CONSIDERATISSIMO Principi ac Domino,

DN. MAURITIO, LANDGRAVIO HASSIÆ, COMITI CATTIMELIBOCORUM, DECORUM, Zigenhainæ & Niddæ, &c.

Sacri Romani Imperij Columnini & Lumini, Domino Clementissimo.

Nter ea, eaq; varia, Princeps Illustrissime, genera hominum, varid de operibus atq; laboribus aliorum judicantium, hæc duo quoq; reperiuntur: alterum quidem eorum, qui veterum placitis, decretis & inventis solis standum, nihilq; novi attentandum esse statuunt. Atq; hisane videntur longè ineptissimi ac ridiculi esse, propterea, quod omnem ingenij gloriam viris doctis præreptam, omnem philosophandi & inveniendi libertatem velim ademtam, pigraq; & iliberalissima aliorum mancipia requirant. Quid enim queso aliud faciunt, quàm quòd ex patrum observationibus, præceptis, vigilijsq; & commentationibus, sua, filiorumq; socordia atq; ignavia querunt patrosinia? Turpe autem est, relicta humani ingenij libertate, natura lumen, discernendi, effringendiq; facultatem omnem posteris eripere, ex aliorum duntaxat mellificio, fucorum

29
EPISTOLA NUNCIATORIA.

instar, vivere, neque donum, quod in nobis est, excitare velle. Na atas hac nostra non minus felix fuit, atq; etiamnum est in inveniendis & corrigendis, quam illa superior & pristina. Quod etsi plurimis exemplis ostendi posset: ex ijs tamen pauca, eaq; novissima, adhaucemur: cum vulgata, minusq; nova, minus etiam (quod mnemonice quoq; artis preceptum est) movere soleant.

Dantur hoc tempore instrumenta speculatoria, quorum beneficio longinqua, & aliquot miliaribus à nobis remota, satis exactè cernuntur: quod multis vel non, vel certè incantationis vi fieri, sed falso videbitur. Hujusmodi specillum ante dies non multos habui, cujus usum ut explorarem, turrium, quas hic templum D. Mariae virginis (in quo superiori astate Celsitudo tua fuit) unam conscendi. Eius igitur auxilio exactissimè vidi aedificia, horumq; partes, quae in monte D. Petri, qui locus duobus miliaribus Halà distat, adhuc supersunt. Optarim me alterà vice in turri Cremonensium altissimà, aut Argentoratensium, praeter insignem sublimitatem, artificiosissimà verèq; Dadaleà: idq; solius speculi hujus exercendi melius, gratià. Inde enim vel pluribus miliaribus distata loca, oculos incursum, propinquissimàque visum iri sperarem. Majus etiam quiddam huic instrumento subest, omni apud plerosq; fide & admiratione superius, quodq; idcirco sine demonum ope & industrià non posse fieri multi juraverint. Etenim qui ejus usum, Babylonicàq; turris (communiter sic dicta) cognitionem habuerit; is absque ullo literarum vel nunciorum interventu, cum absentibus, & satis etiam quandoque remotis potest colloqui.

Novi etiam modum, quo quis alteri, maximo locorum intervallo, & plusquam centum miliaribus disjuncto, animi sui sensa in puncto temporis possit patefacere, sine abellarijs,

laris, sine literis, sineq; ullis (juro) malignorum Spirituum ministerijs. De cuius tamen posterioris veritate sicuti nullus dubito: ita certi nihil impraesentiarum asseverabo: cum ad probandum examinandumq; illum haecenus mihi defuerint occasiones. Ut hoc nomine rectissime à Comico scribatur: Nunquam ita quemquam bene subducta ratione ad vitam fuisse, quin res, etas, & usus semper aliquid appor- tarint novi.

Sape cogitari de clibano & igne, quibus vini Spiritus in musco, mensaq; destillari, olea rectificari, & extracta, salia, aliq; id genus, calorem mediocrem, oculumq; diligentem desiderantia, preparari queant. Tediolum enim ut plurimum est, si in laboratorio, & loco, igneq; & balneo consuetis hac peragantur, toties à libris, alijsq; rebus agen- dis discedere, chymicoq; artificio animum oculosq; intende- re. A quo diutius, quam par erat, si absueris: fieri facile potest, ut cum Spiritu, vini phlegma permisceatur, extra- cta plus justo insipientur, viresq; potiores amittant. In hy- pocausito verò & cubiculis, communi destillationis via, per balneum Mariae, cineres aut arenas hac velle peragere & cavere, consultum bonae valetudini nequaquam est: quippe cum pruna adhibeantur, qua praeterquam quod sanitati ve- hementer insidiantur, atque, in conclavi praesertim angu- sto & camini experte, adversantur, quemadmodum ex- cellentissimi viri & medici, pluresq; tragici casus id testan- tur: fumum etiam non raro concitant oculis permolestum, librosq; & alia cubiculi contenta deturpant. Quid quòd etiam vix ita tractari possunt, quò minus manus de- nigrentur? Quod aequè videtur officere literato, atque car- bonarius falloni, de quo fabula extat. Balneo autem si u- taris, exhalationes ob aquam calore resolutam geminabun- tur, in cuius locum non raro aqua nova affundenda est. Id

Quere. in
Tetr. pag.
120. & de si-
gnat. rer. in-
tern. pa. 114.
Pareus in
tract. de Re-
nunciatio-
nibus &c.

quod

EPISTOLA NUNCUPATORIA.

quod non operosum duntaxat, verum etiam damnosum libris
& chartis existit, propter guttas inter affundendum (vix enim
eas cavebis) in mensam destillantes.

Scio equidem lampadibus, ex S. V. oleo vel cera preparatis ea, quae dixi, posse praestari. Sed quantum ad S. V. attinet, is non tantum magni, in his nostris praecipue regionibus, constat; sed etiam peculiarem preparationem, antequam eo utaris, desiderat. Oleum autem manus reddit unctuosas, plurimamq; clibanum fuligine insicit. Neq; vera commode, citraq; dispendium potest tractari. Et nisi ellychnia diligenti subtilissimamq; manu tractentur, dicto citius lampas nulla erit. Quae omnia nostro, qui sequitur, modo facile vitantur: quamvis & Lampades suam mereantur laudem, apud ditiores praesertim, quas eas S. V. vel frumentorum, non verunt sustentare & fovere. Qui nostram fornaculam usus averit, cum ubi semel alembicum cum Recipiente adaptavit, circa ignem occupari, aut a libris, mensamq; discedere necesse non est, cum famulus vel quicumq; alius reliquo operi perficiundo sufficiat.

Accipiantur igitur, later quadratus unus pro basi, cuiusmodi sunt, quibus pavimenta & foci sternuntur: & tegulae resectis caudis numero quatuor, quarum prima circulariter in inferiori parte excavetur, secunda exiguo foramine sit pervia, tertia & quarta plana permaneant. In promtu etiam sit canna ferrea caudata, exquisitissime ore suo excavata tegulae primae respondens: cauda vero secunda tegulae foramen illa ingrediatur, quod inter dictam cannam & tegulam, quae caudam ipsius excipit, spatium pollicis transversi relinquatur. Quibus rite & a regione dispositis, lateriq; illi quadrato superstructis, reliquae duae tegulae adjungantur, exq; hisce omnibus, sapientia luto comprehensis & agglutinatis, secundum artem (ut loquuntur Medici) fiat fornacula, in qua vis loca & conclavia portatu non difficilis. Praesto deinde

quoq;

quoque sint operculum, os canna exactissimè obturans, & tegula bifidata major, habens in medio circulum excavatum, per quem impositum alembicum legitimè emineat. Præter fornaculam, pile aliquot ferrea habeantur, ejus magnitudinis, ut cannam dictam ferè adimpleant, nullo tamen negotio eximi inde rursus possint, cum forcipe, cujus extremitates interiores quadantenus profunda, exteriores verò protuberantes esse debent, quò videlicet faciliùs pilas comprehendant & tractent. Quòd si tamen ferra oblonga, præ globosis elegeris, forceps vulgaris sufficiet.

In usu fornacula ita procedendum. Primum lateres tres vel quatuor extra conclave componuntur, quemadmodum facere consueverunt muliercula, quando amictoria contorquere ad placitum & flectere cupiunt. Intra hos, carbones succendantur, pileque injiciuntur. Interea dum hæ excandescent, vasa cum materia destillanda ritè locantur, adhibitis cinere, arenâ vel ferri limaturâ, priùs calefactis clibanisque immisis. Quo factò pile una vel plures candentes rutilantesque canna induntur, cujus os protinus obturari oportet. Hisce refrigerantibus & exemptis, continuò alia candentes succedunt, prioribus intra prunas iterum conjectis. Facile autem, quotâ quâque horâ repetendus hic labor à famulo sit, animadvertitur. Ità ergo compendiosè, absque ullo vapore vel fumo, atque etiam conatu inter alia studia destillationibus, rectificationibus & extractionibus Chymia studiosi & amatores incumbere, hocque hinc insuper commodi habere possunt; quòd hyberno tempore unâ eademque operâ & expensâ, cum globos illos ferreos candentem, tum hypocaustum quoque calefacere possunt. In quorum proin gratiam, licet præter institutum nostrum id sit, fornacula effigiem subungere volui.

Ceterum etsi hæc primâ fronte egregia, & ad utilitatem jucundam eorum potissimum, qui in academijs agentes, lo-

cum destillandi singularem non habent, pertinere videantur: puerilia tamen serè sunt, si conferantur ad inventa alia graviora, ex quibus plurimum fructus & delectationis ad naturam indagatores redire solet, quò sequens inventum jure merito refertur.

Quamquam carbonum fumos ac nigrorem nunquam, sim veritus, neque etiamnum, quò minus Chymicis incumbam operationibus, creear: tamen summopere exoptandum, maximèq; beneficij & adjumenti loco habendum esse duxerim, ejusmodi laboratorium, in quo neque carbo, neque carbonum fumus percipiatur. De tali non ita pridem vir quidam, virtute, ingenio, & Hermetica gloria præcellens, ex peregrinis locis adveniens, erga me predicabat. Artificium lubentissimus sanè cognovissem: obtinere verò ab eo id, quippe cui tanquam inventori erat secretum, non potui. Ansam tamen optimus vir præbuit hanc ratione, de re longè utilissimà sedulo cogitandi & speculandi. Videorq; mihi rem acutè tetigisse: quamquam quò animo concepi, opere manùque nondum compleverim. Unica fornax major extra laboratorium alicubi delitescens sufficit ad plures fornaculas, ad balnea, vaporaria, cineres, arenas, ferri scobes, &c. ad varios deniq; ignis gradus, quorum absque morà ullà, ferèque in momento particeps fieri, extra ullum planè laborem, ignisq; novam succensionem pestis: aequè facile, promptè ac definitè, atque cum ex dolio vel canali, aqua in parvâ vel magnâ quantitate erumpit, prout nimirum epistomium parvum aut multum loco suo movetur. Nec cinerum, quorum hic nulli adsunt, subtractione unquam est opus; non manuum ablutione; non instrumentorum vitreorum, aliorumq;, à pulverulentis & carbonarijs sordibus, absterfione. Munda & tersa hic omnia. Res profectò exoptatissima omnibus, qui igne rerum anatomias

aggrediuntur: quæq; in causâ esse possit, plures operus Spagyricas, uno eodemq; & quocunq; tempore absq; magnis moleculis suscipiendi. 19

Quam de fornacibus, posteriore imprimis, narrationem Celsitudini Tuæ non ingrati fore spero, tanquam per accommodatissima: Chymicis exercitiis, quibus C. T. veementem duci atque oblectari, cum ex alijs multis rebus apparet: tum ex publico operarum Spagyricarum fano, in gratiam purioris philosophiæ atque medicina studiosorum, nuperrimè, non sine magnis sumptibus à C. T. Marpurgi constructo: & ex novâ Chymiatrica professione, ad quam procul dubio oculis jam pridem notavit, jamq; designavit virum clarissimum, Dn. Joannem Hartmannum, Medicina Doctorem, & solertissimum rerum naturalium vel abstrusissimarum indagatorem. Primus Chymiam, Princeps potentissime, ab omnibus Academijs exulantem & fermè explosam, in tuam vocas, eiq; locum honoratissimum destinans. Quia enim es Princeps omnium literatissimus, idcirco etiam in supplendo Universitatum defectu perspicacissimus, juvenandæ repub., cujus totius fundamentum est recta adolescentum educatio & institutio, es prudentissimus liberalissimusq;. Ignominiam, quâ Chymico-mastiges antehac artem istam nobilissimam deformare, invidiamq; cultoribus ejus apud viros illustres & bonos constare conabantur, removisti: illam ex Academijs exterminatam & exturbatam, proindeq; futilitatis, impietatis & nequitiæ crimine condemnandam esse clamitantes: modo non absimili, quo olim Judei doctrinam nostri Salvatoris, Christi, eò quòd Pharisaorum principes & Synagoga eam non amplecterentur, nitebantur populo suspectam reddere.

Utimini igitur, ô Medicinæ veræ Candidati, hâc Mauritiij, Principis magni, munificentia: agnoscite Hartmanni, Professoris chymiatrici, perquam industrij favorem, qui

EPISTOLA NUNCUPATORIA.

In calce Le-
gis.
In Ideâ Me-
dic. cap. 15.

tamen, ne porcis margaritæ proijciantur, secretaq; omnia omnibus fiant manifestissima, & trivialia, philosophicè cavebit. Res sacra, ait Hipp. sacris hominibus demonstrantur: profanis id fas non est, priusquam scientia orgijs inintetur. Neg enim quemvis cum Petro Severino ad Dianæ balnea admittendum, neg servatam à seculorum exordijs virginitatem temerè profanandam censeo. Janua vobis, ornatisimè juvenes, in inçlytâ Mauritianâ panditur ampla, occasioq; offertur ad naturæ mysteria explorandum expedita, quæ certè nondum in Italiâ, nondum in Galliâ, alijsq; locis academicis vel remotioribus cuiquam patuit. Ingreddimini igitur, & modestiam, submissionem, ignorantia confessionem, & discendi cupiditatem ingenuam (hac enim requirebant Antiqui à discipulis) afferte, & immensâ gratitudine Principis laudatissimi liberalitatem, Hartmanniq; dexteritatem prosequimini. Ad quos vel ipse Galenus, si revivisceret, discendi causâ accederet, demiraturus & exosculaturus tot tantaq; naturæ abdita, à posteritate eruta: exultaturus de tanto Medicinæ incremento: refutaturus deniq; verbis gravissimis istam mancipiorum suorum maledicendi licentiam. Sed unde digressus sum, redeo.

Alterum igitur genus eorum hominum est, qui experientia & exemplis convicti concedunt equidem, multa adhuc esse in rerum naturâ, à veteribus non explicita, non cognita; sed ab hoc demum seculo inventa & invenienda: quia verò discendi nova & meliora, occasione destituuntur, vel data præcepta, suo etiamnum enucleanda sudore indignantur, seq; superiores & doctiores agerrimè patiuntur: ideo alios, nihil propterea intentatum relinquere, addiscereq; volentes prohibent, impediunt, animosq; mortalium, ad criminandas artes, artificesq; subtili oratione inducunt, accendunt, & nisi quod ipsi noverint vel fecerint, nil rectum volunt.

Utrosq;

Utrosq; adversos mihi prævideo : hos quidem, quòd ex tabulis sensum verum & desideratum non sint statim (nisi priùs artis nostræ fundamenta edocti accedant) percepturi ; illos autem, quòd artem reminiscèntia nullam verè fuisse, aut si unquam extitit, penitus intercidisse opinentur.

Quorum telis objectum cum me animadverterem, de summo aliquo patrono, sub cuius umbrâ & tutelâ delitescerem, cogitare cæpi. Elegi verò Celsitudinem Tuam præ alijs omnibus, spe plenus, me Veneri suem non esse, ut habet adagium, imolaturum, quocunq; sanè C. T. erga hanc artem (quod me latet) sit animo. Non amare illam fortasse possit; & odisse profectò non poterit, cum propter alias causas, tum propter divina ingenia & virtutes eorum, qui ipsam excoluerunt. Etsi igitur, ut cum poetâ canam,

Pagina iudicium docti subitura movetur
Principis :

tua tamen Celsitudini hos meos labores, sub quibus etiam Nomenclatorem mnemonicum padiunctum comprehendo dedicare & consecrare volui, ut maximum illum favorem ac benevolentiam, quâ C. T. nostram medico-chymicam facultatem exemplo raro, planeq; novo profecuta est, gratâ & submissâ voluntatis significatione celebrarem.

Deus Opt. Max. qui solus gubernationes felices largitur, quiq; Regum & Principum cor in manu suâ habet, illudq; quòd vult, inclinât; Celsitudinem Tuam scholâ & ecclesiâ quàm diutissimè florentem ac superstitem conservet, & consilia Ejusdem itâ dirigat, ut patria nostra tranquillitas exoptata retineatur, studium pietatis excitetur, etasq; hæc nostra, à corporeâ & mortuâ, ad spirituales vitalesq; philosophiam atq; medicinam,

EPISTOLA NUNCUPATORIA.

21
medicinam, indies magis magisq^r deficiat. Dabam Hale Saxo-
num, anno ab orbe redempto, M. DC. X. mense Julio.

Celsitudinis Tuæ

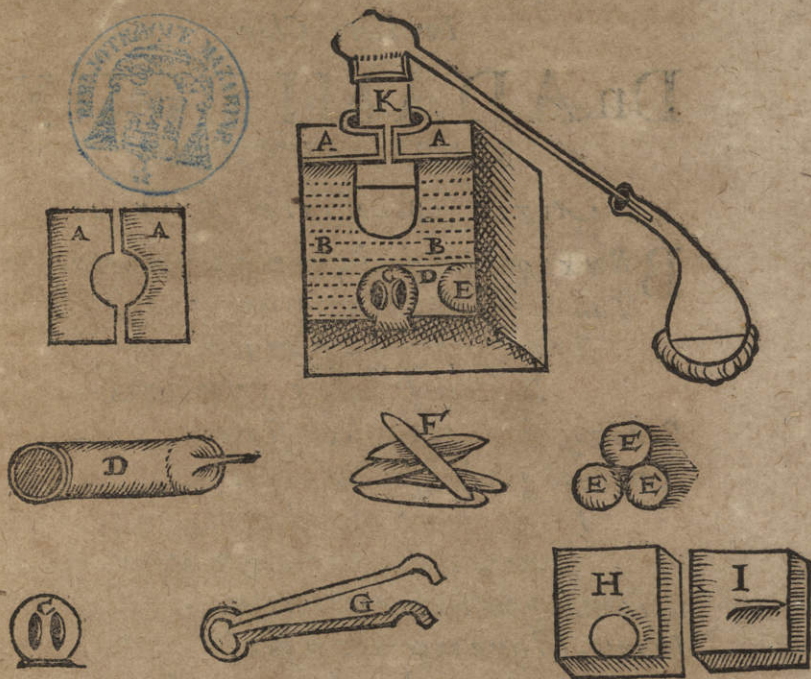
Cliens obsequentissimus

Adamus Brux, D.

Cl. band

*Clibani, cujus in dedicatione mentio facta fuit, 20.
delineatio.*

- A. A. A. A. Tegula bifida.
 B. B. Cineres, arena, vel ferri limatura &c.
 C. C. Operculum.
 D. D. Canna ferrea.
 E. E. E. E. Pila ferrea.
 F. Ferramenta oblonga.
 G. Forceps, cujus extremitates paululum excavatae.
 H. Later anterior circulariter excavatus, cui os cannæ
 inseritur.
 I. Later posterior, cannæ caudam excipiens.
 K. Cucurbita vitrea, collum latissimum habens.

In Viri Clariss.

Dn. ADAMI BRUXI
MEDICINÆ D.

ARTIS MEMORIÆ TABULAS.

BRUXI quid audes? que nova-te-vetus
Tangit cupido, MNEMOSTNES sacris
Te mancipare, atq; in sacellum
Indugredi varijs refertum.

Rerumq; formis, atq; locis scatens
Non negligendis; scilicet ut tui
Dives penu vocabulorum,
Accumules cerebri teatro?

Credenda paucis res ea; pluribus
Inanis, & que maceret ingeni
Tantum tribunal, occupando
Mille locisq; notisq; mille.

Lib.3 vari- MURETUS isthæc mente etiam prius
ar. lect. c. 1. Secum revolvit, nec SENECÆ fidem
Dedit prius quàm comprobatum
Ipse oculis bibit, auribusq;.

At ò stupendum! CORSICU sen fidem
Suprà levatus, ne minimo hæsitans,
Latina, græca, vana sensu,
Sensu animata vocabulorum.

Sursum

Sursum, deorsum dicta recensuit
Triginta, & ultra, millia. Tute quid?
Mortalium suprane captum,
Istud opus Genij putabis?
Non herclè supra. SIMONIDEN vide,
Hac arte qui se, non similem sibi
Novisse, multum gloriatur,
Lustra quater bis agens senecta.
Sit plurimum instar TULLIUS unicus,
Illa est imanda SVADA loquentis,
Qui nixus isthac arte, quos vis
Mellifluo superavit ore,
Natura ductrix multa equidem valet,
Cui jure justo laus etiam sua
Tributa semper: at MINERVA
MNEMOSYNES animata formis
Felicius se & certius exserit,
Ac impedita progrediens via,
Ceu Thesei deducta filo,
Quelibet ex serie recenset.
Hoc eminentes ingenij bono,
Et publicatis conspicui Libris
Plures videntur, quos moriri
Laude sua Genius vetabit.
Talis RAVENNAS, MARAFIOTUS &;
Tales & illi, SCHENCKELIUS modò
Quos publicavit, talis ipse:
MNEMOSYNES celebrisq; Templo

12 SENNERTUS, alma LEUCORIDOS jubar
Inter medentum Lumina: talis &

SEBALDUS ille SMARIGUSUS,
Teutonicâ memorans loquelâ
Laudata MNENES commoda; non procul
Tuo recensens à Genio genus,

Dilectæ BRUXI, Fratris instar
Usq; meis celebrate Musis.

Hos præeuntes tu sequeris propè,
Nulli secundus, MNEMOSYNES decus
Argutulis monstrans Tabellis,

Et facili methodo revelans

Abstrusiores artis opes. O i

Dexter theatrum pandere nobile!

Omnemq; monstrans adparatum

Intimius vehito in penètral.

Nox heic tenebris nil tegit; heic nihil

Sol fulguranti lumine præpedit:

Sed lux ubiq; est rebus æqua,

Et loca quæ docet, & figuras,

Quæ collocandis congrua oculis,

Et apta formas sumere quaslibet,

Quas vera, ficta, ignota, nota

Suppeditant locuplete cornu.

Doctore te intret discipulus frequens

Ædes verendas, & Tabulas sequens

Exasciatas, in suomet

MNEMOSYNEN cerebro figuret

Formas

Formas ad omnes. Laus tibi (credito)
Perenni-vivens surget, & entheis
Æquatus, humanus supra ibis
Ingenij hoc genitore mentes.

22.

Caspar Cunradus Phil. &
Medicinæ D. Bresl.

XX 2

UT

UT Venerem parvâ Couis testudine pinxit
 Dum sedet & vehitur per mare nata mari;
 Sic nunc expolijt *memorandi BRUXIUS artem,*
 Designans tabulis obvia gesta suis;
 Condita quæ possint animi retinere fideles,
 Dum sua vitalis pectora sanguis habet.
 Ille docet parvis comprehendere magna figuris,
 Hac serie nobis Couis & alter erit.
 Sic nota diversis disponitur insita rebus,
 Unde quod inquires certior esse queas.
 Atq; ita quæsitâ signum te ducit ad oras,
 Recta velut Thesei pollice fila geras.
 Has etiam novit proles Perseia formas,
 Militibusq; dedit nomina certa suis.
 Atq; Neoclides docuit Pandionis oris,
 Qualia *mnemonica BRUXIUS arte monet.*
 Talia qui tractat, quali tractandus honore est;
 Inscribi æternis debet & ille notis.

JOAN. SIGLICIVS D.

In artem
MEMORIAE ET
OBLIVIONIS
Præfatio.

*H*Didi ante annos non multos,
Dialogum quendam Medicochy-
micum, qui primùm Hale excu-
sus, postea etiam, me licet igno-
rante, marginalibus illustratus,
Et majori fortasse, quàm conveni-
ebat, laude decoratus, alibi impressus prodijt. Huic,
pudore Et ingenuâ quadam (ut cum Cicerone loquar)
timiditate motus, nomen meum non præfixeram.

Lib. 2 de
Oratore.

Quod cum nonnullos reprehendisse in me, attulisset
rumor: cœpi continuò de modo, quo vitare hanc cul-
pam in posterum possim, cogitare. Placuit igitur
libellum, quem tunc temporis de utilitatibus artifi-
cialis memoriæ, seu mavis, reminiscentiæ, molie-
bar, sub nomine Sebaldi Smarugisij in publicum
emittere, imitatus in hoc viros longè clarissimos Et
doctissimos, qui Et ipsi quandoq; in scriptis suis, non
ab omnium, sed aliquorum duntaxat oculis cerni,
latitareq; voluerunt.

A Quod

Quod ideo admonitos lectores volo, ne in sententias quorundam hominum, ignota secundum proverbium, allatrantiu discedat, qui propterea quod literas siue elementa mei nominis transposuerim, eorundemq; unum, in duo alia equipollentia resoluerim, plerumq; falsa & efficta in isto libello esse, criminantur.

Velim autem eos, antequam temere pronuncient, animo acri & attento intueri illa, quae autores gravissimi & fide dignissimi, cum veteres tum neoterici de memorandi arte attestati sunt. Velim quoq; eos in suam ipsorum mentem introspicere, hancq; omni cogitatione pertractando percontari, num ad accersendum quempiam falsitatis crimine, sufficiat nominis facta transpositio: cum videamus plurima etiam verissimè & eruditissimè scripta esse, quae tamen aut nullum, aut peruersum omninò autoris nomen praese ferunt. Exemplo nobis (ut unum è multis adducā) esto Euonymus Philiater: quis enim per hunc intelligi debeat, per vulgatum sanè multorum jam est sermonibus. Velim tandem ante oculos sibi constituent Christianissimi & Reipub. bono nati Principis summā dignitatem, summūq; splendorem: apud quē in dedicatione istius praedicti libelli, pro arte loqui animus certè parvisset, cujus fundamenta nulla forent.

Quinimò religiosè affirmo, omnia illa, quae cumq; de artis effectibus, à me posita sunt, vero veriora esse, licet nō juxta quālibet cujuslibet, eā ignoratis, opini-

onē. Audias enim nonnullos usq; ad eō iniquos & im-
portunos, ut non tantum trium illarum disciplina-
rum, sive (ut communiter vocant) facultatum: sed
omniū fermē rerum scientiam & cognitionē requi-
rāt ab ijs, quos hac arte instructos noverūt. Caterum
sciāt ejusmodi avari & injustissimi judices, aliā esse
memoriā, tanquā sine tribus illis, vim subsistēdi habē-
tem: aliā itē Theologiā, aliā jurisprudentiā, aliā Me-
dicinā, quarū tamē nulla citra illā subsistere potest.

Verum enim verò, quantum memoria ad conse-
quendā eruditionē adferat adjumenti, ita apertū ac
manifestum est, ut invito id dicam. Animadversū
namq; longā rerū serie, temporumq; intervallo est,
eos omnes, quicūq; ex doctrinā aliquā nobiles & con-
spicui citò evasissent, memoriā valuisse: ut hoc nomi-
ne artem reminiscendi non immeritò instrumentum
instrumentorū appellari posse existimem. Quemad-
modum enim verissimē mater ignorantia & oblivio di-
citur: ita non minùs verè etiā Musarū mater, memo-
ria appellata fuit. Id quod M. Anton. Sabellici cōpro-
batur etiam auctoritate, in hunc modum scribentis: Lib. 10. c.
9. Exem-
plor de
memoriā.
Memoriā, inquit, secundū rationem, nil Deus dedit
homini sanctius, nil utilius, & ad eruditionē aptius.
Est hæc thesaurus disciplinarum omnium, artiumq;
studio & labore conquistarum, custos fidelissima. A-
liquid certè vidit sapiens pœta, qui Musarum
memoriam dixit matrem: nec minùs prudens,

qui Lethen, huic contrariam apud inferos statuit. Constat id bonum naturæ beneficio: augetur tamen & excolitur arte. Hactenus ille.

Quibus ergò natura talem, qualem desiderabant, memoriam largita est, hi pro tam insigni dono, maximas profecto gratias agere & habere DEO debent: Hiq; artis beneficio possunt carere, sicut etjam optimà valetudine præditi, medicinis. Contrà, qui infirmam valetudinem obtinent, varia à variis auxilia & medicamina, quibus sustentare ac fovere ipsam queant, conquirunt. Ita igitur & qui memorià sunt imbecillà, libenter tamen ad honores aspiraturi, faciunt, neq; animum abijciunt: sed puerorum vestigijs insistent, qui quamvis stature parvæ sint, arte defectum supplendo, in colles & scamna quævis obvia scandunt. Quod si pueros imitari turpe existiment, imitentur silycernia, quæ ubi jam (ut canit Maro)

— — — — — gelidus tardante senectâ
Sanguis hebet, frigentq; effœtæ in corpore vires,
scipionem adhibendo gressus firmant, naturæ prostratæ hoc pacto suppetias ferentes. Non raro fit, ut ex nativâ constitutione infirmi, per consulares medicinas ad tantam salutem reducantur, quò & vivaciores, & ad majorem, quàm corpora naturâ robusta & vegeta, dignitatem, laudem gloriamq; querendam & inveniendam fiant promptiores. Non

absi-

ab simili modo memoria labilis, per loca & imagines, tanquam veros scipiones & fulcra, usq; adeò stabiliri, augeriq; potest, ut edat opera omni fide superiora, soliq; nativæ inimitabilia. Quam verò, si per naturam bona fuerit, cur arte redditam nolis meliorem, causam non video. Naturalis siquidem memoria præceptionibus confirmanda est, ut sit egregia. Neque enim hoc magis aut minus in hac, quam in cæteris artibus fit, ut ingenio, doctrinâ & præceptione nitefcatur. Quare & illis, qui naturâ memores sunt, utilis hæc erit institutio; sicut loquitur experitissimus in hac arte Cicero.

Lib. 3. ad
Heren.

Videmus puellas nativâ pulcritudine insignes mundum, & ornatum artificialem minimè respicere: sed æquè, atq; deformes, & quandoq; magis etiam appetere, inq; eo multum operæ, temporisq; consumere. Atq; hac quidem ratione hæc, naturæ quod deest, suppleri, seq; venustiores & acceptiores reddere: illæ verò naturalem formositatem plurimum adaugere, consueverunt. Mirum autem videatur, sæpè indecoras, vestitu & omnis generis ornamentis externis tantum profecisse, ut vel pulcherrimis, artificiositate ornatus negligentibus palmam eripuerint, omniumq; oculos in sese converterint. Ea verò demùm speciosissima virgo verè creditur, cujus forma naturalis splendida, artificiali adhuc splendidior multò redditur: ejus demùm gloria erit illustris, recteq; à

memoriâ dici merebitur, qui eam non tantum egregiâ habet insitam: verumetiam inductione quadâ, perceptionisq; ratione amplificatâ & corroboratam.

Nunquam quisquam famæ sibi celebritatem comparavit insignem, quicumq; solâ inclinatione naturali fretus, pictoriâ, aliamve id genus, sine arte exercuit. Equus generosus, & naturâ optimè compositus, absq; prægressâ equisonis industriâ, non potest esse ad eas utilitates idoneus, & aptus ad ea, ad quæ desideratur: refractarius namq; est subsistendo, & indomitus currendo, quando & ubi non convenit. Sic difficilimû est, in longâ oratione vel concione non aliquando aliquid ita dicere, quod sibi non usquequaq; conveniat. Idemq; quod in pleno ex monte sublimi decursu, ubi nullæ arbores, aliave subsistendi adminicula cernuntur, solet accidere, accidit: involuntaria nimirum, & longior, quàm proposita sit, excurtio, sæpè etiâ in fluenta precipitatio, aut ad saxa, aliâq; objecta, cum magno vitæ discrimine, offensio. Vera hæc esse comprobatur trito sermone adagio: Lingua quò vadis? Pœta quoq; idem videtur innuere, quando dicit:
 — — Semel emissum volat irrevocabile verbum.
 Multis magno ingenio atq; eruditione viris, etiam optimè excogitata, animoq; infixâ, ad magnam auditorum coronam præ pavore in repentinam oblivionem veniunt, & evanescunt, simileq; quiddam, ut D. Chrysostomus ait, patiuntur ijs, quibus subito quodam

dam terrore aut metu concitatis & exanimatis frequenter res, quas manu tenent, digitisq; fortiter stringunt, excidunt, nervis subito dissolutis, cum totius animalis & vitalis facultatis prostratione. Hinc Isocratem quoq;, magnum illum oratorem, inter amicos dicere solitum ferunt, se quidem docere decem minis: ceterum qui ipsum doceret audaciam, huic se mercedis loco decem millia daturum esse. Pusillanimitas enim Isocratem luce forensi (veluti Cicero loquitur) carere, & addicendum inutilem ferè fecit.

Sunt etiam Plinio, & communi experientia testibus quidam, quorum animus, si interiectis aliquot verbis alio devocetur, usq; adeo turbatur, ut eis in momento quasi, univèrsa excidant, quæ modò narrare instituerat. Cujus rei exemplum memorabile in magna Martyrum historia extat. Cum enim inter degradandum Joannem Caturceium, juris Licentiatum & Professorem Tolosanum, monacho cuidam habenda esset concio, isq; sequentia D. Pauli verba, utpote concionis thema; Spiritus autem disertè dicit, fore, ut posterioribus præstitutis temporibus desciscant quidam à fide, attentis spiritibus deceptoribus, ac doctrinis demoniorum; populo prælegisset, substitit, declarationi horum sese accingens. Quem Caturceius, futurus martyr, altà voce cum compellasset, eumq; ulterius in textu progredi legendo jusisset: mente is prorsus concidit, stupidusq; pavore, piscis instar, obmutuit.

Hæc

lib. 8. c. 22.

Hist. mag.

Martyr.

Hanoviz

impressa,

pag. 207.

i. ad Tim.

Hacigitur & alia facile ab ijs, qui memoriam naturalem artificiali dotarunt confirmaruntq̄, caveri solent. Sed quid hisce multum immoror? Qui legerit & perpenderit ea, quae Cicero lib. 3. ad Heren. capite, de memoriâ: libro item 2. de oratore circa finem, de hac arte posteritati scriptum reliquerit, is procul dubio equiorem se in judicandâ illâ geret. Nec est, quod aliquis difficultatem artis accusare, cumq̄ Gyberto Longolio, Ciceronem ardua quaedam, & vix maximis ingenijs imitabilia de memoriâ scripsisse, obijcere velit. Nam in eodem ad Herennium libro expressè ait, se non tam ingenio fretis, quàm ijs, qui minus ingenij haberent, per hanc artem adjuvamento esse velle. Et paulò post addit, rerum memoriâ plus habere facilitatis, quàm verborû: sed tamen neq̄ hanc nimis difficilem, aut parùm utilem esse. Alio item loco: Veruntamen, inquit, neq̄ tam acrimeniâ ferè quisquam est, ut, non dispositis notatisq̄ rebus, ordinem verborum aut sententiarum complectatur: neq̄, verò tam hebeti, ut nihil hac consuetudine & exercitatione [memoriae autem artem intelligit] adjuvetur. Videantur quae so loca ipsa apud autorem, quae q̄ pluribus ibidem Cicero subjungat.

Pleriq̄ sunt in eâ opinione, maximè Ciceronem, memoriae fuisse oratorem, nativæ: sed hos falli inde colligitur, quod de seipso ita scribat: Non sum ego tanto ingenio, quanto Themistocles fuit, ut oblivio-

Commē-
tar. in finē
libri 3. ad
Heren.
Pag. 101. e-
ditionis
Coloni-
ensis.
Pag. vide-
licet 110.
Lib. 2. de
Oratore,
non pro-
cul à fine.

nis artem, quàm memoria malim, gratiamq; habeo
 Simonidi illi Chio, quem primum ferunt artem me-
 moriae protulisse. Hieronymus Treutlerus quoq; Ci-
 ceronem hac arte plurimum adjutū fuisse testatur:
 qui tātū etiā abest, ut difficile hanc artē existima-
 verit, ut adolescentes per lusum in eā exerceri velit.

Thesaur.
 Eloquen.
 pag. 247.
 Eod. lib.
 pag. 250.

Quae cum ita se habeant, quanto magis artem dif-
 ficultate carituram esse credendum est apud eum,
 qui harum Tabularum, non sine magno studio & la-
 bore à me concinnatarum, usum rectè noverit. Et si
 verò ad faciliorem artis perceptionem multum con-
 ducant: ejusmodi tamen non sunt, quae sola aliquem,
 quantumvis ingenij gloriā plurimos antecellat, ple-
 nè erudire, artificemq; creare valeant. Sine vocali
 enim institutione ars ista haud aliter, atq; Dialecti-
 ca, Arithmetica vel Musica addisci vix potest: cum
 multa sint, quae declarari scribendo nequeant, loquē-
 do queant: quamvis etiam nō pauca sint, quae scribē-
 do quidem explicari sufficienter possint, sed unde ni-
 hil clari operis existat. Sedulo igitur lectores moneo,
 ne in eruendo genuino illarum sensu, animos excru-
 cient, seq; emacerent prius, quàm fundamenta artis
 mediocriter ex vivā doctrinā didicerint, nam ut ait
 Poëta:

Si nihil attuleris, ibis amice, foras.

Clariora equidem artis praecepta dare potuissem,
 si librum magnum conscribere voluissem: quae verò

mens mea nunc non fuit. Ut non dicam, felicius multò, multa in hac arte audiri, quàm legi: quemadmodò
 3. ad Herc. dū etiam Cicero, libro suprā citato videtur innuere, quādo ita loquitur: Postremò præceptoris est docere, quemadmodum quæri quicquam cōueniat, & unum aliquod aut alterum, non omnia quæ ejus generis erunt, exempli causā subijcere, quò res possit esse dilucidior, &c.

Autores, qui de hac arte scripserunt, ad unum omnes, quot quot legi, rectè tradunt, memoriam rerū comprehensū longè esse faciliorem, quàm verborum. Nihilominus contrariū apud discipulos accidere, meminī. Rerum similitudines exprimi aiunt, cum summam ipsorum negotiorum imagines comparantur. At, quā summariā hac imaginum comparatio fiat, scire, hoc profectò opus, hic labor est: nam & me hoc (ingenuè fateor) acriter primū torsit: in quo proinde rectè intelligendo & explicando, totum animū, atq; omnem curam, operam & diligentiam ponendam mihi esse arbitratus sum. Videborq; in arte initiatis non parvum lumen accendisse cum ijs, quæ de formatione sententiarum, prolixè adeo per exempla tradidi. Quamvis non negem, etiamnū difficultates aliquas remansisse, quas tamen omnes univèrſā regulā, multis tandem curis & vigilijs, per DEI gratiam inventā, aut potius aliunde huc translata, nullo ferè negotio superare soleo. Hanc verò non sine
 causis

causis multis, magnis, & necessarijs, mihi, meisque
 discipulis, tanquam insignem artis clavem, solis re-
 servo. Oportet enim (ut Basilij Valentini verbis u-
 tar) artes aliquas esse secretas, Arcanaq; & myste-
 ria relinquere peculiaria & propria philosophis, qui in
 inveniendis ijs operæ plurimum, studiūq; consumpse-
 runt, varia idcirco voluptatum & delectationum
 genera, in quibus alij plures sepè dies & noctes collo-
 cant, deserendo. Fontium derivationes, liberales &
 humane existunt, dominij verò jura & libertates
 ubiq; concessæ: sicuti loquitur Severinus in sua Me-
 dicinæ Ideâ. Neq; tamen is existimari velim, qui
 totum se huic arti unquam dedit, aut dedere cu-
 piat: quippe quem aliæ & graviores in Medicinâ &
 Chymiâ occupatum, impeditumq; tenent cura, à
 quibus verò reminiscendi ars minimè, Savonarola,
 Grataroli, aliorumq; testimonio, est aliena. Nunc,
 quæ de locis & imaginibus commentatus sim, paucis
 etiam accipite: ex hisce enim duobus, ars ista
 nostra constare potissimum, ab omnibus
 rectissime statuitur.

Triumph.
 Antimon.
 pag. 129.

Pag. 375.

Savona-
 rola tract.
 6. cap. 1.
 de ægri-
 tud. capi-
 tis.
 Grataro-
 lus lib. de
 memoriâ
 cap. 7.

DE LOCIS ET IMA- GINIBUS.

Dest interfectum Smerdin, & aboli-
tum imperium Medorum, ita inter sex Per-
sas (Oranes enim jus suum reliquis, cum con-
ditione tamen, cesserat) primores, Magique
trucidati authores convenisse refert Herodotus, ut Sole
ex oriente, equos conscenderent, inq; suburbanis vecta-
rentur: Cujuscunq; autem eorum equus primus omni-
um hinnisset, is in locum Cambysis, summam rerum ad-
ministraret. Erat Dario, uni ex sex illis, equiso, nomine
Oebares, vir admodum industrius, quem ille à reliquis
digressus, quid de regni negotio inter se decrevissent, edo-
cet, eumq; solertiam aliquam comminisci jubet, quâ re-
gnum obtinere præ cæteris possit. Cui vicissim Oeba-
res: Si in hoc, inquit, rei cardo versatur, ut rex sis, vel
non sis, jubeo te bono animo esse, inq; potiundo impe-
rio vehementer confidere. Nocte igitur ingruente u-
nam equarum, ab equo Darij maximè adamatam, in sub-
urbana ducit, ibique alligat. Quo facto equum Darij
quoq; adducit, eumq; circumagens, identidem equæ ad-
movet, ac tandem admittit. Postero die simul atq; illu-
xisset, sex Persæ ex convento adfuere, equis suis insiden-
tes: Cumq; in suburbanis ultrò citròq; circumvesti ad
locum, in quo Oebares equam alligaverat, pervenissent,
equus Darij statim hinnire cœpit, sicq; dominum suum
clamore isto ad imperij majestatem evexit.

Hæc historia, quantam ad reminiscentiæ artem com-
parandam, momenti habeant loca, bellè ostendit. Cùm
enim hîc locus in causâ fuerit, quamobrem equus, ani-
mal

Lib. 3.

mal irrationale, memoriam rei, quæ circa illum, nocte præcedente acta fuisset, repetierit, ac proinde ad delectationis præteritæ cogitationem, vocem emiserit: quanto magis existimandum est, mentibus nostris occursura esse facta & res, si, in quib. gesta illæ sunt, loca oculis vel animo saltē proposita habuerimus: præsertim si vehementer nos afficiant, cujusmodi ferè sunt insignes & novæ, quippe diutiùs in memoria hærentes: cum contrà usitatarum facilior nos capiat oblivio. Quis enim eorum est, qui in regno Neapolitano semel tantum viderunt grottam illam seu specum decantatam, spirantem auram venenatam lethiferamq; , ut ad loci hujus sive specus memoriam repetitam, non simul etiam recorderetur eorum, quæ canis ibidem fuerit perpeffus, utpote qui immissus continuò omni vitâ, quoad sensum, orbari: extractus verò, & in lacum vicinum immerfus, reviviscere sit solitus? Quis eorum, qui urbis illius, Montefiascon Italis dictæ, reminiscuntur, quæ sò est, ut non simul etiam generosissimi & suavissimi illius vini, quod ibidem nasci ac bibi solet, reminiscatur? Caterùm cum hæc omnia sensus nostros exteriores egregiè incurrant, plurima verò sint, quæ ipsos planè subterfugiant, quorum tamen memoria repetenda est: paulò altiùs telam ordiri ac philosophari, consultum mihi esse videtur.

*Delit. Ital.
in descrip.
regni Neapolitani.*

*In descrip.
itineris
Rom. Senis.*

Rex aliquis, cui vel ob morbum, vel ob insidias, vel propter cœli inclementiam, aliamve quampiam causam, pedem è regiâ efferre, forasq; progredi non licet, nihil eorum, quæ in regno suo geruntur, immediatè potest scire, nisi id mediate, hoc est, per satrapas, præfectos, quæstores & satellites aliosve ministros suos cognoverit. Quorum proinde operâ et si carere nequeat: non tamen æqualem omnes & singuli apud ipsum merentur fidem,

cum alius alio, hac semper sit magis aut minus dignior : neq; etiam ad omnium relata & sermones æquabiliter attendit, aut hæc memoriæ infigit, cum iisdem inæquabiliter moveatur & vultum commutat.

Simili propemodum ratione animus noster, corporis ergastulo inclusus & quodammodo incarceratus, exq; sese nihil agniturus, suos habet satellites & ostiarios, quorum famulatio necessario utitur. Hi sunt quinque illi sensus externi, visus nimirum, auditus, gustus, tactus, & olfactus: horumq; instrumenta, oculi, aures, lingua, cutis & nares. Quicquid ergo animus vult intelligere & comprehendere: id unius janitorum prænominatorum ministerio ut fiat, necesse est. Atq; hinc est, quod vulgò dici consuevit: Nihil in intellectum cadere, quod non prius in sensum ceciderit. Differunt verò hi janitores inter se multum autoritate, testimonijq; sive nuntij gravitate. Quanquam enim omnes æquali & indefesso studio, sensibilia forinsecus occurrentia domino suo indicent: fidem tamen non omnibus is adhibet æquabilem & unam. Certissimam verò scientiam sumit ex sensu visus, quippe quem scit & exquisitiùs reliquis pleraq; cognoscere, fideliùsq; propterea ad se continuò deferre.

Non expedit, res ipsas, sed earum duntaxat imagines seu species ad regem à ministris transportari: ut si v. g. venator aliquis aprum insignis & raræ magnitudinis venabulo transfixerit, idq; regi suo significare voluerit: non opus est, ut feram ipsam ei (sermo autem est de rege, qui certis de causis nunquam in publicum prodit) coram præsentem exhibeat: sed sufficit, ejusdem formam, numerum, longitudinem, latitudinem, profunditatem, colorem, locum item in quo capta sit, aliasq; circumstantias retulisse, ex quibus figuram seu simulachrum, ap-
prios

prius abstractum, etiam rex ipse facile animo concipit, idq; ne memoriâ elabatur, cretâ vel atramento annotat.

Ad eundem modum commemorati isti satellites, non res quidem ipsas, exempli causâ, hastam aliquam prælongam, aut lapidem animo, sive, ut specialius & distinctius loquamur, sensui communi vel interno: (neq; enim hujusmodi admittit) sed species tantum & imagines iisdem abstractas, quàm possunt celerrimè adferunt. Quas ille omnes quidem facile admittit, non tamen sine discrimine retinet: quandoquidem eas, à quibus videlicet vehementer afficitur, firmiter insidere sinit, inq; memoriâ, veluti in thesauro recondit: illas verò, à quibus scilicet parùm aut nihil movetur, leviter saltem adhærescere, aut profus etiam evanescere permittit. Quæcunq; igitur in memoriâ firmiter reconditæ imagines permanserint: eæ haud aliter animum, ac si res, quibus abstractæ fuerunt, ipsæ, oculis nostris obversarentur, ad recordandum excitare solent.

Ex hac doctrinâ manifestum fit, quàm multum referat in hac arte scientia rectè & dextrè fabricandi imagines, non quasvis: sed quæ ilicò occurrere celeriterque percutere animum possint: id est, quæ sint actione quæpiam insignes, benè visibiles, variæ, inusitatæ, ridiculæ, justam magnitudinem habentes, incredibiles, plurimum lætitiæ aut tristitiæ afferentes &c. Cùm igitur hîc sine imaginibus nihil fiat, plurima tamen sint, quorum imagines sunt omninò nullæ: sequitur, res, proprias formas externas habentes, facilius: quæ verò nullas habent, difficilius, aut nullatenus fortasse, ut aliquib. videri posset, comprehendi ac rememorari. Quomodo enim hisce imaginem abstrahas, quam nunquam habuerunt? An quisquam nudo vestes potest detrahere? Sciendum pro-

inde

Vide Aristotelem l. 2. de Animo, c. 12. de cerâ & annulo.

inde huiusmodi rebus imagines antè, quàm eas abstrahamus, aliunde comparandas & mutuò accipiendas esse: aliàs nunquam sensibus nostris obtemperaturis, memoriamq; non nisi maximo labore ingressuris. Quid, quod etiam si in memoriam tandem summo conatu fuerint devolutæ, ocyssimè inde ferantur præcipites; penitùsq; cum nullæ harum sint formæ visibiles, sensum illum interiorem insigniter afficientes, obliterentur, & evanescant. Testantur id pueri, qui decuplo citiùs memoriam mandant Germanica vel Latina, quàm Græca vel Hebraica aliave ignotarum linguarum scripta, à quib. nulla simulachra possunt colligere.

Vera esse, quæ dixi, Ethnici omnes comprobant, qui cum veram & genuinam formam incorruptibilis (& infigurabilis) Dei ignorassent: gloriam ejus in efformatam imaginem corruptibilis (& figurabilis) hominis & volucrum, & quadrupedum, & reptilium mutarunt, colentes res conditas & eis, præterito conditore, servientes. Christus, Salvator noster potuisset simpliciter discipulos suos ad humilitatis studium, mutuoq; amandum adhortari. Quod tamen solum non fecit: sed etiam humiliationis mutuiq; amoris exemplum, signum, figuram, imaginem, speciem, characterem sive simulachrum evidens ipsis reliquit, pedes eorum lavando & abstergendo. Sciebat enim hominis memoriam circa sensibilia esse potentem atq; diuturnam: sine his verò labilem & momentaneam. Maximè igitur sensibiles imagines cum sint: non immeritò propter res memorandas in hæ arte traduntur esse inventæ. Mortis figura propriè nulla est, & sine hac tamen agrè in memoriam revocatur. Mutuatam ergo cum cernimus, ejus memoriam protinùs subit. Et hæc causa est, cur Christus dicatur mortem deglutivisse, pro mortem

rem vicisse: Sensibilior namq; multò est mortis effigiatæ, quantum vis falsò, deglutitio, quàm non effigiatæ superatio: nosque idcirco ad recordandum reddit promptiores, expeditioresq;.

Et si enim hujusmodi imagines improprie & fictæ sint: æquè tamen atq; veræ & propriæ hinc profunt: siquidem idem utrarumq; finis est, reminisci videlicet earum rerum, quarum sunt simulachra seu species, sive propriae sive alienæ & mutuo sumptæ illæ fuerint. Quemadmodum & qui mendacium (id enim quoq; Dario teste, quandoq; expedit) dicit, & qui veritatem loquitur, ad eundem sæpè scopum collimant & perveniunt: quippe cum is, qui mentiuntur, tunc mentiantur, cum persuadendo sunt quippiam lucrifacturi: & qui verum dicunt, ideò dicant, ut veritatem dicendo, aliquod lucrū consequantur.

*Herod. in
Thaliâ.*

Sicuti etiam alius hinc, alius illuc magis est proclivis: ita quoq; non rarò falsa sive impropria imago in hac arte pro verâ sumitur: prouti videlicet hac vel illâ artifex magis afficitur: vel prouti hanc aut illam, rebus rememorandis faciliùs & commodiùs novit abstrahere. Adde, quod nonnunquam magis etiam percellamur ijs, quæ falsò, quàm quæ verè cernimus: ut cum pueri larvatum aliquem exhorrescunt, & fugiunt, quem aliàs nihil timere, sed potius expetere atq; amplecti consuevere.

Illam ipsam quoq; causam esse arbitror, quam obrem Deo, & angelis, oculos, aures, nares, brachia, genua, pedes, aliasq; corporis animalis partes, sacra scriptura attribuat: nimirum quò naturæ & res divinæ, tanquam spirituales, infigurabiles, insensilesq;, per sensibilia ista cò melius ad sensum communem deferantur, delata memo-

riæ committantur, & commissà inde rursùm, quando opus est, promptiùs reddantur. Ita cum D. Paulus scribit: *v. 9. & 10.*

Philip. 2.

Quapropter etiam Deus ipsum (Christum) in summam extulit sublimitatem, ac donavit ei nomen, quod est supra omne nomen: ut ad nomen Jesu omne genu se flectat cœlestium ac terrestrium, & subterraneorum &c. non vult angelos reverâ genua, utpote quibus carent, flectere: sed per hanc ceremoniam sive genuum incurvationem, sensus nostros apprimè ferientem, vult indicare summam cœlestium spirituum, erga nostrum Redemptorem Christum, venerationem & submissionem.

Nec parùm lucis speculatio hæc doctrinæ Sacramentorum affert, in quib. semper res minùs sensibiles & spirituales, per magis sensibiles & corporales referuntur. Unde Patres ajunt, Sacramenta omnia constare duabus rebus, terrenâ, & cœlesti, quarum hanc, tanquam oculis non præsentem, illa oculis præsens, in memoriam nobis reducit. Possemus plurima ex sacris literis exēpla in mediū adferre, quæ ostendant, non à Simonide primùm, sed longè ante hūc. à Deo ipso, per Mosè, aliosq; artis memorativæ fundamēta jacta, & ab Israëlitis ad recordationē & celebrationē variorū Dei operū usurpata fuisse: qua tamē postea Simonides demùm excoluisse & in artē redegisse, professusq; fuisse dicitur *Ut de iride, Gen. 9. v. 13. 14. 15. & 16. de statuâ lapideâ, Gen. 35. v. 14. & 20. de agno paschali, Exod. 12. v. 13. & 14. de peniculamēto faciēdo in oris vestimentorū, Num. 15 v. 38. 39. & 40. de duodecim lapidibus è medio Jardene tollendis, Josua 4. v. 3. 4. 5. 6. & 7. de duodecim lapidibus in medio Jardenis erectis, eodem lib. & c. v. 9. de exstructo à Rubenitis altari, Jos. 22. v. 27. 28. & sequētibus de saxo sub quercu elevato, Jos. c. ult. v. 26. & 27. de coronâ capiti Jehoschuhæ impositâ, Zachar. 6. v. 14. & præcedētibus: de placentâ hordeaceâ, Ezech. 4. v. 12. &c.*

Cæterum dubitare quis posset, an etiam omnium re-

rum

rum, quarum nobis revocanda memoria est, species & simulachra inveniri & fingi queant: cui ita respondemus. Sicuti pictores infinitarum imaginum sunt efformatores, cunctaq; quae in mundo sunt, sive sint visibilia sive invisibilia: sive sint per se figurabilia, sive infigurabilia; exprimere quadantenus per figuras seu genuinas, seu eminentias possunt: Sic animus noster, per facultatem sentientem interiorem, non tantum quasvis species, rebus per quinque illos sapereq; nominatos janitores, sensuumq; externorum instrumenta, abstractas concipere: sed eas etiam postea varie componendo, in infinitum multiplicare potest. Ut si ex homine & pisce, monstra marina, ex homine & quadrupede satyros, ex homine, equo & ave, centauros alatos, vel alia animalia alata, rationeq; praedita fingamus: similiq; mixtione quantumlibet imaginaria, ex paucis infinitas species, varie combinando conjungendoq; educamus: quemadmodum etiam ex paucis elementis seu literis, plurimarum, imò omnium linguarum dictiones, multiplici & varia coordinatione & dispositione componuntur. Animi etenim ea natura est, semper ut moveatur: motio autem haec quid quaeso est aliud, nisi simulachra rebus detracta non tantum recipiendi: sed ex iisdem plura quoq; fingendi & componendi potestas?

Supra dictum fuit, janitores praestantia & nobilitate differre, nec aequalem omnes apud dominum suum mereri fidem: sicut etiam ex regis ministris, regi alius alio magis & citius persuadet. Qui enim sibi visa refert, longè praefertur ei, qui ex aliorum relatu. Ut propterea in hac quoque arte verissimè dicatur: Pluris esse testem oculatum unum, quam auritos decem: qui audiunt, audita dicere: qui vident planè scire. Sensus quidem externi omnes sunt mobiles,

Plautin facilèq; decipi possunt: (sicuti quandoq; etiam rex à fidei
Truc. perspectissima ministris fallitur) minùs tamen inter omnes ferè oculi: qui & remotissima celerrime accuratissimèq; comprehendunt, efficaciusq; longè reliquis, animo imprimunt, si præsertim figurâ, magnitudine & motu, exagitationeq; quadam insigni afficiantur: unde etiam expeditiùs species ipsdem abstractæ, & reconditæ, in memoriam redire solent.

Etsi igitur maximam partem ex auditu & visu, rerum species architectemur, distinctionesq; accipiamus: tamen uter sensus alteri præpolleat, quantamq; in hac arte prærogativam oculi præ auribus habeant, non tantum ex dictis: sed etiam ex D. Thomæ, Apostoli historiâ liquet. Is reliquis discipulis uno ore omnibus Dominum resurrexisse asseverantibus, non solum non credit: sed neque alijs plurimis, idem affirmaturis credere vult, priusquam visus sensu id cognoverit: Nisi videro, inquit, in manibus ejus vestigium clavorum, & immisero digitum meum in vestigium clavorum, & immisero manum meam in latus ejus, nequaquam credam. Equidem non visu, sed tactu præterea Christum cognoscere Thomas primò expetivit: sed credibile est, cum sensu visus solo fuisset contentum, quando videlicet Christum, clavorumq; ac lanceæ vestigia in manibus ac latere ejus vidisset: nec cupivisse tactu insuper ea omnia explorare. Id quod colligo ex verbis ipsius, in quæ subito, post visum nempe, non autem tactum (quod moræ longioris opus est) Christum erumpit, dicendo: Domine mi, & Deus mi. Colligitur idem quoq; ex verbis Christi, ita Thomam ulterius alloquentis: Quia vidisti me, Thoma, credidisti: Beati qui non viderunt & crediderunt. Quibus simul innuit Salvator, majoris operis atq; artis esse, ex auditu aliquid crede-

credere, quàm ex visu: intellectumq; ac memoriam nostram circa res visas, utpote (liceat nunc ita loqui) sensibilibissimas, multò esse faciliorem atq; potentio-rem.

Ex commemoratis hactenus constat, nihil in toto mundo esse, sive substantia sit sive accidens, quod non possit formari vel repræsentari, dummodo specie aliquâ sensibili, seu propriâ, seu aliunde petirà, fuerit donata: illas tamen figuras, quas oculorum sensu abstraxerimus, reliquis: illos etiam locos, quos oculis aliquando nostris lustraverimus, imaginarijs lögè esse nobiliores melioresq;.

Veruntamen non satis est rerum memorandarum formas seu imagines, qualescunq; sanè eadem sint, invenisse, quippe necessariò in materiâ, quam informant, consistentes. Quicquid autem ex materiâ & formâ conflatum est, id sine loco, in hac nostrâ præsertim arte, imaginari, intelligere aut recordari velle, extremæ esset dementiæ. Locis igitur formæ sive species illæ sunt affigendæ: quæ proinde loca ad rerum rememorandarum species se habent, sicut tabula, charta aut paries ad sculpendas sive pingendas literas: siquidem hæ, absq; illis nec scribi, nec legi, nec quicquam certi significare possunt. Ut verò, si locis seu tabulis inscriptas illas intueamur, reminiscimur atq; comprehendimus ea, quorum gratiâ sunt pictæ vel cælatæ: ita non minùs ex imaginibus, certis in locis positis, recordamur earum rerum, à quib. ipsæ fuerunt antea abstractæ, seu propriæ, seu figuratæ mutuòve acceptæ fuerint. Sicut enim cum speculum inspicimus, figuram nostri, rerumq; aliarum in con-clavi contentarum videmus, abeuntes verò inde nullas ampliùs imagines cernimus: ita ad respectum locorum, quæ notissima esse oportet, species ipsidem appensas, &

consequenter ea, quorum sunt species, ocyssimè persequimur. Contrà autem si loca non advertamus: neq; quas gerunt, imagines, neq; ea, quorum sunt imagines, rectè unquam meminisse poterimus. Ecquis capit pisces extra aquam, locum ipsis destinatum & necessarium? quis volucres in aëre, sine loco certo vagantes? Ex vase petitur ac bibitur vinum: ex loculo argentum: ex capsulà absynthium. Quæ actiones omnes eò sunt promptiores, quò scilicet loca nobis sunt promptiora, magisq; obvia. Tardæ verò, aut nunquam obcuntur, locis incertis, procul admodum disitis, aut nunquam omninò cognitis. Quis possit usus esse librorum acervatim atq; confusè jacentium? aut quæ utilitas mercium, nondum explicatarum, inq; certis locis dispositarum? quis fructus thesauri, in ædium tuarum loco quodam, quem ignoras, absconditi? Ituri cubitum si vestes exutas in locis notis ac certis reposuerimus, manè eisdem nullo negotio inde repetimus: contrà si ex ebrietate vel aliâ quâpiam de causâ, loca, in quib. illæ à nobis repositæ sunt, non observaverimus: multum profectò temporis in recuperandis & inveniendis illis, cum tædio, sæpè consumimus. Si faber instrumenta (præcipuè si multa sint) in locis certis ordinata beneq; digesta habeat: absq; ullâ fermè præmeditatione eorum unumquodq; comprehendere & ad usum transferre potest: idq; soli ordini acceptû meritò fert, propter quem loca in hac arte etiam fuerunt excogitata: quemadmodû typi, qui sine ordine, sine locis nihil cõferre typographis & prodesse possunt: manifestissimè id declarant.

Cæterum non est necesse, ut loca in hac nostrâ arte luci diurnæ, oculisq; externis sint præsentia: sed præstat potiùs ea esse absentia, dummodò lumini innato, internisq; oculis pateant. His enim velocissimè, si vel mille
millia-

miliaribus distent, & in momento loca offeruntur, quæcunq; olim visione probè cognoverimus. Ut propterea arti non deroget, quod referri à nonnullis solet: fuisse nimirum quendam, qui in illo conclavi, in quo sibi recitanda esset oratio, varijs picturis & tapetib. adornato, cū loca sibi orationis constituisset, & ornatus ipso incscio præter omnem spem, à parietibus ablatus fuisset, nihil potuerit proloqui. Nam aut fabula hæc est, aut certè artifex is non fuit: Qui enim artifex fuisset, nulla loca in promptu habens, a quibus corpore absentem esse, quàm præsentem, longè est recitaturus (prouti modò dictū fuit) conducibilius? Locis autem positis & exhibitis, ponūtur & exhibētur figuræ sive imagines iisdē affectæ resq; simul ipsæ, quarum illæ imagines existunt. Neque hæc sola, sed plures etiam ipsis affines: ex memoriâ siquidem unius venimus in memoriâ alterius. Ut si quis meminit Lucretiæ: facilimè etiam meminit Sexti Tarquini, qui vi eam stupraverat. Meminit item mortis, quam illa sibi ipsi voluntariam ferro, in præsentia mariti & amicorum, ut animum inviolatum & pudicum ostenderet, accersiverat. Quando Democedes duo aurearum com-*Herodot. lib. 3.* pedum paria recordatur: recordatur etiam Darij, à quo: causæ item, ob quam illa acceperat, quod videlicet Dario somnum, quem medici Ægyptij conciliare non poterant, conciliaffet: aliarumque simul rerum, circa se, Darium, aliosque gestarum. Tragicarum illarum nuptiarum, anno præcedente 1609. die 6. Februarij, Erfordij. celebrari inceptarum memoriâ nondum amisimus, quando ex subitâ & improvisâ domus ruinâ, viginti homines miserrimum interitum habuere. An igitur cujusquam oculis aut menti, domus ista collapsa possit occurrere, ut non

ut non simul cladis adeò miserandæ memoria ipsi refri-
cetur, in quâ tot nuptiales, quorum novem mariti, sex u-
xores, duæ viduæ, puella septennis, & ancilla una, unâ
cum sponsa ipsa

— — — — (*dictu lachrymabile*) — — —

occubuerunt: utq; non summè admiretur de infantulo
planè relicto incolumi, quem ancilla prædicta & trucida-
ta in ulnis suis gestaverat? Non reor.

Quæri autem hoc loco posset, cum non nisi præsentem
lucem Solis vel ignis, species rerum sensibilium visu abstra-
hamus, quomodo hæc sensui interiori possint ingeri, cum
ab oculis nostris remotissima, aut in obscurissimis te-
nebris posita sint, nec luce illa externa gaudeant. Pro
qua quæstione solvendâ sciendum, quòd quemadmo-
dum visus noster externus, per lucem quoq; externam
informatur: ita visus noster internus, interno lumine.
Hoc ergo ipsum est, quod absentium rerum figuras sen-
sui interno visibiles reddit, quo dormientes somniantesq;
videmus, quoq; non tantum oculis præditi, verum
etiam orbi, rerum sensibilium simulachra percipiunt.
Quæ licet sint formæ, ut Peripatetici volunt, in potentia
sensus communis sive interni, posteaquam à sensibus ex-
ternis introductæ fuerunt, reservatæ: negari tamen non
potest, visibilitatem atq; præsentiam illarum, à semini-
bus quibusdam lucis, non tam aliunde acceptis, quàm
innatis, spirituiq; animali insitis, originem ducere atque
emanare. Quod non usquequaq; mirum videbitur ei,
cui ob contusionem aliquam fortem, de nocte præser-
tim factam, scintillæ ex oculis erupere: qui gemmas, ani-
maliumq; quorundam oculos, sub densissima noctis ca-
ligine, lucem effundere noverit: qui lucem sole priorem
fuisse, posterioremq; fore ex Francisco Vallesio, aliisque
didi-

didicerit: quiq; deniq; hominem esse microcosmum, & De sacrâ
idcirco necessariò vestigium sive exemplar mundi & lu-Philosop.
cis externa intra se possidere sciverit. in cap. 1.

Pro colophone addam simile, quod cùm locorum Genes.
tùm imaginum, imò totius ferè artis usum declaret, pro-
bè considerabunt ij, qui memoriam nativam, artificiosâ
nobilitare atq; amplificare cupiunt. Sit exempli gratiâ
pater aliquis, qui de suâ facie constare apud liberos, ne-
potesq; suos velit, & propterea pictorem accersitum cu-
ret. Hic patri formam, accedente luminis externi bene-
ficio, oculis suis abstrahit, inq; loco seu tabulâ vivis co-
loribus artificiosissimè exprimit. Quam quotiescunq; &
quamprimùm intuentur nepotes seu liberi, ocysimè
patris & avi, à quo illa detracta fuerat, memoriam reco-
lunt, licet maximo locorum intervallo distet, aut etiam
planè demortuus sit. Quinimò non solius faciei sive per-
sonæ: verumetiam multorum, ab hac egregiè, & cum in-
signi aliquâ affectione circa se aliosq; gestorum, unâ re-
miniscuntur. Quamvis autem in pingendo sive repræsen-
tando simulachro alius alio sit felicior, aliud etiam simu-
lachrum alio repræsentatu sit facilius vel difficilius: ni-
hilominùs tamen finem propositum is, qui abstractum
voluit, per illud consequitur: utcunq; sanè non secun-
dum omnia semper rei respondeat.

Ita igitur anima quoq; nostra rebus sensibilibus, qua-
rum memoriam apud suas facultates retinere vult, sensus
externos, visum potissimùm, imagines abstrahere, in loca
certa artificiosè reponere atq; statuere jubet: ad quæ si il-
læ, præcipuè memoratrix quæ dicitur, reflectantur: (re-
flectuntur autem quàm facilimè) non tantùm imaginum,
sed etiam ipsarum rerum, quarum imagines sunt vel esse
debent, celeriter meminisse possint.

DE LOCIS ET IMAGINIBUS.

Pater	Anima
Facies	Res memoranda
Liberi ac nepotes	Facultates
Pictor	Sensus externus
Tabula	Locus
Effigies	Simulachrum
Recordatio	Recordatio.

Quæ verò per se insensibiles infigurabilesq; res sunt, quarumq; formam oculi nunquam viderunt: ijs ex omnigenâ combinatione & multiplici dispositione imaginum, priùs sensu externo à rebus corporeis abstractarum, introductarum & reservatarum, speciem aliquam affingere, affictamq; iterum ijs adimere, atq; loco certo alligare potest: ad quem si reminiscendi facultas respiciat, non solummodo speciem illam ementitam: sed etiam rem ipsam, cui detracta fuerat, plurimaq; ad hanc attinentia, æquè ferè meminit & persequitur, atq; si res verâ specie fuisset prædita. Sic enim & pictor post non multarum rerum sensilium abstractas imagines, eas in infinitum potest multiplicare, diversas diversis rebus applicando, quò res insensibiles etiam per picturas quodammodo reddat sensibiles, incorporeasq; quamvis mentiendo, exprimat corporeas. Quanquam in excogitandis & exprimendis simulachris, non par sit pictorum (sicuti neq; animorum) solertia: neq; etiam rerum figurandarum eadem conditio & promptitudo. Sed de his impræsentiarum satis diximus: aggrediamur tabulas ipsas.

TABULA GENERALIS,

Ad speciales sequentes, memoriae artem spectantes, directa.

- Numerus. Tab. I. Pag. 28.
- Litera. Tab. II. Pag. 34.
- Syllaba. Tab. III. Pag. 49.
- Articulus. Tab. III. Pag. 49.
- Pronomen. Tab. III. Pag. 49.
- Vocabulum peregrinum. Tab. III. Pag. 49.
- Proprium. Tab. IV. Pag. 61.
- Substantivum. Tab. V. Pag. 64.
- Abstractum. Tab. VI. Pag. 66.
- Adjectivum. Tab. VII. Pag. 68.
- Verbum. Tab. VIII. Pag. 75.
- Adverbium. Tab. III. Pag. 49.
- Prepositio. Tab. III. Pag. 49.
- Conjunctio. Tab. III. Pag. 49.
- Interjectio. Tab. III. Pag. 49.

Vox.

Omne figurandum est vel:

Sententia. Tab. IX. Pag. 81.

- Historia. Tab. X. Pag. 94.
- Fabula. Tab. X. Pag. 94.
- Concio. Tab. XI. Pag. 95.
- Oratio. Tab. XI. Pag. 95.
- Cantio. Tab. XII. Pag. 96.
- Versus. Tab. XII. Pag. 96.
- Rythmus. Tab. XII. Pag. 96.
- Syllogis. Tab. XIII. Pag. 98.
- Enthymema. Tab. XIII. Pag. 98.

Tempus.

- Longum. Tab. XIV. Pag. 100.
- Breve. Tab. XV. Pag. 102.
- Brevissimum. Tab. XVI. Pag. 104.

Sequuntur tabulae speciales.

ARS MEMORIE.
 TABULA I.
 DE NUMERIS.

Num-
 ras.

		Culter	
		Gladius	
		Piscis	
		Columna	
		Hasta	
	1.	Baculus	
		Candela	
		Bombarda	
		Sagitta	
		Panes similaginei	} Serpens
		sciatim dispositi.	
	2.	-----	Anas
	3.	Cornetta	} Cygnus.
		Numella explicata	
		Cingulum retortum	
	4.	Forceps	
		Laqueus reflexus.	
	5.	Angvilla tortuosa	
		Circulus inversus sine axe.	
		Testudo laute.	
	6.	Funiculus cum nodo.	
		Kazo Italarum.	
		Gnomon seu quadra fabrorum.	
	7.	Genu flexum	} Sertum contortum
		Muscarium.	
	8.	-----	Arenarium
		Clava	Cucurbita duos
		Pomum cum	ventres habens.
		pediculo	Ferru, quo vitra
		Pyrum oblongum	decurtantur.
	9.	-----	Ocularia.
		Pedum Episcopi	
		Pedum pastorale	
		Laqueus, quo capiuntur canes.	

Res fi-
 gura si-
 milis.

Conso-
 nantia.
 Simplex: Pag. 29.

Res cer-
 ti nume-
 ri. Pag.
 30.

Inscri-
 ptio.
 Pag. 31.

Compositus. Pag. 32.

Conso-

ARS MEMORIA

Conso- nantia.	Unum.	Unicornu		
		Unio		
		Ungula		
		Undulata		
		Uncus		
		Unguentum		
		Ungvis		
	Duo.	Unda.	Duernio	Dien.
		-----	Duplarium	
		-----	Duracina weiße Kirchen.	
	Tria.	-----	Ducatus ein Ducaten.	
		Triticum		
		Tribulum flegel.		
		Tribulus Wassernuß.		
		Tripes		
		Tridens Mistgabel.		
		Triton Wetterhan auff der Kirchen.		
	Quatuor.	Trica		
		Tribunal	Quadra	
Triremis.		Quafillus Spulkorb.		
-----		Quadrangulus		
Quing. seu πέντε.	Penna	Quadrigea.		
	Quinquefolium			
	Pensum Werck am Rocken.			
	Penula	Sedum		
	-----	Securis		
Sex.	-----	Seta		
	-----	Sericum		
	-----	Savum.		
Septem.	Septemvir			
	Sepes			
	Sepulchrum.			
Octo.	-----	Octernio		
	-----	Occa Cas.		
	-----	Occiput		
Novem.	-----	Oculus		
	Noverca	October		
	Novacula	Ocymum		
	Noctua			
	November.			

ARS MEMORIE.

		Deus	
		Phoenix	
	<i>m.</i>	Sol	Parnassus, biceps
		Polyphemus monoculus.	Brutum cornutum
		Homo unius pedis.	Tabulae Mosis
	<i>Duo.</i>		Puniceps
			Forpex
			Furca bicuspis
			Patibulum duarum columnarum
	<i>Tria.</i>	Tridens	Homo auritus Plinianus.
		Cerberus triceps	
		Tripus, cui cerei applicatur.	
		Patriarchae tres	
		Trifidum	
		Triangulus	
		Patibulum trium columnarum	
		Sellum trium pedum	
		Equus carrum trahens	Animal quadrupes
		Instrumentum fabrorum dictum Schraubenzieher.	Fritillus Bretspiel
			Craticula
			Quadrans
	<i>Quatuor.</i>		Tessera
			Feretrum
<i>Res certi numeri.</i>		Pes quinque digitorum	Instrumentum, super quo farina & aqua miscetur.
		Manus	
		Libri Mosis	Currus Hollandicus: vel alius sine temone.
		Chirotheca	
		Equus currum trahens	
		Pecten quinque dentium	
	<i>Quinque.</i>	Currus cum temone	
		Mitra certae formae	
		Vas pulverarium stanneum cum circulo	
		Testudo progrediens, amputata cauda.	
		Vir extensus brachijs & cruribus in calendario.	
		Mus major cauda longae.	

Sex. { Hydria sex Cananeæ
Mare singulis sex horis refluxens
Stella
Quadrupes cornutum
Testudo progrediens.

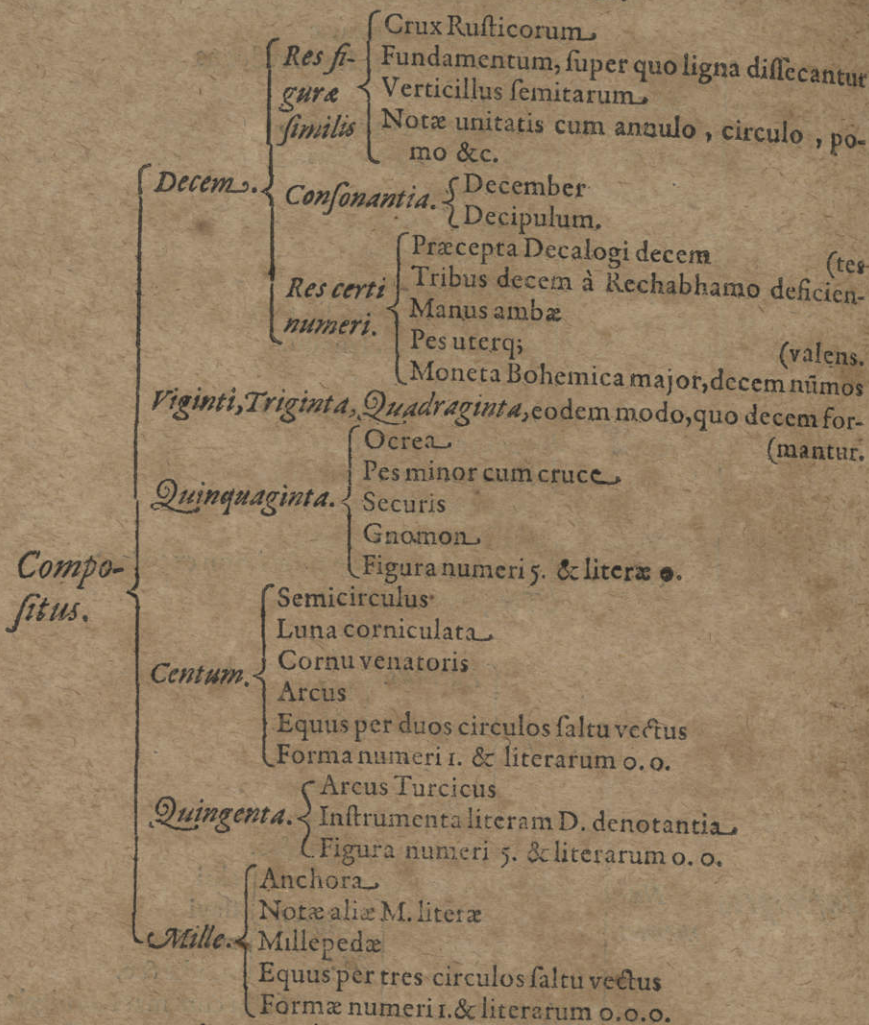
Septem. { Planetæ septem
Hepthaphylum
Electores septem
Candelabra aurea septem
Stellæ septem in manu.

Octo. { Currus à 4. equis tractus
Cancer
Scorpio.

Novem. { Musæ novem
Canis, novem annos ferè non excedens.
Terga novena boum.

Inscriptio. { *Numerus:* { *Major:* { *Latinus.* { I.
II.
III.
IV. &c.
Peregrinus. { 1.
2.
3.
4. &c.
Simpli- { albi
flavi
rubei
viridis &c.
Coloris vel { *Com-* { albi cum maculis nigris
positi: { rubri cum maculis cæ-
ruleis
nigri cum maculis albis
&c.

Compo-

Ex dictis facile est colligere, quæ reliqui numeri compositi formentur. Cum verò numeri quaternarij multus sit in hac arte usus, libet dispersas & varias ejus imagines in unum hic colligere.

Numerus
quinarius:

Res figuræ similis. { Angvilla tortuosa
Circulus inversus sine axe.

Consonantia. { Penna
Quinquefolium
Pensum
Penula.

Virgines quinque; { prudentes oleum habentes
fatuæ sine oleo.

Pes quinque; digitorum

Moneta Bohemica minor, quinque; nummos valens

Manus

Libri Mosis

Chirotheca

Equus currum trahens

Quinque; panes hordeacei

Pecten quinque; dentium

Currus cum temone

Res certi
numeri.

Mitra certæ formæ

Boum quinque; juga

Vas pulverarium stanneum, quadratum cum cir-
culo, in medio illius.

Testudo progrediens amputatâ caudâ.

Vir extensus brachijs & cruribus in calendario.

Mus major caudâ longioris

Cantio quinque; vocum

Fenestra quinque; partium

Coena communitatis

Inscriptio facta
colore vel:

Uno: { Albo
Aureo
Rubro
Viridi
Cœruleo &c.

Pluribus: { Albo & rubeo
Nigro & albo
Viridi & flavo
Aureo & nigro &c.

E

TA-

ARS MEMORIE.
TABULA II.

DE LITERIS.

				Abraham	
				Abfolon.	
				Abel	
				Achatius.	
				Adamus	
				Adrianus	
				Adolarius.	
				Adolphus.	
			A.	Mas.	Albertus
				Alexander	
				Ambrosius.	
				Amandus	
				Andreas	
				Antonius.	
				Anastafius	
				Arnoldus	Adelgunda.
				Augustinus.	Agnes.
				Augustus.	Agatha.
				Fæmi	Albina.
				na.	Amelecia.
					Anna.
					Apollonia.
				Balthasar	
				Bartholo-	
				Bafilio(mæ9	
				Benedictus	
				Bernhardus.	
				Blafius.	
				Bonifacius	
				Bonoventura	
				Brandanus.	
				Mas.	Barbara.
					Beatrix.
					Benigna
					Brigitta.
				Fæmi	
				na.	
			C.	Pag. feq. 35.	
				Irrationale. Pag. 41.	
				Res figura similis. Pag. 46.	
				Inſcriptio. Pag. 45.	
					C. Mas.

Litera.

Rati-
onale.

Animal.

B.

Fæmi-
na.

C. Pag. feq. 35.

Irrationale. Pag. 41.

Res figura similis. Pag. 46.

Inſcriptio. Pag. 45.

C. Mas.

		Casparus			
		Carolus			
		Christianus			
		Christophorus			
		Chrysoftomus			
		Cyriacus			
C.	Mas.	Clemens			
		Claudius			
	Fæmi- na.	Claudiannus	Catharina		
		Constantinus	Cæcilia	Daniel	
		Coelestinus	Christiana	David	
		Cunradus	Christina	Demetrius	
		Curtius	Charitas	Desiderius	
			Clara	Decius	
		Cõcordia.	Dionysius		
			Diomedes		
D.	Mas.		Diana	Diogenes	
			Dorothea	Dominicus	
	Fæmi- na.	Dolabella.	Donatus.		
		Eberhardus			
		Eckbertus			
		Edoardus			
		Egidius			
		Elias			
		Emanuel			
		Emericus			
E.	Mas.	Engelhardus			
		Eobanus			
	Fæmi- na.	Erasmus			
		Erhardus			
		Ernestus			
		Esaïas	Elifabetha.		
		Eusebius	Emerentia.		
		Eustachius	Esther		
		Ezechiel	Eva		
		Ezechias.	Euphemia.		
	Euphrasia.				
	Euphrosine.				

E 2.

F. Mas.

ARS MEMORIE.

		Fabianus	
		Fauftus	
		Felix	
F.	<i>Mas.</i>	Florianus	Gabriel
		Flaminius	Gamaliel
		Fridericus	Gebhardus
	<i>Fœmina.</i>	Franciscus.	Georgius
		Fauftia.	Gedeon.
		Florentia.	Godefridus
		Flora.	Gothardus
G.	<i>Mas.</i>	-----	Gregorius
		Galathea.	Guttebertus
	<i>Fœmina.</i>	Gefe.	Guntherus
		Gertrudis.	Günzelius.
H.	<i>Mas.</i>	Hartmannus	
		Helifæus	
		Hermannus	
		Hercules	
		Hemmannus	
		Henningus	Jacobus
		Henricus	Jaroslaus
		Hieronymus	Jeremias
	<i>Fœmina.</i>	Hilarius	Ignatius
		Higinus	Joannes
		Hippolythus.	Joachimus
		Helena.	Jobus
		Hedwigis.	Jonas
I.	<i>Mas.</i>	-----	Jofias
		-----	Josephus
	<i>Fœmina.</i>	Juliana.	Isaac
		Justina.	Julius
		-----	Justus.

K. { *Mas.* { Kilianus
 Kunradus
 Kuno
 Incipientia à C. literâ, pag. 35.
Fæmina. { Kûnigunda
 Incipientiâ à C. literâ, pag. 35.

L. { *Mas.* { Laurentius
 Ladislaus
 Lasarus
 Lambertus
 Lampertus
 Levinus
 Leopoldus
 Leonhardus.
 Leo
 Liborius
 Ludovicus
 Lucas
 Ludolfus

Fæmina. { Lavinia
 Leonora
 Livia
 Lucia. { Martinus
 Matthæus
 Matthias
 Mauritius
 Marcus
 Maximilianus.
 Marcellus
 Melchior
 Michaël
 Moses.

M. { *Mas.* {

Fæmina. { Maria
 Margaretha
 Martha
 Magdalena
 Monica.

N.	Mas.	Nathan
		Nabal
		Nabuchodonosor
		Nestor
		Nero
	Femina.	Nicolaus
		Nicodemus
		Nicomedes
		Noah.
		Neara.
O.	Mas.	Niobe.
		Octavianus
		Onophrius
		Oswaldus
		Oseas
	Femina.	Otto
		Othmarus.
		Octaviana.
		Oympias
		Ottilia.
P.	Mas.	Paulus
		Panthaleon
		Petrus
		Philippus
		Polycarpus
	Femina.	Prosper.
		Paulina.
		Petronella.
		Priscilla.
		Quirinus
Q.	Mas.	Quintilianus
	Femina.	Quintius.
		Querquerulana.

R.	Mas.	Reinhardus	
		Reinoldus	
		Remigius	
		Regulus	
		Rochus	
		Rosinus	
		Romanus	
		Rudolphus	
	Rupertus.		
	Fæmina.		Regina
		Rebecca	
S.	Mas.	Salomon	
		Samuel	
		Sebastianus	
		Sebaldus	
		Severinus	
		Sigismundus	
		Sigfridus	
		Sixtus	
	Simon	Sabina	
	Simonides	Salome	
Fæmina.		Stephanus.	Sapientia
			Sybylla
T.	Mas.	Thaddæus	Sophia
		Theophilus	Sufanna
		Theodorus	
		Theodoricus	
		Theodosius.	
		Theophrastus	
		Thomas	
		Titus	
	Timotheus		
	Fæmina.		Tobias
			Tomyris
			Tullia.

V.	Mas.	Valentinus	} {	Valentina			
		Valerius			Veronica		
		Vespasianus			Vigilia		
		Victor			Urfula		
		Victorius			Incipientia ab F. litera.		
	Femina.	Vincentius					
		Vitus					
		Virgilius					
		Victorinus					
		Ulricus					
W.	Mas.	Volradus					
		Urbanus.					
		Wenceslaus					
		Wendelinus					
		Wichardus					
	Femina.	Wigandus					
		Widkindus					
		Wilhelmus					
		Wolfgangus					
		Wolfhardus.					
X.	Mas.	Walpurgis.					
		Xenophon.					
	Femina.	Xenocrates					
		Xenophanes					
		Xerxes.					
Z.	Mas.	Xantippe.					
		Zaccharias					
	Femina.	Zacchæus					
		Zoilus.					
		Zara					
		Zenobia.					

Note.

Deficientibus proprijs nominibus, sumantur cognomina. Vide etiam priorum imagines.

Hactenus animal rationale: sequitur irrationale.

Accipiter
 Acanthis Stieglitz.
 Agnus
 Alce
 Alauda
 Alburnus
 Anas
 Anser
 Angvilla
 Angvis
 Ape
 Apodes
 Apis
 Aquila
 Aries
 Araneus
 Asinus
 Asellus Stockfisch.
 Asilus Bremse.
 Attagen
 Aurivitis
 Aurata.

A.

B.

Balana
 Blattæ
 Bonafus
 Bombyx
 Bos
 Bruchus
 Bubalus
 Bucula
 Bubo
 Bufo.

Irratio-
nale.

F

C. Cabal-

Caballus
 Camelus
 Catus
 Canis
 Caper
 Capra
 Caprea
 Capo
 Capricornus
 Castor
 Carduelis
 Cassita
 Cancer
 Capito (Müller piscis.)
 Carpio
 Cæcilia (Blindschleiche.)
 C. } Cercopithecus
 Cervus
 Cetus
 Ciconia
 Cicada
 Cicindulæ
 Cimices
 Columba
 Corvus
 Cornix
 Cochlea
 Coluber
 Cossus (Holzwurm.)
 Cuculus
 Cygnus
 Cyprinus

D.	Dama.	Dacolithus (Steinbeiß.)	Delphin (Piscis.)	Draco.	Echinus	Edellæ (Schritzen.)	E.	Elephas	Equus	Erinaceus	Eruca.	F.	Felis	Fiber	Ficedula (Wüstling.)	Fringilla	Fringillago (Kohlsch.)	Fulica (Wasserhun.)	Fundulus (Gründling.)	G.	Gallus	Gallina	Galerita (Heubellerch.)	Gavia (Kiebitz.)	Glis (Schönberg.)	Gobio (Kreß.)	H.	Halcedo (Eisvogel.)	Harenga	Hinnulus	I.	Iehneumon	Juvencus.	Latax	Lacerta	Lagopus (Goldammer.)	Lacertus (Olcrap.)	Lampetra	Leo	Lepus	Lendes (Niesse.)	L.	Linaria (Hensling.)	Livia (Holtztaube.)	Locusta	Lupus	Lutra	Lumbricus	Luteola	Luscinia	Lucius	Lynx	F 2	M. Ma-
----	-------	-------------------------	-------------------	--------	---------	---------------------	----	---------	-------	-----------	--------	----	-------	-------	----------------------	-----------	------------------------	---------------------	-----------------------	----	--------	---------	-------------------------	------------------	-------------------	---------------	----	---------------------	---------	----------	----	-----------	-----------	-------	---------	----------------------	--------------------	----------	-----	-------	------------------	----	---------------------	---------------------	---------	-------	-------	-----------	---------	----------	--------	------	-----	--------

	Majalis (verschnittener Eber.)	
	Martes	
	Merula	
	Mergus	
	Melanurus	
	Merula (Kresse.)	
	Milvus (Hünereier.)	
	Mida (Bonenwürmlein.)	
M.	Motacilla	
	Monedula	
	Mulus	
	Mus	
	Mustela	
	Muræna (Lampret.)	
	Mullus (Barbe.)	
	Multipeda	
	Musca	
N.	Natrix (Wasserschlange.)	Pavo
	Nifus (Sperber.)	Parus (Maif.)
	Nitedula (Johanswürm-	Palumbus
	lein.)	Passer
	Noërza	Papilio
	Noctua	Passer (Plateisse.)
		Perdix
		Perca (Sperber.)
O.	Oestrum (Bremse.)	Perca (Pesching.)
	Olor	Pediculus
	Onager (Waldefel.)	Phasianus
	Otus (Schleycreule.)	Philomela
	Ovis	
P.		Picus
		Pica
R.	Rana	Pipio
	Regulus	Porcus
	Ricinus (Hundslauch.)	Porcellus
	Rubecola	Pulex
	Rubicilla (Kotschwänzlin.)	
	Rubeta	

S. Salus

	Salus (Zetscherlein.)	
	Saximorda (Steinbeiß.)	
	Salmo	
	Salpa (Stockfisch.)	
	Salamandra (Molch.)	
	Sangvisuga	
	Scropha (Sawmutter.)	
	Sciurus	
S.	Scorpio	
	Scarabæus (Schröter/Kefer.)	
	Serpens	
	Simia	
	Sitta (Nusshaer.)	
	Sorex	
	Strutiocamelus	
	Sturnus	
	Sturio (Stör.)	
	Stellio (Erdspinne.)	
	Sus.	
T.		Taurus
		Talpa
		Tarda (Haselhun.)
		Testudo
		Teredo (Kupfferwurm.)
		Termus (Fleischmade.)
		Tipula (Wasser spin.)
		Tinea
		Tigris
		Trochilus (Schneeföng.)
		Turtur
		Turdus
		Turdi (Schmerlen.)
	Vacca	
	Verres	
	Vervex	
	Velia (Henfling.)	
	Vespertilio	
	Vespa	
V.	Vermis	
	Vitulus	
	Virò (Bierolt)	
	Vipera	
	Unicornu	
	Volucris	
	Upupa	
	Ursus	
	Urus	
	Urogallus	
	Vulpes	
	Vultur.	

ARS MEMORIE.

Z. { Zobela. }
 { Incipientia à C. literâ }
 { Cervus }
 { Cercopithecus }
 { Cetus }
 { Ciconia }
 { Cicada }
 { Cicindulæ }
 { Cimices }
 { Cygnus &c. }

Inscriptio. Litera: {
 { Majores: }
 { A }
 { B }
 { C }
 { D }
 { E }
 { F. &c. }
 { Versicolores, Color: }
 { Albus }
 { Aureus }
 { Rubeus }
 { Viridis }
 { Cœruleus }
 { Niger &c. }
 { Variegatus, }

A. Circinus

- A. Circinus expansus fabrorum lignariorum, cum axe.
- B. { Compedes ferrei
Juga duo bouum conjunctorum.
- C. { Cornu
Cucurbita oblonga, curva
Pepo dimidio orbe scissus
Luna corniculata
Cornu venatoris.
- D. { Caput tauri
Compes ferreus unus, quo pes hominis in triremibus
detinetur.
Jugum bovis unius
Capistrum
Lyra Apollinis
Peditæ
Galea.
- E. { Semirodula
Pecten
Serra fabrorum lignariorum.
- F. { Falx major
Gladius anceps major (Schlachtschwert.)
- G. { Testudo
Angvis capite erecto, & caudâ incurvatâ.
- H. { Imago elata, brachijs fursùm, & pedibus deorsùm
extensis, cum cingulo.
- I. { Turris
Columna
Baculus
Hafta
Palo transfixus latro.

Res figu-
rae simi-
lis.

K. Parietena

K. { Parietem scandens, & retrorsum se præcipitans.
Lignum, cui arcus imponitur.
Homo brachium sinistrum inflexum ad costas notas, crusq; extensum obliquè habens.

L. { Gnomon sive quadra fabricorum.
Muscarium.
Ligo
Securis.

M. { Anchora
Tripus
Persona manus conjungens inter crura, cervice flexâ.

Scabellum tripes
Corona imperatoria
Circulus ferreus cum tribus pedibus (Sifac.)
Tridens.

N. { Homo duos baculos, vel columnas in manu habens, & harum alteri dextram superius imponens, alteram pede, vel manu sinistra tangens.

O. { Annulus
Nola
Circulus
Pomum
Pila
Lucius gyratus
Operculum
Maleficus rotæ impositus
Orbis quicumq; (situs)
Angvis caudâ mordēs.

P. { Pedum Episcopi aversum
Cantharus cum ansâ.

Q. Pedum Episcopi aduersum.

R. { Puppa.
Homo faciem in thorace habens, brachio sinistro ad costas reflexo, crureq; obliquè extenso.

S. Angvis

NOTÆ.

Si figuram literæ alicujus majoris non potes invenire; sume formam minoris illius literæ: ut figuram minoris literæ g. pro literâ majusculâ G. Aut sume literam ex Alphabeto Græco, Hebraico &c. Sic Π. græcum figurabis per patibulum rusticum. Aut utere Alphabetis Chymicorum oculis. Aut modo placiti. Aut pone rem aliquam, ab eâ literâ, quam formare vis, ineipientem: ut pro literâ L.

- S. {
 Angvis tortuosus.
 Terebellum cochleatum.,
 Vectis chirurgicus.
 Gradus cochleati.
- T. {
 Malleus murariorum
 Serpens à Mose erectus.
- V. Circinus inversus.
- W. Insignia urbis Vratislaviensis
- X. {
 Crux
 Instrumentum, super quo ligna dissecantur
- Y. {
 Furca
 Rutabulum.
- Z. {
 Cacabus obliquè fissus
 Later quadratus cum obliquè inductâ vimâ.
 Ligneus quadrans, in inversione talem figuram ostendens.

T A B U L A I I I.

DE VOCIBUS PER SE
 INFIGVRABILIBVS, VT
 SUNT SYLLABÆ, ARTICULI, PRONOMINA,
 aduerbia, præpositiones, conjunctiones, inter-
 jectiones, & vocabula lingvarum peregrin-
 arum, similiaq;.

*Vox per
 se infigu-
 rabilis.*

Consonantia.

Tuus: thus
 Palam: Palea, paliurus
 Ego: Ege
 Apud: caput
 Professò: professor
 Clam: Klammer
 Modicum: modium
 Tenu: ebenus
 Sine: Schiene / Biene
 Deinceps: princeps
 Valde: valvæ
 Heus: Keiß
 Semel: Semmel
 Bis: glis, vis
 Sive: Seiffe
 Citra: cythara
 Vel: fel
 Haud: Haut
 Vah: Sach
 Ecce: axe
 Ast: Aast

Multum : stultum
 Intus : styncus , incubus
 Cur : cor
 Cras : vox corvi crocitantis
 Hercle Hercule
 Seorsim : dorsum
 Potius : socius
 Heu : Hew
 Ubi : uber
 Vobiscum : episcopum
 Ancora : (Ital. h. e. etiam)
 anchora.

NOTA.

Multa etiam ad sequentem modum referri possunt : & vice versa.

Commutatio literarum & syllabarum. Pag. 51.

Adjectio vel detractio literarum, & syllabarum. Pag. 52.

Conjunctio vocum per se nullam imaginem habentium.
 Pag. 54.

Resolutio vocum in syllabas, certi aliquid significantes.
 Pag. 55.

Farrago dictionum, res aut personas visibiles denotantium,
 & incipientium à vocum ignotarum syllabis, vel minimis literis. Pag. 56.

Dissolutio dictionum in literas. Pag. 57.

Divisio persona in partes. Pag. 58.

Arbitrium voluntarium. Pag. 59.

Notatio literæ primæ & ultimæ. Pag. 60.

<i>Commuta- tio litera- rum & syl- labarum juxta:</i>	<i>Principi- um.</i>	-----	Nimiùm : simium..
			Valde : falte
			Ceu : Heu
			Cur : Hur
			Quater : later
			Cras : vas
			Foràs : horas
			Vah. : Bach / Lach
			Ultra : lutra
			Tenus : Venus
	Illa : olla		
	Vix : nix		
	Cis : Glis		
	Forte : corte		
	<i>Medium.</i>	{	Super : suber
			Alius : alvus
			Cominùs : caminus
			Quippe : Quappe.
			Meus : mens
Secùm : setum			
Præter : prætor			
Trappo (Ital. h. e. plus.) : Trappe			
Vobicum : verbascum			
<i>Finem.</i>	{	Fortuitò : formido	
		Propè : prole	
		Trans : trabs..	
		Papæ : papa	
		Palam : palma	
<i>NOTA.</i>	{	Hem : Hen	
		Parùm : parus	
		Doctè : doctor	
		vevea : genu	
		Nave (Ital. h. e. navis.)	
		Cras : Kraw (vena)	
		Quater : quadra	
Modicum : modius			
			Porro : porrum.

Signum factæ commutationis est, si rem literâ suâ primâ, permutata similiem, dictioni signanda adjunxerimus : ut si pro Siege (Gall. h. e. sella) ponamus Biege in quib. jaceat puer, nomine Simon vel Salomon. Naturæ tamen memoria facile commutationem istam retinere solet. Ad

Adiectio
vel De-
tractio
literarū
& Sylla-
barum.

Adiectio.

Prin-
cipi-
um.

Unà: lacuna
Imo: Simon.
Ex: fex, rex, lex, grex
Cum: viaticum, orichalcum
Ter: linter
Tu: otus
Abs: lælaps, cyclops
Alius: paliurus
Illum: figillum
Intus: labyrinthus
Dum: effedum
Ita: instita (saum)
Certè: lacerta.

Intra: interula
Tuus: tutus
Secum: sericum
Coram: corallium
Parum: panariū, pa-
Sanè: sangvine (trūū
Prope: præsepe
Cum: colū, cœlū, coa-
Tenus: termin9 (gulū
Nam: navitam
Mecum: meonium

Medi-
um.

Cum: compater,
cuminum
Abs: abstemius
Non: Nonne
Væ, velum, velia
(Hensling.)

Finis.

De: Deus, decurio
Præ: præ, præco, præbiter
Tu: tuba, tubicen, tuber
Ad: advena, advocatus
Sui: sutor, sudor, sura
Ante: antesignanus, antimonium
Eia: Ameleia
Intus: indusium
Magis: magister
Quasi: quasillus (Spulforth)
Pro: procus, proavus, proa, propola
Ob: obstetrix, obex
En: ensis
Per, pera.
Ab: abbas.

{ Detractio. Pag. sequente. 53.

Detractio.

Principium. --- --

Medium.

Finis. --- --

Suus : fus
 Potius : pus
 Secundum : sedum
 Quapropter : quater
 Minimum : mimum
 Extra : exta
 Secundum : Sedum
 Scorsum : serum
 Vobiscum : focum
 Insuper : imber
 Aliquando : liquo
 Coram : fam (petra
 Pietra (Ital. h. e. lapis :)
 Limoson (Gall. h. e.
 limax :) limon.

Evax : fax
 Cujas : vas
 Adversus : ursus
 Enimverò : fero
 Idcirco : hirco
 Clam : sam
 Nostras : ohtrea
 Utinam : tinea
 Pariter : Ritter
 Vestrum : œthrum (Affe
 A staffe (Angl. h. e. fustis :)
 Eschelle (Ital. h. e. scala :)
 Palam : pala (Schelle.
 Circiter : circi
 Supernè : suber
 Equidem : equi
 Pedali (Ital. h. e. calcei linei
 vel lanci :) peda.
 Marinero (Hisp. h. e. nau-
 ta :) mari
 Imparare (Ital. h. e. disce-
 re :) impar
 Caricare (Ital. h. e. onera-
 re :) carica
 Kindred (Angl. h. e. cogna-
 tio :) Rind.
 Esternuer (Gall. h. e. ster-
 nutare :) Esther
 Pisciare (Ital. h. e. mejere :)
 piscis.

NOTÆ.

Additum quid esse, quod auferri debet, notatur 1. Memoriae naturalis acie. 2. Ablatione membrorum : capitis quidem, si à principio quid demendum : pectoris, vel huic respon-
 dentis partis, si ex medio : cauda vel alterius alicujus partis inferioris, si à fine. Ut lupus
 abscisso capite : aper eodem truncato : lapis, in cujus medio sit sovea : columba, resceta
 cauda. 3. Mutatione coloris literæ vel syllabæ adimendæ, vel alterius alicujus signi anno-
 tatione in illo loco : ut si in Merge medio macula nigra, notetur : vel columbæ cauda,
 aprius caput, alium, atq, Totum, habeat colorem. Ademptionis exempla sunt : Esatas
 super pyro sedens : Fabianus muli frontem perforans, vel ei insidens. Con-

*Conjunctio vocum,
per se nullam figu-
ram habentium.*

Par, ens: parens
An, as: anas
Ab, es: abies
Ab, ortus: abortus
Ad, amas: adamas
Per, la: perla
Ad, finis: adfinis
Ante, rior: antenor
Esse, dum: esse dum
Et, ille: edellæ (Estritzen.)
Qui, es: quies
An, ita: amita
An, es: amès
Non, tua: noctua
A, sinus: asinus
A, per: aper
An, illa: ancilla
Te, sta: testa
Se, curis: securis
Cande, la: candela
Cum, ullus: cucullus
Re, te: rete
Cave, à: cavea
Te, stes: testes
x, ès: Res.

*Resolutio vocum in syllabas,
certi aliquid significantes.*

- Pedamentum : peda , mentum
- Suspectus : sus , pectus
- Sonatore (Ital. h. e. musicus:) sona-
ore
- Formento (Ital. h. e. triticum:) sohr/
mento
- Amicablemento (Ital. h.e. amicè:) a-
mica , elemento
- Ributtare (Ital. h. e. submovere:) tri-
butum , dare
- Reziamente (Hisp. h. e. rigidè:) retia ,
mente.
- Domingo (Hisp. h. e. dies domini-
cus:) do, mingo
- Desclavar (Hisp. h. e. clavum evellere)
des , clavam
- Liberalité (Gall. h. e. largitas:) liber,
alite
- Caquater (Gall. h. e. garrire:) coqua,
ter
- Enterrer (Gall. h. e. sepelire:) Ente/
rôhr
- ΆΨΙς (cimex:) Aff / iß
- Οξύβαλον (acetabulum, ein Zunft-
schüssel:) Ochs / iß / favum
- Μέλανθ (Neptunus:) mel, an-
thos.

Farrago
dictionū,
res aut
personas
visibiles
denotan-
tium, &
incipien-
tū a vo-
cū igno-
tarū vel:

Syllabis.

- Cafus: Carolus *fus* mordet
- Apis: Adelgunda *pice*m vorat
- Lutetia: Lucretia *tegit* tibiā arenā
- Prælium: Prætor *ligat* umbilicū
- Mandragora: *mancipium* draconem *gobios* devo-
rantem comprehendens, & alius superveniens
ramo draconem percutiens.
- Artificium: Arnoldus & Timotheus *ficu* cient um-
bram.
- Contre (Gall. h. e. contra:) Conradus *tremi*t
- Pour (Gall. h. e. ob:) Polycarpus *urticam* habet
- Almorzar (Hisp. h. e. jentare:) Albertus *mordet*
zaram.
- Niente (Ital. h. e. nihil:) Nicolaus *ensem* tenet.

NOTE.

Liter ad majorem facilitatem dictioni, si à vocali incipi-
at, consonantem præponere: & vice versâ. Tūm verò signū
additionis notetur, v. g. pro Anne Ranne: pro *bi*, *apis*.
Licet etiam loco nominū, prænomina & cognomina su-
mere.

Literis.

- Bar: Benedictus *argillam* tractans
- Alacer: Andreas *lacer* vestibus
- Roche (Gall. h. e. rupes:) Reinhardus & Otto *che*-
lidoniam colligunt
- Caldero (Hisp. h. e. ahenum:) Casparus *alligat* De-
metrij rotam.
- Cantina (Ital. h. e. cella:) Christianus *amputat* Ti-
mothei nasum.

NOTE.

Parte alicujus dictionis majore formatâ, credi vix potest, quàm promptè reliquum,
quod deest, naturalis memoria suppeditet. Non igitur opus est formatione syllabarum
omnium.

Ve autem admonearis, rem totam pro syllabâ positam esse, ut cum baculus ad syllabam
Ba exprimendam assumitur: debet colore, figura vel materiâ, vel omnibus simul, diver-
sus esse ab eo baculo, qui pro seipso positus est. Quamvis etiam sola naturalis memoria
facile hîc sciat interstringere.

H

Dissolu-

Dissolu-
tiodictio-
num in
litteras,
harumq;
expressio
vel per:

Per-
sonas.

Acti-
ones
&
passi-
ones
cum
perso-
nis &
rebo,
ita ut
aptè
coha-
reât.

Iple: Isaac, Petrus, Simon & Esaias in circo sedentes
& deliberantes, vel disputantes.

Meus: Margaretha, Eva, Ursula, & Susanna circa mē-
sā sedētes, & coronas nectētes vel lac comedentes.

Egomet: Erhardus, Gregorius, Otto, Martha, Esther
& Tullia, chartā ludentes.

Σώμα: Severinus cum Ortiliā, & Martinus cum Albi-
nā circa vas saltantes, vel quid aliud agentes.

Et: Elias & Thomas confabulantes.

An: Antonius nolā clangens.

De: David Elifabēthæ donans quid manu occultatū.

Ex: Eusebius Xenium adferens.

Phu: Philippus Helenam ungit, vel vincit.

Nec: Nicodemus edit casum.

Clam: Christophorus Lavat Annæ Manus, vel Mam-

Intūs: Ioannes & Nathan trahunt Ursulæ subuculam
vel strophium.

Utinam: Ulricus, Tobias & Iacobus Necant Ambro-
sium Malleo. (mas. (plastro.

Juge: (Gall. h. e. iudex:) Ioannes Vulnus Glutinat Em-
Place (Gall. h. e. platea:) Petrus & Laurentius Ampu-
tant Chrysofomi Erinaceum.

Silla (Hisp. h. e. sella:) Sebastianus & Ieremias Lædunt
Luciam Acinace.

Φοβέω (perterrefacio:) Fridericus & Otto Frangunt
Elifabēthæ Ollam.

Ciregio (Ital. h. e. cerasum:) Catharina & Iustina Rapi-
unt Erasmi Grammaticam.

NOTÆ.

Dictiones tūm demūm in litteras vel syllabas resolvuntur, cum neq; ipse integra,
neq; ipsarum partes maiores aliquid figurabile significant. Tunc enim illas, in litteras,
vel syllabas resolvo, easq; exprimo per alias voces, quæ tales litteras aut syllabas initiales,
vel unam, vel (quod melius) plures habent. Contra, si dictio formanda sit brevissima, li-
cet etiam alias voces, ut integra sententia fiat, addere: ut An: Abrahamus Na-
sum emungit. Primus locus debetur persone: secundus verbo activo, passivo, neutri aut
deponenti: tertius persone vel rei: quartus instrumento & loco in, ad, e, vel per. Sufficit
prioris saltem aliquot litteras formasse, quippe memoriā naturali solā reliquas, nullo se-
rè negotio adycciente.

Divi-

Divisio imagi-
nis sive persone
in caput, manū,
pectus, ven-
trem, & crura
seu pedes.

AB: Hic in dextrā imaginis parte ponatur *circinus ex-
pansus cum axe*, in medio ejus: in sinistrā *compedes
ferrei*.

HOC: Persona fingatur *brachio sursum extensis*, *cingu-
lo applicito*, & *cruribus dilatatis*, ad figurandum ni-
mirūm literam H. Dextra manus gerat *circulum*: si-
nistra *cucurbitam dimidiatam*.

FEU (Gall. h. e. ignis:) Imago in dextrā tenens *falce*
majorem; in sinistrā *ferram*, in pectore *circinum in-
versum*: vel *Fridericus* in dextra *Elleborum*, in si-
nistrā, *urticam* habens.

CODA (Ital. h. e. cauda:) Christianus in dextrā ha-
bens *pilam*, in sinistrā *lyram Apollinis*, in pectore ad
collum ligatum *circinum cum axe*.

LUGAR (Hisp. h. e. locus:) Laurentius in dextrā ge-
rens *ligonem*: in lævā *vesicam*: in pectore sive sinu
gallum: in ventre *avenam*. In dextro crure litera R.
aureo colore scripta videtur.

COUSIN (Gall. h. e. confangvineus:) Imago in dex-
trā *dimidiatum peponum* gerens: in sinistrā *pomum*:
in pectore, *circinum inversum*: in ventre *angvem tor-
tuosum*: in dextro pede *batulum*: & in sinistro lite-
ram majusculam N. rubeo colore pictam.

NOTA.

Optimè egeris, si (quod vel à mediocriter exercitato fieri potest) coherentiam
fingas: v. g. dum, in exemplo penultimo, Laurentius ligone vesicam perrumpit, gallus
perterrefactus è sinu exilit, avenamq; devorando, in causā est, cur glumæ aureum lite-
ræ R. colorem deturpent.

Nullam.

Et: *malum Punicum*
 In: *cucurbita*
 Propter: *nux*
 Ex: *avellana*
 Quia: *oliva*
 Sed: *Pyrum*
 Ego: *uva*
 Profectò: *ficus*
 Hui: *persicum &c.*

Arbitrium vo-
 luntarium ob-
 servando lite-
 ram vel:

Primam.

Præter: *prunum*
 Non: *nux*
 Citra: *citrium*
 Cum: *coroneum*
 Ab: *armeniacum*
 A: *avellana, amygdalum*
 Con: *castanea*
 Propter: *pinæ, pistacia*
 Trans: *tribulus aquaticus*
 Circa: *cerasum*
 De: *dactylus*
 Cis: *cappares*
 Si: *sambucus*
 Juxta: *juniperus*
 Super: *forbus*
 Forte: *ficus*
 Clam: *caricæ*
 Ubi: *uva*
 Ob: *oliva.*

<p>Notatio literae pri- mae & po- stremae vel etiam plu- rimum, per:</p>	<p>Animal.</p>	<p>Inscriptionem. ---</p>	<p>Subitò: SO Agedum: AM Enim: EM Fuego (Hisp. h. e. ignis:) FO Diece (Ital. h. e. decem:) DE Coutil (Gall. h. e. culcitra:) CUL.</p>
		<p>Rationa- le.</p>	<p>Illic: Iosias & Casparus aliquid a- gentes. Procul: Paulus Osculatur Lasarum. Oetias: Onofrius Tegit Syllabam.</p>
		<p>Irratio- nale.</p>	<p>Nempe: Nicolaus Mactat Equum. Zacharias Clarificium: Zacharias Necat Suem. Tynne (Angl. h. e. stannum:) Theo- dorus Nudat Elisabetham.</p>
		<p>Rationa- le & irra- tionale simul.</p>	<p>Circa: Carolus Recreat Asinum. Canela (Hisp. h. e. cinamomum:) Christophorus Numerat Albur- nos. Anitra (Ital. h. e. anas:) Andreas Te- net Aquilam.</p>

Reliquorum modorum aliquem, quibus literae sunt formatae
superius.

TABULA IV.

DE PROPRIIS NOMINIBUS.

		<p>Simson: Portans valvas portarum. Adam: Eius pomi. Abraham: Mactans filium. Scanderbeg: Nudè digladians. Judith: Caput Holofernis. Abigail: Offerens dona. Solymanus: Vienna obsessa Romulus: Roma, lupa. Joseph: vestis cruenta.</p>
	<i>Facinus egregium.</i>	
	<i>Personae jussdem nominis.</i>	<p>Augustus, Imperator: Augustus, Princeps An- haltinus. Maria, Regina Ungariæ: Mulier ejus no- minis. S. Paulus: Vir ejus nominis. Elisabetha, mater Joannis Baptistæ: Elifabe- tha aliqua nota.</p>
<i>Propria nomina.</i>	<i>Personae i- psa, vel i- psius effigi- es.</i>	<p>Rudolphus II. Imperator: ipsemet, notus si- sit. Rudolphi II. ignoti effigies. Henricus IV. Galliarum rex: Rex ipse. Henrici effigies. Elisabetha, regina Angliæ: Regina ipsa vel se- mel duntaxat visa. Elisabethæ effigies.</p>
	<i>Etymologia. Pag. 62.</i>	
	<i>Insignia, alceve nota. Pag. 62.</i>	
	<i>Character corporis. Pag. 63.</i>	

Etymologia.

Cicero : cicer
 Bonifacius : benefactor
 Ovidius : caseus ovillus (per jocum.)
 Chrysoftomus : aureum os
 Clara : facies clara
 Dorothea : donum divinum
 Margaretha : margarita
 Barbarossa : barba ruffa
 Petrus : Petra
 Agatha : bona
 Albina : albedo
 Benedictus : benedictus
 Cunradus : fūhn/rath
 Christophorus : Christum ferens
 Catharina : pura
 Euphemia : fausta acclamatio.

Insignia ali-
eue notæ.

Petrus : clavis major
 Judas : loculus
 Gallia : tria lilia
 Bohemia : leo
 Alvenslebius : quatuor rosæ
 Hercules : Clava
 Paracelsus : gladius
 Rogérius Bacchon : salamandra
 Hermes Trismegistus : tabula Smaragdina.
 Hala Saxonum : luna corniculata, cum duabus stellis.
 Sprottavia (Silesiæ urbs , patria authoris). Tres turres
 cum duobus cornicinibus & aquilâ.

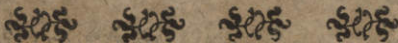
Chara-
cter cor-
poris.

Scanderbegus: labia cruenta
Lafarus: ulcera
Zopyrus: nares & aures resectæ
Petrus: calvities
Joannes Fridericus Elector: cicatrix.
Clemens VIII. Papa: nodi in articulis.
Abfolon: longa caesaries.

}	Capito	}	longus simus aquilinus.
	Fronto		
	Auritus		
	Labeo		
	Loripes		
	Oenobarbus		
	Myftax		
	Aruncus		
	Bucco		
	N. N. N. Lagochylus		
	Gibbosus		
	Herniosus		
	Verrucosus		
Gelafinus			
Scabiosus			
Sex digiti	}	longus simus aquilinus.	
Nafus vel:			

NOTA.

Fieri potest, ut nomen persone, quantumlibet notissime, non statim succurrat: ideoq; si v. g. pro Friderico imperatore, posueris Fridericum aliquem tibi notum, dabis in dextram ejus falcem, & in sinistram, puppam.

Substan-

TABULA V.

DE SUBSTANTIVIS.

Virtus vel vitium. { Passer: salacitas
Testudo: tarditas
Pavo: superbia
Formica: labor
Upupa: foetor
Corvus: nigredo
Vulpes: pifeatura per caudam.
Nicotiana: cerebri expurgatio
Euphrasia: visus acutus.

Similitudo forma vel morum. { Argentum: stannum Anglicum.
Absynthium: abrotanum
Aurum: orichalcum
Spira: serpens tortuosus
Circulus: corona.
Dux belli: nauclerus
Plebs: belua multorum capitum.

Substantivum. { Pars Totius, aut species Generis: vel vice versa Totum pro parte, & Genus pro specie. { Navis: anchora
Bibliotheca: liber
Bellum: lancea
Urbs: turris
Cervus: cornu cervinum
Elephas: ebur
Pœna: scutica, fidicula
Destillatio: alembicum
Frumentum: triticum
Pomum: pediculus
Vermis: lumbricus
Arbor: pyrus, radix, ramus, folium.
Homo: manus
Animal: taurus
Aromata: zinziber, cinamomum.

Vinea: uva, pampinus
 Domus: scamnum
 Ægyptus: Alexandria
 Morbus: hydrops
 Mensa: fulcrum
 Culina: tripus, forcepsignarius.
 Officina pharmaceutica: mortari-
 um.
 Anchora: navis
 Venabulum: venatio
 Salix: arbor
 Jupiter: planeta
 Argentum: metallum.

Metallicus: semicinctium
 Sponsa: annulus
 Papa: corona triplicata
 Imperator: corona Casarca
 Rector: habitus Rectoralis
 Rex: corona simplex
 Elector: habitus electoralis
 Judæus: pileus ruber, aliudve signum
 Coquus: culter major, cochleare
 Mendicus: Capsa panaria
 Sartor: ulna
 Aurum ☉
 Argentum ☽
 Cuprum ♀
 Stannum ♀
 Ferrum ♂
 Plumbum ♁
 Vitriolum ⊕
 Alumen ○ &c.

Signum.

TABULA VI.

DE ABSTRACTIS.

Subjectum.

Castitas: Joseph suspiciens
 Patientia: Jobus suspiciens
 Pulchritudo: Esther suspiciens
 Sapientia: Salomon templi fornicem contem-
 plans
 Incessus: Balana (Kauscher) scopulus scandens
 Humiditas: Aqua è canali in sublime erumpēs.
 Duricies: Lapis in monte, vel alio quodam lo-
 co edito repositus
 Robur: Cauda crocodili erecta.

NOTA.

*Ne error contingat inter hujusmodi substantiva,
 & adjectiva ipsa: exempla precedentia & se-
 quentia cavere jubentur.*

*Abstra-
 ctum.*

Oppositum.

Divitiæ: Lasarus suspiciens
 Parvitas: Goliath manum altè erigens
 Juventus: Nestor suspirans
 Duricies: Oleum ab igne in altum evolans
 Fortitudo: Puellus super mensâ
 Amaricies: Saccharum super fornace, exic-
 candum.
 Magnanimitas: Lepus saltu collem petens
 Constantia: vertumnus, mulier crines pectens
 Mundicies: Ulpupa arbori insidens
 Debilitas: Milo Crotoniensis.

Consequens.

Blasphemia: Lingvæ amputatio
 Prudentia: Consiliarius, consul, prætor
 Siccitas: Cometa, terra rimis plena, febris
 Paupertas: Humiliatio
 Ebrietas: Cephalalgia, vomitus, hydrops,
 scortatio, homicidium
 Eruditio: Modestia.

Causa.

Divitiæ: Mercatura, thesaurus repertus, hereditas ampla
 Ariditas: Sol, canicula
 Egestas: Crapula, naufragium, spoliatio
 Continentia: Penis manu cohibitus
 Puritas: Aqua, ignis
 Tristitia: Pecuniæ jactura, vel aliud infortunium
 Amœnitas: Ver
 Pingvedo: Cerasa
 Diligentia: Ferula
 Dulcedo: Digestio
 Fœcunditas: Salvia &c..

T A B U L A VII.

DE ADJECTIVIS.

- Albus: lilium album ad terram propensum.,
olor capite aquis immerso
- Amarus: absynthium pedibus conculcatum,
fel à lanio humi projectum
- Ambulans: Aristoteles ingemiscens, cornix
super arenâ spatians
- Amens: Pelicanus
- Animosus: Leo
- Audiens acutè: Capra
- Austerus: Corvus strutiocamelus
- Blandiens: Felis, canis
- Calvus: Petrus, Paracellus
- Castus: Joseph, Lucretia
- Clarus: Sol, crystallus, stiria
- Constans: Hedera
- Crudelis: Leæna, Joannes Basiliades Mos-
orum Dux
- Devotus: Alauda, pulli corvorum
- Docilis: Simia, elephas, psittacus
- Doctus: Aristoteles, Ramus, Theophra-
stus
- Dives: Croesus, Crassus
- Egenus: Irus, Lasarus
- Ebrius: N. N.
- Felix: .
- Fidus: Achates, sus
- Fœcundus: Lea, Lepus, Mus, Comitissa Ho-
landica
- Formidabilis: caput leonis
- Fortis: Hercules, Tamerlanes
- Fraudulentus: Crocodilus

Subjectum.

Oppositum.

Pag. 71. i

Consonan-

tia. Pag. 72.

Signum.

Pag. 74.

*Adjecti-
vum.*

Farax: corvus
 Gemens: turtur
 Gratus: ciconia
 Gravis: lapis, plumbum
 Humidus: aqua, pluvia
 Immundus: porca
 Imbecillus audacior; vespertilio
 Importunus: pulex
 Impudens: musca fronti insidens
 Impudicus: uxor Potypharis
 Indocilis: asinus
 Indomitus: taurus
 Infensus: noctua, angvilla
 Inconstans: hirundo
 Infidus: canis
 Ingratus: cuculus, columba
 Iracundus: gallus Indicus
 Instabilis: vespertilio
 Lascivus: vitulus
 Lachrymans: vitis deputata, Heraclitus
 Libidinosus: passer, hircus
 Longævus: Matthusalem, Nestor, cervus
 Loquax: psittacus, anas, anser, monedula,
 pica, sturnus.
 Lucifugus: otus, vespertilio
 Maledicus: angvis, Simei
 Magnus: Polonus ille, qui nuper Lipsia fuit;
 Goliath, Saulus, taxus.
 Mansuetus: agnus
 Mundus: catus
 Mutus: piscis
 Niger: Æthyops, carbo
 Nudus: canis Indicus, infans
 Otiosus: fircus, cicada
 Patiens: Jobus
 Pius: Maria, soror Lazari, Æneas

Providus: formica
 Prudens: serpens
 Pulcher: Absolon, Sufanna
 Purus: aurum
 Querulus: Thamar soror Absolonis, Jephthe filia.
 Rarus: corvus albus, hirundo alba
 Recalcitrans: mulus
 Rugiens: leo
 Sapiens: Salomon, Solon
 Saltans: ursus
 Savus: Tygris
 Siccus: suber
 Simplex: columba
 Sollicitus: Martha
 Somnolentus: glis
 Sordidus: upupa
 Sublimis: accipiter, aquila
 Superbus: pavo, equus, virgo
 Timidus: cuniculus, lepus
 Tegens lapsus: simia mingens
 Versipellis: vulpes
 Vigil: grus, gallus
 Vorax: lupus
 Zelotypus: Pinehas, filius Eleazaris.

Durus: oleum
 Magnus: pygmaeus
 Conflans: mulier calceos induens vel exuens
 Dives: Lafarus
 Juvenis: Matthufalem
 Fortis: infans, filicernium
 Sapiens: Rechabeam
 Insuper: Salomon
 Misericors: Tygris
 Bonus: Diabolus
 Albus: Æthyops, carbo, corvus
 Dulcis: aloë, absynthium, fel, centaurium

Oppositum.

Sedens:

Sedens: cornix, Aristoteles
 Animosus: cervus
 Videns: talpa, cæcus
 Caudatus: simia, capra
 Cornutus: asinus
 Audiens: surdaster
 Calvus: Absolon
 Crudelis: agnus
 Simplex: vulpes
 Docilis: asinus
 Fœcundus: elephas
 Formidabilis: puella formosissima
 Debilis: Hercules
 Fraudulentus: columba
 Ingratus: ciconia
 Levis: Saxum, plumbum
 Gravis: pluma
 Humidus: suber
 Mansuetus: taurus
 Gratus: cuculus
 Taciturnus: monedula, mulier, pica, pſittacus, mo-
 la
 Loquax: piscis
 Otiosus: apis, formica
 Impatiens: Jobus
 Vigil: glis, Apostoli dormientes
 Sommolentus: gallus, grus
 Humilis: pavo, equus
 Audax: lepus, cuniculus
 Cæcus: lynx, aquila.

N O T A.

*Quò minus in generibus erres, poteris v. g. pro Canorus, Cygnum
 ponere: pro canora, Cicadam: pro Canorum, Musicum aliquod
 instrumentum. Quamvis labor ferme sit supervacaneus: natura-
 lis enim memoria per se plerumq; novit discernere.*

Turpis : orbis
 Agrestis : tyrocestis
 Purus : urus, murus, melanurus, nurus
 Fœdus : hœdus
 Cordatus : chorda, ocreatus
 Amens : dens
 Prudens : rudens, tridens
 Pareus : porcus, hircus, Marcus, Argus
 Pavidus : avis
 Tardus : turdus
 Dives : ribes
 Paucus : daucus
 Vilis : bilis
 Durus : dumus
 Mollis : follis, *μολγός* (culeus sedernsac) nullus.
 Tener : gener
 Crudus : rubus
 Dulcis : ulcus
 Acerbus : Cerberus
 Amarus : marum, amaracus, amaranthus.
 Siccus : ficarius
 Rigidus : riyus
 Fervidus : ervus
 Molestus : Palimpsestus, testis, quæstus.
 Benevolus : nævus
 Invidus : fœtus
 Lætus : patus, legatus, lepus, cetus.
 Tristis : restis
 Plenus : Venus
 Bonus : ebenus, *ὄν* (asinus, fufus, axiculus, verpus.)
 Vacuus : acus, lacus
 Integer : ager, onager
 Lacerus : acervus
 Novus : ovis
 Nudus : nidus

Consonan-
tia.

Parvus: arcus
 Altus: saltus
 Planus: Capellanus, anus
 Domesticus: domus
 Rectus: pectus
 Curvus: corvus
 Serenus: cremus
 Clarus: clavus
 Obscurus: sciurus
 Securus: securis
 Macer: maceries
 Sanus: hamus
 Mortuus: abortus
 Beatus: screatus, meatus &c.

Pacificus: olea
 Triumphabundus: vexillum
 Sanctus: circulus aureus
 Regius: corona
 Iustus: bilanx
 Potens: orbis cum cruce
 Nobilis: insigne
 Stultus: nolæ
 Doctus: liber, habitus singularis
 Avarus: crumena, loculus, faccus auro refertus.
 Iracundus: labia sangvinolenta, oculi scintillantes
 Celer: pedes vel humeri alati
 Mortuus: crux, scamna præ foribus reposita
 Lætus: ferrum impositum, pileus cristatus
 Senex: scipio, cani, tergum gibbosum
 Puerilis: puer baculo insidens
 Vinofus: vas vinarium
 Bellicosus: arma
 Bibax: poculum, cantharus vel vitrum prægrande
 Temperans: poculum exiguum
 Superbus: speculum

Signum.

Eternus:

Aternus : circulus
 Mortalis : arenarium , calvaria
 Fortis : columna major
 Infamis : Stigma inustum
 Perjurus : digiti refecti
 Egrotus : decubitus
 Somnolentus : oculi nictantes
 Tristis : frons caperata
 Claudus : pes ligneus
 Gravis : barba promissa
 Incombustibilis : salamandra
 Durissimus : Adamas
 Astronomicus : astrolabium
 Medicus : urinale
 Chirurgicus : specillum

NOTA.

Quaedam tamen horum videntur potius ad subjecta referenda esse, quippe quibus excellenter insunt.

T A B U L A VIII.

DE VERBIS.

Amare: amarus
 Juvare: uva
 Hortari: hortus
 Ovare: ovum
 Docere: cera, Ceres
 Silere: illex
 Video: vidua
 Mordeo: hordeum
 Fleo: leo
 Maneo: manus
 Placeo: placenta
 Jubeo: jubar
 Sorbeo: forbus
 Langveo: angvis
 Egeo: Ege
 Ardeo: ardea
 Fateor: fartor
 Lego: ligo
 Scribo: scriba
 Disco: discus
 Cado: cadus
 Fundo: funda
 Haurio: auris
 Aperio: aper
 Sævio: sævum
 Salio: sal
 Suffio: Sophia.

*Consonan-
tia.*

Verbum.

*Animal rationale vel irra-
ationale, id maximè agens.*

Nuncio: nuncius
 Cano: cantor, æditus
 Decipio: Alchymista spurius
 Fœneror: Judæus
 Glomero: araneus
 Neo: bombyx, netrix

Navi.

Navigo: sciurus, nauta
 Seco venam: hippopotamus
 Applico clysterem: ibis, ardea
 Vomō: canis, bibo
 Confideo: ciconia
 Rejuvenesco: coluber, cancer, gammarus,
 phoenix.
 Refurgo: musca, hirundo
 Mactō: lanius
 Laboro: formica
 Rudo: asinus
 Rugio: leo
 Balo: ovis
 Hinnio: equus
 Crocito: corvus
 Elulo: infans
 Latro: canis
 Servio: servus
 Molo: molitor
 Egeo: mendicus
 Disco: scholaris
 Pingo: pictor
 Curro: tabellarius
 Doceo: præceptor, doctor
 Lavo: balneator
 Sartio: sartor.

Instrumentum. Pag. 77.

Gestus concurrrens. Pag. 77.

Consequens. Pag. 79.

Proverbia. Pag. 78.

Similia exempla & fabula. Pag. 80.

Instrumentum cum quo vel circa quod.

Scribo: calamus
 Bibo: cyathus
 Quiesco: lectus
 Lavo: aqua
 Ungo: unguentum, oleum
 Mordeo: dentes
 Occupor: ædium extractio
 Lego: liber
 Audio: auris
 Sono: campana, tintinnabulum
 Vincio: vinculum
 Neo: acus, vestis lacera, duplarium
 Mulgeo: uber, mulctral
 Sorbeo: cochlear
 Navigo: navis
 Scindo: culter
 Findo: cuneus
 Olfacio: olfactoriolum
 Pingo: penicillus
 Aro: gleba, vomer
 Ardeo: ignis
 Lucco: sol, fax.

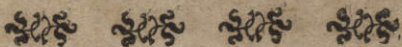
Gestus concurrens.

Taceo: impositus ori digitus
 Benedico: crucis formatio
 Furor: marsupij resectio
 Ningo: traha
 Gaudeo: brachium elatum
 Mœreo: cubitus substratus
 Pœnitet: capitis frictio
 Indico: index porrectus
 Rogo: manus complicatæ
 Recuso: capitis vibratio
 Ausculto: oris apertio
 Annuo: capitis flexio
 Jejuno: surgens à mensà post carnem appositam

Supplico: procidentia
 Honoro: caput apertum
 Damno: carbone noto
 Amo: osculum
 Suspicio: caput sublatum
 Doleo: manus imposita
 Superbio: supercilium attollo
 Minor: digitus morfus
 Edisco: liber clausus, digito interposito
 Auxilior: porrecta manus
 Audio: aures arrectæ
 Dormio: nictatio capitis
 Blandior: caput mulceo.
 Ignosco: manum præbeo
 Contemno: barbæ resectio.

Coquo: ferculum carneum
 Jaculor: vexillum sericeum, poculum argenteum.
 Lugeo: facies moesta
 Studeo: pallor faciei
 Heluor: Corneliis
 Cesso: falcem vel aliud instrumentum paxillo affigo.
 Furor: patibulum
 Peiero: digitorum amputatio.
 Scortor: bubo veneris, penis mutilatio
 Vinco: triumphus
 Molo: farina
 Pingo: effigies
 Curro: pedes lassi
 Terresio: horror.
 Frigeo: membrum rigiditas.

Consequens.

Prover-

Prohibere: efficiam posthac ne quenquam voce laceffas.
 Invidere: rumpantur ut ilia Codro.

Finire: ite domum saturæ, venit hesperus, ite capellæ.

Adolescere: jam fragiles poteram à terrâ contingere ramos.

Adjuvare: ego hoc te fasce levabo.

Delectari: hîc gelidi fontes, hîc mollia prata.

Delitescere: mihi tum quam molliter ossa quiescent.

Desiderare: cur dextrâ jungere dextram non datur?

Mentiri: pariter facta atq; infecta canebat: Cancer leporem capit.

Incipere: scindere glaciem: aperire januam.

Proverbia.

Discrepare: Herculis cothurnos aptare infanti: Cerdo parvo pedi magnum calceum applicans: vel vice versa.

Gratificari: Ranæ aquam (subministrare)

Dissimulare artem: Mercurius infans.

Insectari defunctos: jugulare mortuos.

Invertere: leporibus venari canes: ovis lupum devorans.

Extollere: elephantum ex muscâ facere.

Ineptire: anus saltat: senex nucibus ludit: camelus saltat.

Corrigere: incudi reddere.

Cæcutire: in canis podicem inspicere.

Conjecturare: palpare in tenebris.

Obscurare: pulverem oculis offundere.

Domare: triremibus affigere.
 Domari: canis lignum alligatum portans, vel catenâ
 vinctus.
 Incarcerari: avis caveæ inclusa: Baiazethes.
 Emergere: granum sinapi.
 Insanire: canis rabidus.
 Intervenire: lupus in fabulâ.
 Ulcisci: serpens & angvilla.
 Variare: vespertilio.
 Mentiri: futor & Mercurius.
 Sperare, spes relicta in corbe.
 Calumniari: lupus excoriatus.
 Placere: pater & filius cum asino peregrinantes.

*Similia exem-
 pia, & fabula.*

ARS MEMORIE.
TABULA IX.
DE SENTENTIIS.

No- tatio pri- ma:	Litera.	St. et sua cuius dies, & inclu- tabile fatum. Prima litera figuretur se- cundum ta- bulam supe- rius depictā, vel per:	Ani- mal:	Rati- onale.	Sebastianus	
					Stephanus	
				Irrationale.	Scorpio	
					Sufanna	Salmo
					Serpens	
					Salamandra.	
			Instrumenta similia.	Inscriptio litera majuscula S. colore:	Angvis tortuosus	
						Veētis Chirugi- cus.
No- tatio pri- ma:	Litera.	Maledicentia stultorum the- saurus, quem in lingua recē- ditum habent. Prima litera formetur vel per:	Ani- mal.	Rati- onale.	Martinus	
					Melchior	
				Irrationale.	Margaretha	
					Martha.	Milvus
			Instrumenta.	Inscriptio litera majus- cule M. colore:	Monedula	
						Melanurus
					Murana.	
					Tripus	
					Circulus trium pedum mensarius (Stigall.)	
					Tridens.	flavo
						nigro caeruleo &c.
Sententia.	Syllaba. Pag. sequente. 82.					
	Formatio vocis. Pag. 83.					
	Summa sive conceptus rei per imagines:	Proprias. Pag. 84.				
		Impro- prias:	Historias. Pag. 85.			
			Fabulas. Pag. 86.			
			Similitudines. Pag. 87.			
Proverbia. Pag. 88.						
Hieroglyphica. Pag. 90.						
Somnia & visiones. Pag. 91.						
Modus ex omnib. vel ex aliquibus compositus. Pag. 92.						

Sylla-

63.

<p>Gaudia non remeant : sed fugitiva nocent.</p>	<p>Syllaba.</p>	<p>Strenua ingenia, quo plus recessus sumunt, hoc majores impetus edunt.</p>	<p>Mutatio. Gau {</p>	<p>Sato</p>	<p>Gregorius Amans Urfulam. Godefridus, Albina & Veronica confabulantes. (Ustulat, Georgius Anserem</p>
			<p>Adjectio. Gau {</p>	<p>Thaw.</p>	
			<p>Resolutio syllaba.</p>	<p>Grav</p>	
				<p>Gaufape.</p>	
				<p>---</p>	
				<p>---</p>	
				<p>---</p>	
				<p>---</p>	
				<p>---</p>	
				<p>---</p>	
	<p>---</p>	<p>Imago vel persona in dextrâ Testudinem, in sinistrâ Acanthidem, in pectore Umbraculum suspensum gerens. Gabriel dextrâ Forcipem cochleatum, lævâ circumum tenens. Gedeon dextrâ Absinthium, sinistrâ Urticam ostendens. Gabriel & Ursula saltantes, vel quid aliud agentes. Georgius Verrens vel Vomens.</p>			
	<p>Notatio littera prima & ultima.</p>	<p>Stren</p>			
	<p>Consonantia.</p>	<p>Dreh</p>			
		<p>See</p>			
	<p>Commutatio.</p>	<p>---</p>	<p>Stro</p>		
		<p>---</p>	<p>Tres</p>		
		<p>---</p>	<p>Erst.</p>		
	<p>Adjectio.</p>	<p>Altra</p>	<p>Salomon, Theodosius, Rupertus & Esaias ludetes globulis vitreis. Sigismundus Terret. Rudolphum Ense. Stephanus Truncat. Rosina Erinaceum.</p>		
		<p>Esther</p>			
		<p>Straal</p>			
		<p>Strauß.</p>			
	<p>Resolutio.</p>	<p>---</p>			
		<p>---</p>			
		<p>---</p>			
		<p>---</p>			
		<p>---</p>			
		<p>---</p>			
	<p>Divisio persona.</p>	<p>Persona habens in capite angvem tortuosum: in dextrâ crucem: in sinistrâ cantharum: in pectore Electrum. Susannula in capite terebellum: in dextrâ puppam: in levâ ebur habens. Samuel in capite sedentē habens Turturem: dextrâ Rapum: sinistrâ Esulam ostendens.</p>			
	<p>Notatio littera prima & ultima.</p>	<p>Sybilla Ejulans. (stendens. Sciurus & Echinus ludentes. Color aliquis oculos maximè ad se se alliciens.</p>	<p>L 2 For-</p>		

Forma-
tio vo-
cis.

<i>Prima.</i> O- pes ejusmo- di parandæ, quæ navi fractâ, si- mul cum domino queant e- natare.	<i>Subjectum.</i>	Joseph Arimathæensis		
			Crocus	
			Midas	
	<i>Instrumentum cum quo, vel circa quod.</i>		Crassus	
			Pactolus	
			Callicrates	
			Cinyra.	
			Aurum	
	<i>Signum.</i>		Argentum	
			Lapis Philosophorum	Catena aurea
		Oves	Armilla	
		Cameli.	Margaritæ	
			Crista preciosa	
<i>Præcipua.</i> Percõtato- rem fugito, nam garu- ly idem est.	<i>Subjectum.</i>	Pica	Vestes fericeæ	
		Pittacus	Pedissequi	
		Mola	Loculus ære gravis.	
		Monedula		
		Crepitaculum Argitæ		
	<i>Oppositum.</i>	Turtur		
		Cornix		
		Scopulus	Piscis	
		Cicada	Pythagoras	
		Littus.	Mutus	
<i>Consonantia.</i>		Harpocrates		
		Statua		
		Campana pisillo ca- (rens.)		
		Ariolus		
		Psare		
<i>Signum.</i>		Variolis		
		Marr		
		Staar.		
		Digitus ori impositus		
		Os serâ præclusum		
	Lingva amputata			
	Os obturatum			
	Homo Plinianus solo odore vi- vens.			

Omnia planta, quam non plantavit pater ille meus cœlestis, eradicabitur. *Plantam eradicans & procul à se rejiciens.*

Ut undam trudit unda, & fluctus sequenti fluctui cedit: sic dies pellitur die, malaq; præterita premuntur novis. *Mare undosum.*

Qui amat filium suum, assidue flagella ei adhibiturus est, ut lætetur de eo tandem. *Pater virgis vel flagello filium alacriter cedens.*

Ejus, qui ex ægritudine bene cibatur, corpus nihil proficere, malum. *Macilentus lecto asidens & multum vorans.*

Si quis vult me sequi, abdicet seipsum, & attollat crucem suam quotidie & sequatur me. *Crucem humeris imponens, & omnibus post sese relictis Christum sequens.*

Cum quidam corpulentus ac nitidus homo haberet equum macilentum & strigosum, rogatus quid esset in causâ: respondit, mirum non debere videri, si equo suo esset habitior: quandoquidem ipse se pasceret, equum autem curaret servus. *Equus pingvis, equo strigoso insidens.*

Qui tæbe molestantur, si sputum, quod extusiunt, grave olet injectum carbonibus, & capilli à capite defluunt, lethale. *Phthisicus in prunas expuens, quem nares obturantem mors à tergo accedens, crinibus trahit, relictâ in capite calvitie.*

Scripta cave relegas, blandæ servata puellæ: constantes animos, scripta relicta movent. Omnia pone feros quamvis invitus in ignes: Et dic ardoris sit rogas iste mei. *Literas in ignem conjiciens.*

Bucephalus Alexandri Magni equus, quoties nudus esset, equisonem in tergum admittebat: ornatus verò regijs phaleris neminem ferebat, nisi regem ipsum, in reliquos omnes ferociendo. Ita quidam tenues quemvis ferunt, divites verò facti despiciunt vulgares. *Equus phaleris superbicus & ferociens.*

Hiskia fregit statuas, & contudit serpentem æneum, quem fecerat Moses, eò quod Israelitæ adolerent ei. *Fractura statuarum & dicti serpentis.*

Mulier nequicquam exornata est bene, si morata est malè. *Mulier vestitu splendido, & vultu torvo ac minaci.*

Imagines
proprie.

Turcici imperatores neminē ex legatis exteris ad se adire permittunt, nisi medium inter cubicularios suos, brachia legati implicita suis tenentes. *Legatus aliquis ita implicitus.*

Tamerlanes Scytharum imperator nervis adeo validis & laertis firmis fuit, ut Scythici arcus ingentis chordam ultra aurem extenderet, cupreumq; mortarium, pro scopo sagittarijs in ludo propositum, emissæ arundinis spiculo perfoderet. *Tamerlanes ipsemet, hæc peragens.*

Propter Christum deferendi sunt liberi, amici & omnia bona mundi. *Galeacius Caracciolus.*

Sanguis martyrum est semen Ecclesiæ. *Ioannes Tuscannus combustus, amputata prius altera manu.*

Nulla calamitas est sola. *Ioannes Hoperus ischiaticus.*

Vitaq; cum gemitu fugit indignata sub umbras. *Turnus moribundus.*

Mala citria resistunt veneno. *Mulier dans citrium pomum facinoroso.*

Necesse est facere sumptum, qui quærit lucrum. *Bernhardus Comes Trevisanus.*

Non solum iustus in afflictione compatiendum est, sed etiam peccatorib. & iniustis. *Heraclitus ad omnium hominum occursum flens.*

Antequam difficiliora tentemus, vires explorare oportet, nū hæ ferendo oneri futura sint pares. *Thomas Eilnee, martyr, digitum lucernæ admovens. Vel, Portia Bruti uxor, novacula seipsam vulnerans.*

Historia.

Lento gradu ad vindictam sui, divina procedit ira, tarditatemq; supplicij, gravitate pœnæ compenfat. *Iehu, Acha bi stirpem eradicans.*

Sunt qui Christiani videri velint, & tamen crudelitate vel feras beluas superant. *Canis vetulam Indicam permingens.*

Ab irratis si perspicuè pax & benevolentia petitur, non modo ea non invenitur, sed etiam augetur atq; inflammatur odium. *Adonia petens Schunamitidem uxorem a Salomone.*

Cum interrogaretur vir quidam sapiens, quid faceret Deus, respondit, eum alta deicere, & humilia erigere. *Willegisius Archiepiscopus Moguntinus: Agatocles rex: Nebucadnezar cum bestiis agri versans.*

Amici.

63

Amicitia vera est monere & moneri, & alterum liberè face-
re non asperè, alterum patienter accipere, non repugnā-
ter. *Athenodorus Augustum gladio ex improvise adortus.*

Homines ingrati incidunt in magnas calamitates. *Bajazethes c. vea ferrea inclusus.*

Multi aliena appetendo propria amittunt. *Poculum factum ex calvagia Moscorum principis, capti à Tartaro, cum dicta inscriptione.*

Malum consilium consultori pessimum. *Perillus anco tauro inclusus, boans.*

Insans pro fonte ne luat. *Manes Florentius nudus.*

Quod in alterà deficit, id in alterà plerunq; natura compen-
savit parte. *Thomas Schweikerus.*

Commorandi nobis diversorium natura, non habitandi de-
dit. *Maximilianus I. arcam ligneam circumvectans.*

Regia voluntates plerunq; ut vehementes, sic mobiles sunt,
ac sæpè ipsa sibi adversa. *Alexander Magnus Chytum occidens, eundemq; postea acerrimè deplorans.*

Homo sum, humani nihil alienum à me puto. *Carolus V. Imperator.*

Christus redemit à potestate Sathanæ Ecclesiam suam. *S. Georgius eques, draconem perimens & virginem eripiens.*

Consilium de redimendo genere humano, lapso, represen-
tatur per *Diabolum primos parentes nostros accusantem & c.*

Christus sanguine suo effuso vitam nobis reparavit. *Pelicanus cum pullis.*

Munera ingrata alicui offerre. *Immolare Veneri suam.*

Ferenda animo æquo sunt necessaria, inq; lucris eponen-
da. *Musea iuri immersa.*

Fabulae

Plerunq; nihili est, qui ipse se magni aestimat. *Mercurius & staryarius.*

Ferè homines, quid quoq; tempore fiat, non quid aliquando
factum sit, spectant: & unum sæpè delictum exiguum, me-
moriam multorum egregiè factorum delet. *Asini lapsus.*

Mutare dominum non nisi in pejus datur. *Asinus coria ges-
tans.*

Qui

Qui laudis alienæ decus sibi nititur gloriando vendicare, valde est ridiculus. *Musca remoni insidens.*

In deligendo magistratu animi bona potius spectari, quàm corporis debent. *Pavo & monedula.*

Aliena si assumaris infortunia, tunc æquiore mente perferes tua. *Asinus, simia & talpa.*

Sunt qui in reipub. in gratiam populi omnia agunt, verùm suo & reipub. magno malo. Cum enim se multitudini temerarijs impetibus citatæ abripiendos dederunt, neq; corrigere posse, neq; inhibere confusionem eam valent. *Caput & cauda draconis.*

Quæ quis pericula est passus, hoc lucri hinc habet, ut in posterum vitare illa noverit. *Canis macer & lupus.*

Qui alios accusant facilè, ij sæpè ipsi sceleris perpetrati fuere autores. *Christophorus os lardo oblitum habens.*

Avari bonis partis non audent frui. *Tantalus inter aquas & poma.*

Artes liberales & disciplinæ honestæ non ex invento humani ingenij: sed ex inexhausto divinæ sapientiæ fonte dimanarunt.

Pallas proficiens ex cranio Iovis à Vulcano aperto.

Aurum per antimonium purgare & fortificare. *Projicere regem sive leonem lupo devorandum.*

Essentia auri rectè præparata curat epilepsiam & lepram. *Epilepticus & leprosus bibentes aurei fontis aquam.*

Abstinencia magnum habet momentum & compendium ad omnem virtutem. *Rosæ jucundissimum odorem spirantes, licet minimo nutrimento fruuntur.*

Ætatis dum ver agitur, tum consule brumæ. *Formica.*

Non oportet amicorum ob intermissam vitæ consuetudinem oblivisci, sed memoriam illorum semper nobiscum circumferre. *Ciconia reversa eundem semper nidum repetens.*

Nec quæ præterijt rursus revocabitur unda. *Aqua ex gutturnio altè destillans.*

Similitudines

Quidam potentes ministros, quò eis perpetuò uti possint, pre-munt, ne si emerferint, servitutis tædio aulæ valedicant.

Formicæ, triticum eâ parte, quâ germinare incipit arrodentes, ne sibi id inutile reddatur.

Bene-

Benevolentia in multos distracta langvescit & evanescit tandem. *Fluvius in multos rivos diductus.*

Non statim melior vir est, cui fortuna splendidior. *Navis splendida cum malo gubernatore.*

Oportet exaltari filiū hominis, ut omnis qui credit in eum, nō pereat, sed habeat vitam æternam. *Serpens aneus à Mose erectus, & à populo agro inspectus.*

Qui tentant id, quod non queunt efficere, non debent accusare fortunam, sed suam dementiam. *Venerari lepores bobus, vel iaculari aratro.*

Conjuncti pollent etiam vehementer inertes. *Fasciculus telorum, vel florum.*

Conscientia malefacti relinquit notas perpetuas in animo. *Ulcus vel vulnus cicatricem post sanationem relinquens.*

Homo curis hujus vitæ nimium occupatus, licet pro suâ industriâ multum præstare & sublimia tractare cœlestiaq; possit: rerum tamen mundanarum mole deprimitur ac prohibetur. *Avis corpulenta admodum.*

Viri prudentiores jure merito illorum sã vitiam detestantur, qui ferro, flammâ, flumine, fune, religionis suæ ritus arbitrantur tuendos, vel contra eos, qui non præfractè in capitibus & fidei fundamentis: sed in ceremonijs, & (absint tantummodò seditiosæ actiones, & contemptus magistratum) traditionibus quibusdam humanis ab illis dissentiunt. *Hortus varijs floribus refertus.*

Omnia desiderata magis, quàm assiduè percepta delectant. *Egravi mobo resurgens.*

Populus suâ sponte pacatus, hominum seditiosorum vocib. & violentissimis tempestatibus concitari solet, quemadmodum mare, quod suâ naturâ tranquillum est, ventorum vi agitari videmus.

Dare ijs, qui non egent. *Equus Imperatoris mingens.*

Summo conatu aliquid agere. *Ambabus manib. hauriens.*

Multi ea, quæ per se pulcherrima sunt, contaminant, admittis ijs, quæ sunt turpissima. *Cæno puram aquam turbans.*

Propalare secreta indignis. *Projectio unguinum ante porcos.*

Trepidare ubi non est trepidandum. *Umbra un fœnu maturare.*

Prover-
bia.

Potentioſiorem ſuperare. *Hinnulus equum.*

Qui ſimulatâ vitæ emendatione ad vitia conſveta redeunt, idem videntur facere, quod ſues faciunt, à lotione in luto ſeſe foedè volutantes: vel quod canes, vomitu rejecta iterum devorantes.

Præter ſpem aliquid recipere. *Ex ore lupi.*

Mutare ſententiam. *Vertere vela.*

Morbo deſperato laborare. *Mors in ollâ.*

Laborare in vanum. *Lotio laterum. Excoriatio canis extoriat.*

Facere ſumptus ſupervacaneos. *Mortuum unguento perungere, vel bovem immolare.*

Defunctos infectari. *Iugulare mortuos.*

Præpotenti illudere. *Leonem radere.*

Provocare aliquem, qui rixarum avidus eſt. *Irritare crabrones vel ſtimulare leonem.*

Occultare ſua vitia. *Monſtrum alere.*

Malum malo addere. *Incendium oleo reſtingere.*

Quidam conantur damnare ac convellere ea, quæ antiquitas magno conſenſu approbavit. *Cornicum oculos conſigere.*

Multitudo numeroſior & concors, licet imbecillior ſit, non innoxie provocatur. *Inſpuere in cavernam fornicarum.*

Cum potentiore litigare. *In cælum ſpuere vel contra ſtimulum calcitrare.*

Qui extrema experiuntur, alienant à ſe eos, cum quib. agunt, & univerſæ rei jacturam faciunt, dum plus fatiſ attenti ſunt ad lucrum. *Funem abrumpere nimum tendendo.*

Rem omnibus ſuis partibus abſolutam curare. *Summum faſtigiū imponere, vel umbilicū applicare.*

Cavendum ab ejuſmodi hominibus, qui coram blandiuntur, clam obtreſtantes: qui palàm amicos agunt, clanculum nocentes. Falſam enim beneficij ſpem oſtentant, ut naſti oc caſionem, funditùs evertant. Similesq; ſunt ijs, qui canes pane, quem alterâ manu oſtentant, pellicunt, ijs autem accedentibus propius, ſaxum, quod alterâ oculunt, illidunt.

Quid me ſponte meâ currentem, maximè Atrida Extimulas? *Currentem incitare.*

Ingratum esse in benè de se meritos. *Columba.*

Ante justum tempus appetere matrimonium. *Hircus.*

Febri ex radijs solaribus contractâ perire. *Scarabeus cæcus.*

Mulier optimè lactans & nutriens infantem. *Vespertilio.*

Sæpè parens filiorum altero, quem nimium diligebat, amisso, cogitur alteri, sibi inviso hæreditatem relinquere. *Simius major, minorem insequentem habens.*

Ab insidijs hostium summoperè cavendum est. *Grus cum lapillo.*

Oportet non tantum fortem sed etiam temperantem esse. *Taurus.*

Stulti a deo sunt sæpè homines, ut rebus in arctis Confugiant ad eos, quibus ultrò lædere mos est. *Passer & noctua.*

Multi homines sibiipsis sunt damni ac pernicii autores. *Cassiope.*

Febri correptus, nullum medicum adhibuit, sed sibiipso medicatus est. *Leo simiam devorans.*

Assentatio perniciofa est ijs, qui illam admittunt. *Cervus cum ribicine.*

Aurum solutum in præcipitatione amittit suum splendorem. *Sol patiens eclypsin.*

Aurum præcipitatum edulcorare. *Soli vel regi faciem abluere.*

Aquâ fortis solvit ferrum. *Struthio camelus soleam equi ferream devorans.*

Argentum vivum essenficatum licet sit summoperè corrosivum, & venenum viperino non mitius: vis tamen ejus corrosiva auferri potest, remanente alexiterio longè præstantissimo & mitissimo. *Aquila, draco, columba.*

Veluptates nostræ amaritudinis & asperitatis sunt plenissima. *Rose fragrantæ, spinis undiq; obstæ.*

Pius ac generosus animus magis à cælo pendet, unde etiam ducit originem, quàm à terrâ, in quâ vivit. *Unio, cæli faciem reddens.*

Mens nostra corrupta, aliena vitia magis spectat, quàm sua. *Oculus.*

Deus neq; principum neq; finem habet. *Circulus.*

Poeta boni seniores, ferè elegantius & sapientius scribunt.

Cygnus.

M 2

Turpe

Hieroglyphica.

Turpe est, virum ampliori aliquâ dignitate tituloq; honestatum, nullâ vel majestatis vel decori ratione habitâ, vilissima quaq; sectari, sordesq; omnes perscrutari. *Elephas mures venans.*

Vires atq; opes humanæ affluunt subitò, repentiè dilabuntur, nullo in loco: nullâ in personâ stabilibus nixa radicibus consistunt: quosq; modò in sublime extulerunt, improvise recursum destitutos in profundo cladum miserabiliter immergunt. *Fortuna rotundo lapidi insidens.*

Fides in Christum facit, ut possimus clamare Abba, Pater. *Scala Jacobi.*

Deus Josephum valde extulit, ita ut non tantùm omnes Ægyptij, sed etiam pater & frater ejus se in terram incurvarint, honorem ipsi habentes. *Sol & undecim stellæ sese coram Josepho incurvantes. Vel fascis Josephi stans erectus, fascibus fratrum ad terram pronis.*

Georgius Castriotus, vulgò Scanderbegus dictus, vir fuit clarus bello factisq;, qui Turcarum hostis acerrimus, dux felicissimus, Christianæ fidei propugnator, ac Veneti imperij cultor existit. *Serpens à matre somniantè enixus, magnitudine suâ totam ferè Epirum operiens, & caput inter Turcarum fines protendens, eosq; absorbens, eandem in mari Venetorum tenendo.*

Somnia
& visio-
nes.

Cum Alexander Magnus Tyrum obsideret, & Tyrij fortiter resisterent, imperusq; ejus diu eluderent, valde sollicitus Alexander fuit, quod hæc diuturna obsidio illi quasi à cursu victoriæ contra Orientem destinata, remoram unijceret. Sed tandem tamen eam expugnavit. *Satyrus inquietè ei ceminis illudens, volentiq; illum capere, fugâ elabens, qui demum multa orans & circumcursitans in manus ejus venit.*

Pocillator post tres dies restituetur in statum pristinum, porrecturus Pharaoni poculum in manus ejus, quemadmodum fecit antè, quàm in carcerem conijceretur *Vitis tritum palmitum cum uvis maturis, expressis in poculum Pharaonis, porrigendum à pocillatore.*

Astyages regnum suum amittet, & suo ex filiâ nepoti cogetur concedere, qui universam Asiam in suam potestatem rediget.

rediget. *Vitis ex filia naturalibus enata, cujus palmitē tota Asia obumbrabatur.*

Per septem annos, magna annonæ erit vilitas: post alij septem sequentur anni, in quibus annonæ maxima erit charitas & penuria, ita ut superiorum illorum septem annorum nullum sit amplius remansurum vestigium, quippe fame totam regionem consumente. *Septem vacca pingves à macilentis devoratae. Vel septem spica ex unico culmo assurgentes, pulcherrimæ, deglutitæ à spicis alijs septem gracilimis.*

Mulier ista pariet tres filiolas, quæ tamen mensem unum non supervivent. *Mulier videns tres effigies sui in lunâ.*

Filio tuo, quem unicum & charissimum habes, non diu gaudebis: brevi enim morietur, morbo lethali correptus, id eoq; diligentem ipsius curam habebis. *Oculus in dextrâ mamilla enatus.*

Decreverunt non esse castrametandum, sed generosè irruendum, & congressu toto animo ac virili facto, de rerum summâ decertandum. *Gladius à Hieremiâ Iehudæ porrectus.*

Filius tibi nascetur, qui in patriâ suâ ad maximam dignitatem & potestatem evehetur, ut eum tota urbs sit veneratura & admiratura. *Aquila unguibus intestina è corpore patris evelens & in foro coram multis reponens.*

Causam i a iudicio obtinere. *Coronam ex victoriâ reportare.*

Nunc duo concordēs animâ moriemur in unâ. Duo juvenes mutuo complexu herentes & mortem subeuntes suo Nuce. [Primæ literæ & totius conceptus formatio]

Vitaq; mancipio nulli datur, omnibus usu. *Vitis major, sub quâ alter alteri pecuniam enumerat, & ad certum tempus concedit.* [Primæ syllabæ, & conceptus figuratio]

Verba neminem movent, nisi eum, qui ejusdem lingvæ societate junctus sit. *Homo tentans seram Herbâ recludere: re autem non succedente, clavem genuinam adhibet, quàm è manicâ depromit.* [Primæ vocis & conceptus formatio]

Frustrâ eos appellamus, quorum auris atq; animus à nobis abhorret. *Fridericus napelli noxas commemorat, à quo auris auditoris abhorret.* [Præcipuæ vocis Appellamus (imò Auris etiam) & primæ quoq; simul literæ formatio]

Modus
ex omnibus
vel aliquibus
dūtaxat
compositus.

Senes ægerrimè didiscunt vitia, quæ pueri didicere. *Senis e-
rectio.* [formatio vocis primæ, & conceptus per proverbium]
 In ipsis rebus, quæ discuntur & cognoscuntur, invitamenta
 insunt, quibus ad discendum cognoscendumq; movemur.
*Puer Discum habens corbis contenta contemplatur, in quo castaneas,
 quibus delectatur, scit contineri.* [Formatio vocis præcipuæ Di-
 scuntur, & conceptus per similitudinem à puero desumptam]
 Qui studet optatam cursu contingere metam, Multa tulit,
 fecitq; puer, sudavit & alfit. *Tabellarius sub Quercu fascicu-
 lo deposito quiescens, & cessante sudore, algere incipiens.* [Forma-
 tio literæ primæ & summa totius]
 Sæpè alius peccat, alius plectitur. *Lapis ad Sepem projectus, à
 cane morsus.* [Formatio primæ vocis, & conceptus per similitu-
 dinem, à cane & lapide petitam]

N O T A.

Proximè sequentes tabule, nimirum decima, undecima, & duodecima
 ab hac nona tabulâ dependent totæ, nihil ferè novi docentes, sed tantùm
 ad explicationem hujus majoremq; diluciditatem formandarum integra-
 rum sententiarum facientes.

ARS MEMORIÆ.
T A B U L A X.

94 69.

DE HISTORIIS ET FABULIS.

<i>Divisio in membra principaliora, horumque figuratio.</i>	<i>Historia Simsonis.</i>	{ Angelus Manoachi uxori appa-rens. Nuptiæ Simsonis cum Thimnath celebratæ. Leo discerptus. Mel in ore leonis. Ænigma Pelitschæis propositū. Trecenti viri occisi, horumque exuviæ. Vulpes trecentæ. Asini maxilla. Fons erumpens. Valvæ portraum. Delilæ vincula &c.
	<i>Fabula.</i>	{ Pater senex & filius adolescentulus asinum præ se agentes absque farcinâ. Filius asinum conscendens. Pater asino insidens, filio pedite. Pater & filius asino simul vecti. Idem eundem, palo inter colligatos pedes immisso, humeris suis gestantes. Multitudo hominum accurrens, & risu emoriens. Pater furore percitus. Asini ab aggere alto, in fluvium præcipitatio, & submersio.

Historia & Fabula.

Quod si sententia aliqua insignis, phrasis, figura, vel aliud quid notatu dignissimum occurrerit, huic peculiarem figuram ut constituas, opera est precium.

TABU-

ARS MEMORIÆ.
T A B U L A X I.

DE CONCIONIBUS ET ORATIONIBUS.

Concio-
nes & o-
rationes
vel:

Audiuntur. Procedendum hîc, quemadmodum cum historijs & fabulis fieri debere diximus. Ante omnia autem diligenter observanda, locanda & formanda sunt:

Exordium
Narratio
Propositio
Divisio
Confirmatio
Exempla
Refutatio
Peroratio.

Habentur.

Dividantur in partes principales, & minùs principales, quarum quælibet suo loco, formatur applicetur.

Supervacaneum est, omnes periodos velle locare & formare. Qui tamen hoc volet, is tot loca & imagines, quot sunt periodi, formare necesse habet. Si autorē aliquē allegare voluerimus, in ejus locum surrogandus est amicus, aut alius quis, qui nobis sit notissimus, quiq; id. nominis obtineat. Cùm verò non semper hujusmodi nomina nobis suppetant: consulenda erit tabula superior numero septima: hæc siquidem plures, propria figurandi, modos docet.

NOTA.

De formatione citationum simplicium & compositarū, diligenter scripsit Austriacus ad quam lectorem remitto.

Citationes autē librorum & capitū quī formētur ex sequenti-
bus exem-
plis colli-
ges.

Matth. 8. *Matthæus* librum in manu habeat, cui impositum sit *sertum* semel contortum. Vel adsit *Matthæus* (sine libro) *arenarium* in manu gerens.
Hebr. 8. *Paulus* habeat in dextrâ *librum Hebraicè* scriptum, sinistrâ autem *ocularia* naso imponat.
Marci 3. *Marcus* super *sellâ tripedali* sedens: *tres digitos* erigens: *tripodi* cereos funiculos applicans, vel *tres lineas* rubras ducens.
2. Joan. 3. *Ioannes* aliquis dextrâ *bidentē* vel *anatē*, lævâ verò *cornettam, triangulum* aut *trifolium* ostendens.
Gal. de facult. aliment. 9. *Galenus* aut alius quidâ *Medicus* clarissimus comedens *pyrū oblongū*, quod ori admovet.

ARS MEMORIAE.
TABULA XII.

96 70.

DE CANTIONIBUS, VERSIBUS ET
ALIIS RYTHMIS.

Cantio-
nes, ver-
sus & alij
rythmi.

Vox.

Prima. Sic in sequenti cantio-
nis membro, formetur tantum
vox *Serva*, per aliquem modo-
rum, quos exhibet Tabula su-
perior, numero octava de
verbis.

Serva Deus verbum
tuum,
Et frange vires ho-
stium,
Qui Jesum filium
suo
Turbare conantur
throno.

NOTA.

*Primâ voce formatâ sicq; in memoriam revocatâ, reli-
que sponte, beneficio metrorum seu pedum, plerunq; fluunt,
ut apparet ex præceptoribus in templis & scholis.*

Præcipua. Sic in seq. exemplo
sufficit figurasse vocem *Gregis*,
secundum tabulam superio-
rem, quintam numero.

Ostende nunc po-
tentiam,
O Christe, rex regū,
tuam:
Defende parvulum
gregem,
Qui te fatetur prin-
cipem.

Summa rei:

Sola. Sic uni loco includo Eliseum
Spiritu oris sui, filiolū Schunammi-
tidis mortuū *vivificantem*, pendente
ad lectum *lyra*, quam illi in manus
dat, eumq; fidib. canere & bono ani-
mo nūc esse jubet. Alteri loco affin-
go imaginē *vulpis* è puteo profundo,
auxilium à prætereunte lupo *petentis*.

Vivificator Spiri-
tus,
Concordiam da-
cordibus:
Ades periclitanti-
bus,
Cum morte con-
fictantibus.

Cum notatione &c. Pag. 97.

ℵ

Cum

<p>Litera. Esaias Galea faciem operiens, postquam Dominum sollo infide- tem, Seraphimq; astantes, & San- ctus, Sanctus, Sanctus, cantantes au- disset & vidisset.</p>	<p>Deo Patri sit gloria, Ejusq; soli Filio, Cum Spiritu paracle- to, Nunc & per omne se- culum.</p>
---	---

Cum nota-
tione
prioris
vel:

<p>Syllaba. Albertus undis submersum eripit, qui præ gaudio cantillare, eiq; maximas gratias agere incipit.</p>	<p>Alle deine Wasserragen/ Deine Wellen allzumal/ Über mich zusammen schlagen/ Doch tröst ich mich in Trübsall/ Daß du helfen wirst bey tag/ Daß ich des Nachts singen mag/ Dich als meinen Heyland preise/ Anruff vnd anbet mit freyse.</p>
---	--

<p>Vocis. Sic in exemplo sequente vox Angelis formanda simul est cum toto rei conceptu: id quod varijs modis fieri po- test, prout ex tabulis superio- ribus videre est.</p>	<p>Angelis extra genus esse no- strum, Qui DEUM vero colimus timore, Aspice, exemplis probat. hæc abunde Pluribus etas.</p>
--	---

NOTA.

Rare figuramus primum cantionis alicujus membrum, ut quod
omnibus fere est obvium ac notum.

T A B U L A XIII.

DE SYLLOGISMO ET ENTHYMEMATE.

Syllogismi locantur vel secundum.

Medium terminū, positum in loco vel;

Solitario. Omne animal rationale est homo. Mulier est animal rationale. Ergo est homo. Medius terminus est rationale, nomen videlicet adjectivum, quod formo secundum Tabulam septimam, ponoq; in locum rationalitatis (quæ hic eadem est atq; sapientia) vel:

Subjectum: Salomonem diadematum, tribunali eburneo insidentem & sapientissimè iudicium exercentem. Vel pono *Elephantem*, tanquam animal inter irrationalia, maximè prudens, quippe cui etiam nonnulli aliquid rationis ascribere non sunt veriti.

Oppositum: Amentem videlicet alieni quippiam à ratione agentem.

Signum: Arithmeticum aliquem. Numerare enim certissimum rationalitatis signum est: cum fatui & bruta non numerent.

Personato. Fingatur imago sive persona (ut in proposito exemplo hæreamus) illius loci, vel:

rationari
delirare
numerare.

Omnes tres &c. Vide Pag. 99.

NOTÆ.

Hic modus multo est sequente facilior & commodior. Qui enim mediij termini meminit, is ambarum quoq; Premissarum, sicuti & Conclusionis non potest non meminisse: dummodò mediocriter saltem in Dialecticis sit versatus, & thema disputationis observet.

Probatio Majoris alligetur dextro: Minoris, sinistro brachio, cruri vel lateri.

N 2

Omnes

Omnes
tres pro-
positio-
nes, posi-
tas in lo-
cis vel:

Solitaris.

Major: In multiloquio non deerit mendacium,
Ponatur *pica* infestata à *crocodilo*, in locum
primum.

Minor: *Thraso* multum loquitur. Ponatur *Thra-
so* *lingvam* *volubilem* exerens, in locum secun-
dum.

Conclusio: Ergò mentietur. Ponatur *Sutor* (al-
ludo autem ad fabulam de Mercurio, men-
dacij medicamen miscente) *digitis* *crucem*
formans, in locum tertium: Vel infligatur
alapa personæ.

Personatis.

Major: Mulieris capiti insidens *psittacus*.

Minor: *Thraso* mulieris *mammæ* contrectans.

Conclusio: Mulier *ventre manu* depresso, se impræ-
gnatam pernegans.

N O T Æ

Propositio affirmativa indicatur *cretâ*, *lapillo*, *fabâ*, *facie*, *manibus* vè *albis*, vel
etiam *capite annuente*: negativa *renuente*, *fabâ*, *lapillo*, *manibus* *facie* vè *nigris*, vel
carbone. Quamvis *operosum* & *supervacaneum* sit, omnes *propositiones* ita *seorsim*
formatas *locare*, ob *rationem* paulò *ante dictam*, tamen *majoris* *intellectus* *gratia* e-
xemplum *unum*, unà *cum* *Præmissarum* *probatione* *subijciam* *tale*. *Omni* *Esula* *lacte-*
scit: *Fingatur* *persona* *Esulam* *dentibus* *conterens*, *lacte* *inde* *defluente*, *bar-*
bam illius *dealbante*. *Absynthium* *non* *lactescit*: *Absynthium* *diu* *in* *thorace* *ge-*
statum & *compressum*, *sine* *redditione* *lactis*. Ergò *Absynthium* *non* *est* *Esula*.
Conclusionem *cur* *formem*, *per* *se* *cuius* *manifestam*? *Probatio* *Majoris*: *Persona* *dex-*
trâ *contineat* *suffragia* *plurimorum* *Medicorum* *affirmantium* *Esulam* *lactescere*.
Probatio *Minoris*: *Persona* *absynthium* *contusum*, *sinistrâ* *fortiter* *exprimat* *in*
vinum, *succo* *viridi* (*non* *lacteo*) *destillante*. *Vt* *autem* *sciam*, *conclusionem* *debere* *es-*
se *negativam*: *fingo*, *personam* *caput* *vibrantem*, vel *faciem*, *manus* vè *denigratas* *ha-*
bentem. *Qui* *Argumentum* *formare* *noverit*, *de* *Enthymemate* *non* *laborabit*: *nihil* *enim*
aliud *Enthymema* *est*, *quàm* *Sylogismus* *imperfectus*.

T A B U L A XIV.

DE TEMPORE LONGO.

Tempus.

Longum.

Majus.

Mille anni. Matthufalem, qui ferè annum millesimum attigit.

Centum.

Centurio. } bati olei.
Centum. --- } cori tritici.

Imago filicernij, centesimum annum agentis, cum arenario & sceleto.

Nonaginta, octuaginta, septuaginta, sexaginta, quinquaginta, quadraginta, triginta, viginti & decem anni, exprimuntur per vulgatas ætatum humanarum notas & picturas.

Annus.

Circulus major.
Orbis.
Serpens caudam mordens.

Ver.

Gemma arborum.
Flores.
Ludi puerorum varij in plateis.
Therma.
Exclusio pullorum.

Minus.

Æstas.

Messis.
Spicilegium.
Cerevisia vel vini in fontem submersio, aliavè eorundem, puta per nivem aut glaciem refrigeratio.
Nuditas corporis.
Sudor.
Canis rabiosus.
Musca.
Pulex.
Culex.
Grando.

Autumnus. Vide Pag. 101.

ARS MEMORIE.

Rusticus super arbore sedens & cerasa comedens, vel arborem concutendo poma deturbans.

Fructus varij
Semina variarum herbarum.

Autumnus.

Dysenteria.
Crates.
Piscatura
Tribulum.
Encœnia Paganorum.
Brassicæ conditura.

Hyems.

Traha.
Glacies.
Colum.
Rusticus exerto per fenestram capite.
Ancilla post fornacem dormiens.
Vehes lignorum vel farmentorum.
Chirotheca
Vulpes, leporem devorans.
Carnes ferinæ omnis generis.
Lupus ovem gregi surripiens, &c.

Breve. Pag. 102.

Brevissimum, Pag. 104.

T A B U L A XV.

DE TEMPORE BREVI.

<i>Tempus breve:</i>	<i>Generalius.</i> <i>Mensis.</i>	{	Luna ipsa.		
			Ensis.		
	<i>Januarius.</i>	{	Comedo. Frigens & dentibus stridens. Stiria.	{	Circumcisio Christi. Infanticidiū. Epiphania.
	<i>Februarius.</i>	{	Febricitans.		
			Vetula, ad fornacem clunes ca- lesfaciens. Festum purificationis Mariæ.		
	<i>Martius.</i>	{	Hortulanus		
			Martis effigies. Annunciatio Mariæ.		
	<i>Aprilis.</i>	{	Gramen.		
			Vites lachrymantes. Festum Marci Evangelistæ, quod Veneti solemniter celebrant.		
<i>Specialius.</i>	{	Majus.			
		Flores majales. Pilæ ludus. Festum inventæ crucis.			
<i>Junius.</i>	{	Fœnum.			
		Fœnifeca. Falx major. Dies S. Joannis, Baptistæ.			

Julius.

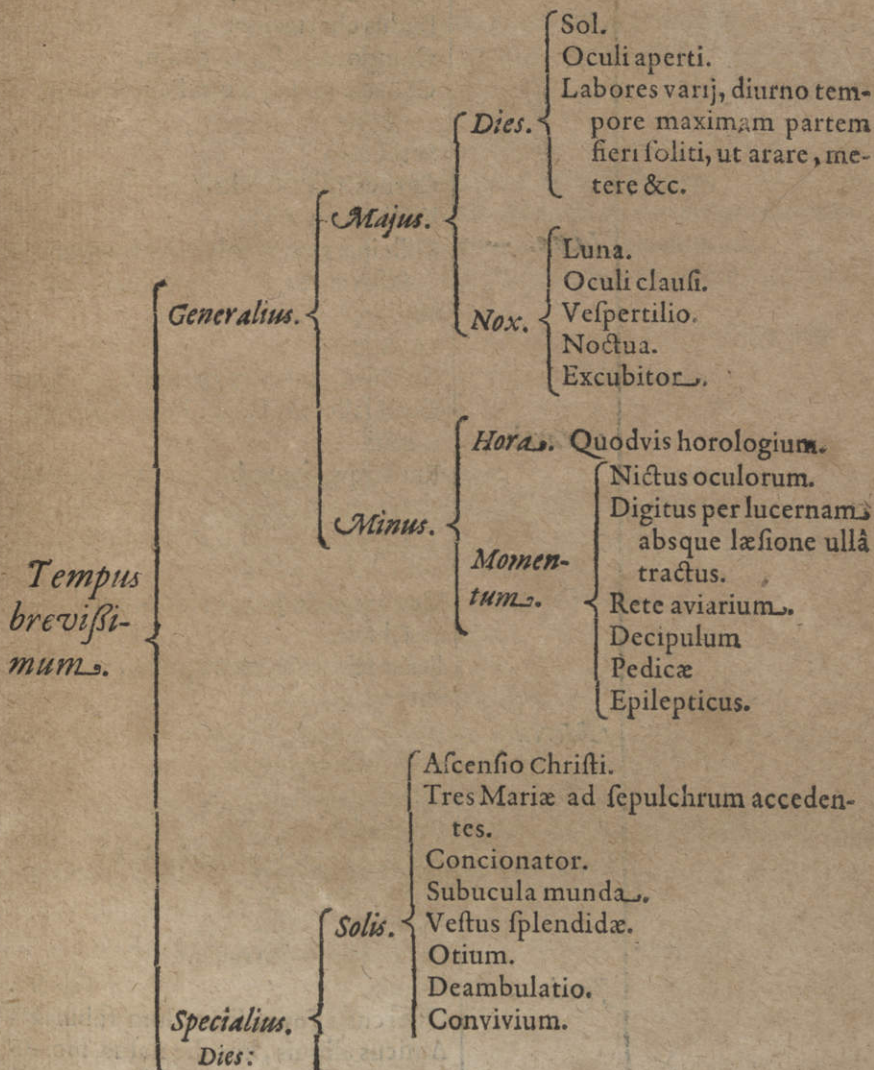
ARS MEMORIAE.

<i>Julius.</i>	}	Balneum frigidum.
Cerasa.
Visitatio beatæ Mariæ.
<i>Augustus.</i>	}	Melones.
Ventilatio faciei.
Festum ascensionis Mariæ.
<i>September.</i>	}	Uva.
Mala Persica.
Nativitas beatæ Mariæ.
<i>October.</i>	}	Seminator.
Vindemia.
Festum S. Lucae, Evangelistæ.
<i>November.</i>	}	Folia arborum decidentia.
Sues sub quercu colligentes glandes.
Festum S. Martini
Anseres assi.
<i>December.</i>	}	Mactatio porcorum
Festum Luciae, vel D. Thomæ.
Canis sub fornace prostratus.
Sphacelus digitorum pedis aut manus &c.

T A B U L A XVI.

DE TEMPORE BREVISSIMO.

- Organum Musicum.
- Synaxis.
- Phalera suspensa.
- Ludus chartarum.
- Compotatio Rusticorum.
- Chorea meretricum Patavinarum ad aggeres.
- Setaceum.
- Carnes assa frigida.
- Vestium repositio
- Luna.* --- } Officina praeter solitum (wenn die Gessellen guten Montag halten) vacuae
- Maledictio fici.
- Mars ipse.
- Assatura Academicorum convictorum.
- Certi labores vel cibi huic diei destinati.
- Martis.* } Res aliqua secundissima vel adversissima, quae alicui (id quod etiam de reliquis dieb. perinde intelligi debet) hoc die contigit.
- Congregatio Judaeorum & venditio Christi.
- Feriae scholasticorum pomeridiana.
- Mercurius ipse.
- Mercurij.* } Certum opus, cibus, fortuna, uti antea admonuimus.
- Pileus alatus.
- Pedes alati.
- Securis aurea lignatori ostensa.
- Institutio coenae.
- Agnus paschalis.
- Bucea Juda porrecta.
- Jovis.* --- } Aquila. (electa.
- Quercus, a Jove, secundum fabulam,
- Amicus aliquis, hoc die natus, mortuus, profectus aut reversus.

Veneria.

Veneris.

Crucifixio Christi.
 Sepultura ejusdem.
 Aulæum templi fissum.
 Mactatio pecorum & pecudum.
 Hera, ancillæ argentum porrigens, ad e-
 mendas postero die carnes, aliaq; victua-
 lia.

Veneris effigies.
 Cupido cum arcu & sagittis.
 Pisces assi vel cocti, qui ferè hoc die Ponti-
 ficiorum mensæ imponuntur.
 Cuprum, Veneris vocabulo Chymicis ap-
 pellatum.

Saturni vel
Sabbathi.

Satur. ii nota H aureo colore inscripta
 Grabatum, accusativi casus.
 Abbatem.
 Sabulum.
 Confessor.
 Descensus Christi ad inferos.
 Nasus diaboli pro pessulo (ut fabella ha-
 bet) usurpatus.
 Uno spenditore Paduano.
 Macellum.
 Scopæ
 Balneatio &c.

NOTA.

Tres istæ de Temporib. proxime precedentes tabule nihil admodum novè docent:
 sed ferè usum tantum reliquarum tabularum superiorum plerarumq; ostendunt. Hinc
 tamen simul videre est, verissimum esse id, quod vulgò dicitur:

*Usus omnium Magistrorum præcepta
 superat.*

ADMONITIO AD
LECTOREM.

ANtequam finem tabulis hisce mnemonicis imponam, de tribus admonendi mihi videntur esse dicentes.

I. Non esse necesse, in figurando semper proximam tabulam sequi: sed licere etiam quandoque usurpare remotiorem. Ut si velim meminisse *Abrahami Patriarchæ*, possem eum juxta tabulam Proprijs dicatam, non inconvenienter per *filij macellationem* formare, tanquam per facinus ab Abrahamo præclare gestum: nolim autem hoc, vel quia imago sit amplior, vel aliàs non arrideat, facere: possum ulterius ad tabulam Verborum progredi, quæ docet verbum per instrumentum exprimere. Formo igitur Abrahamum per *gladium*, quo filium suum macrare voluit. Sic *Calvi* figuram si nolim ex subjecto, *Paracelso* scilicet, secundum tabulam Adjectivis peculiarem desumere: pergo ad tabulam quartam, quæ Proprijs inservit, & ex ejusdem modo penultimo Paracelsi imaginem fabrico, *gladium* ipsius ponendo.

II. Si fortè contingat, ut rei alicujus simulachrum tabula quæpiam non satis tibi commodum ostendat, aliam ipsi cognatam accede. V. g. *Avaritiam* possum formare vel per subjectum, *Judam Ischariotem*: vel per oppositum, *liberalitatem*: vel per consequens, *ma-
ciem* aut *tenacitatem*: vel per causam, *mulierem superbam*. Sed nulla harum figurarum placet: confero igitur me ad tabulam Adjectivorum (abstracta enim cum adjectivis sive concretis magnam habent cognationem) &
avaritiam

avaritiam formo per signum, *grandem* videlicet aliquam *crumenam*. Sic verbalia, juxta tabulam Verborum optimè etiam figurari possunt.

III. Interdùm (quamvis rarissimè) fit, ut ij, qui naturalem memoriam vehementer labilem obtinent, ad respectum locorum, figurarum quidem meminisse, rerum autem ipsarum, quibus ille sunt detractæ, non statim recordari queant. Consulenda igitur tunc erit tabula generalis, omnium prima. Quæcunq; enim figura sit: erit vel vocis, vel sententiæ, vel temporis. Si vocis: erit vel numeri, vel literæ, vel syllabæ, vel articuli &c. Si sententiæ: erit vel versus, vel syllogismi, vel cantionis, vel historiæ &c. Si temporis: erit vel longi, vel brevis, vel brevissimi: anni, diei, horæ &c. Hoc modo si processeris, fieri non potest, quin res ipsa formata tibi innotescat.

*Hactenus de arte memoriæ, sequitur
ars oblivionis.*

DE ARTE OBLIVIONIS.

Qui Themistocli memoriæ artem, sive Simonides, sive alius quispiam (variant enim scriptores) vir doctus atq; in primis eruditus is fuerit, obtulit, quæ tùm temporis primùm ex tenebris in lucem revocabatur: hic eidem oblivionis quoq; artem, quàm magis videbatur expetere, jure optimo potuisset offerre ac polliceri. Jure tamen suo etiam Themistocles (ut hoc obiter contra eos, qui artem ex isto responso temerè impugnat, addam) hanc præ illâ malle potuisse videtur, ut qui naturæ illo dono supra fidem excelluerit, & linguam Persicam intra unius anni spacium exactissimè didicerit; cujusq; memoriâ innumera rerum atq; verborum (Francisco Petrarçâ teste) imagines prægravarent. Sicuti enim reminiscendi, ita & obliviscendi præcepta dari possunt ac debent. Omnium meminisse semper non desideramus: sed plerorumq; memoriâ certo duntaxat tempore, ut anno, ut mense, ut die vel horâ definire solemus, cum quòd diuturnior molestiam nobis creet, tùm quòd sæpè etiam sit supervacanea & inutilis. In multis rebus pauca delectant, plurima excruciant: & sæpè delectabilium mœsta recordatio est. Si malarum rerum memoriâ suppetit, quid hinc gaudes: parumne triste est, vel tulisse mala, vel vidisse, nisi vel quotidie recurrerent, vel sub oculis sint semper? Quis animo suo infixas cupit sempiternas culpas, delicta, scelera, ignominias, repulsas, discrimina, dolores, labores? Quamvis namque horum trium ultimorum recordatio dicatur esse voluptuosa: tamen non tam præteritorum malorum cogitatione, quàm præsentis boni delectationem jucundam afferre intelligitur. Itaq; neminem laboris ac periculi meminisse juvat, nisi quietum aut securum. Paupertatem lætè meminit, sed dives: morbum, sed incolumis: carcerem, sed liber: vincula, sed solutus: exilium, sed reversus. Sola ignominie memoriâ, in medijs licet honoribus, ut scribit Petrarca, tristis est. Damnosa igitur ex ipsâ evellantur, utilia substituuntur, neq; pari sedulitate

*Plutarch. in
Græco. apoph.
& Cic. 2. de
Oratore.*

*Dial. 8. de
memoriâ.*

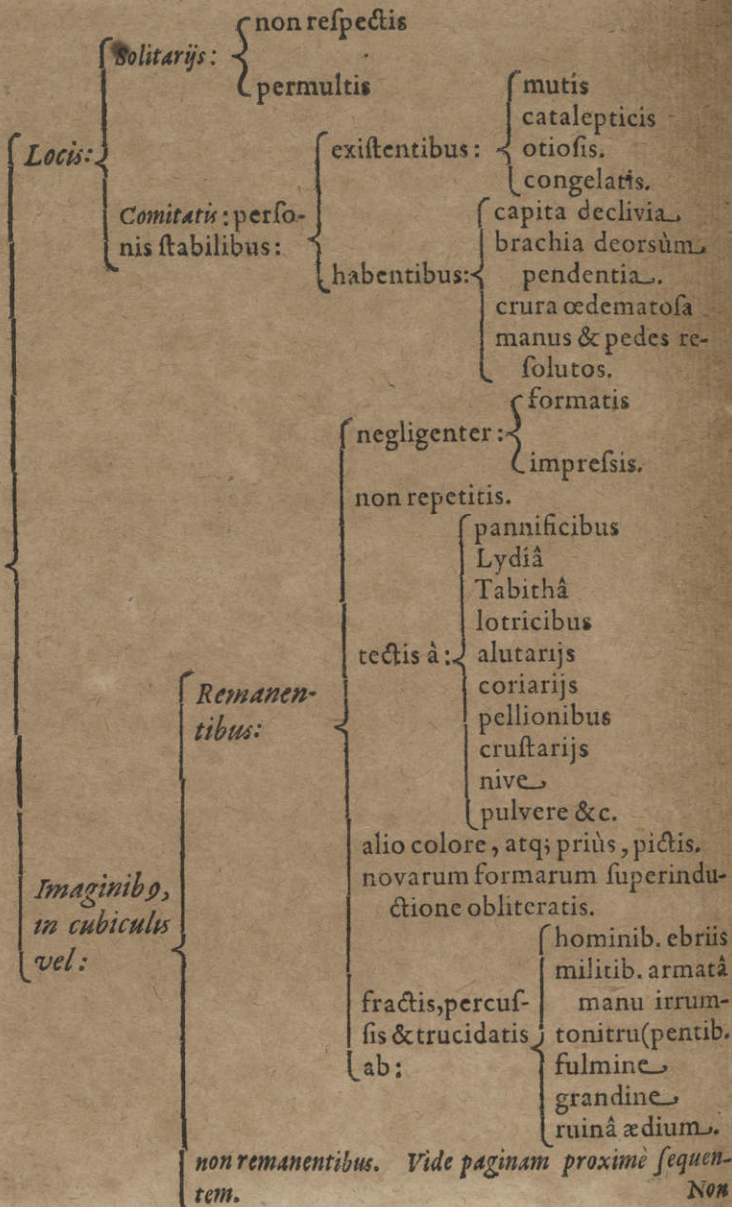
*Loco supra
citato.*

ea, quæ delectant, atq; ea, quæ ad literarum studia, hominum-
que societatem tuendam profunt, aggregentur.

Adde quod perpetuò novis & infinitis locis esset opus,
nisi memoriam quarundam rerum amittere, oblivionisq; arte
uti velimus, quò videlicet certa & pauca, v. g. centum loca ad
multa rerum rememorandarum millia usurpare, absq; ullâ re-
centium constitutione & structurâ possimus. Quæ per artem
memoriæ addiscuntur ea per artem oblivionis non difficulter
etiâ iterum dediscuntur. Nam memoria artificiosa constat lo-
cis & imaginibus: quæ duo si sustuleris, pro memoriæ arte, ob-
livionis tibi ars relinquetur. Sed quia non expedit, cum ima-
ginibus loca tollere, sicut neq; domum cum picturis funditus
subvertere, aut tabulam cum scripturâ perfringere: ideo ratio
ac via monstranda est, quâ figuras removere sine locorum con-
quassatione possimus. Relinquenda tabula incolumis est, ut
ejus, ad scripturas alias plures, possit esse usus: domus item
non diruenda, quò aliæ ei induci queant picturæ, neq; pedes
cum calceis veteribus abijciendi, sed novis induendi sunt.
Quâ verò facilitate possum vestibus amicire nudum, pedi ad-
aptare calceum: eadem & nonnunquam majori illum vestibus
rursùm exuere, & huic calceum detrahere possum: subjectis ta-
men semper iisdem, quoad suam substantiam, permanentibus.

Quamdiù imagines locis suis junctæ hærent, tamdiù quoq;
quotiescunque ad loca mentis oculos reflexeris, eæ sese tibi
promptè exhibebunt, unâ cum ijs rebus, quarum illæ imagi-
pes sunt antea abstractæ. Quamprimùm autem locis suis fue-
rint remotæ, non ampliùs offerentur, multoq; minùs illæ,
quorum memorandorum gratiâ abstractæ & in locis dispositæ
fuerant. Quo enim modo offerentur absentes, aut etiam pe-
nitùs contractæ & in nihilum redactæ? Quemadmodum verò
naturalis memoria minori ferè negotio (si tamen is labor di-
cendus est) oblivisci, quàm ediscere & reminisci solet: ita non
dubitari debet, artem obliviscendi non modò non operosam:
sed potiùs facilem atq; brevissimam esse. Non est igitur,
quòd plures de hac tabulas à me exbectes, cum
unica videatur sufficere, quæ sequitur.

*Ars obli-
vionis
consistit
vel in:*

Non remanentibus & vel:

dispersis {
 vento
 turbine.
 remotis à seruo vel ancillâ, cubiculum scopis
 purgantib. & imagines locis suis motas, unâ
 cum quisquilijs exportantibus vel in: {
 finum
 aquas
 cloacam.

fractis & rejectis foràs à: {
 Judæis
 Turcis
 Laboreo Martyre
 Carolo stadio
 Jacobo Patriarchâ
 Assâ Rege
 Josiâ, Rege
 Belgicis -- -- }
 pueris
 mulierculis

Surreptis {
 Rachele
 Levitâ Michæ
 vel à: {
 Furibus
 Pluvijs, serenitate subsequente
 Inundatione aquarum.

affixis majoribus perticis, per vicos circumgestatis, & tandem igne (ad imitationem Silesiorum ad Christi fidem conversorum) combustis.

EPILOGUS.

Abularum multitudinem mirabuntur, harumq; difficultatem accusabunt illi, qui legerunt ea, quæ de artium facilitate a libris me sunt posita. Hi verò sciant, tabulas præcedentes omnes, figurandi artificium docentes, & prolixè ad eò per exempla explicatas, in unum contrahi ac redigi posse: quam mox etiam subjungam, quamq; si quis animo semper præsentem (quod non difficulter per hanc ipsam memorandi artem fieri potest) habuerit: huic profectò nihil in totâ rerum naturâ occurret, cujus imaginem illa non possit exhibere, dummodò ejus intellectum verum, genuinumq; sensum, qui à superioribus istis dependet, & quas proinde tyrones perlustrare primò, diligenterq; excutere jubeo, obtinuerit. Qui autem tractari illa, quò ante oculos semper exposita sit, debeat: id ex ore percipi facile, calamo verò non nisi difficilimè & obscurissimè doceri potest.

Ceterum multa insuper in me prævideo directa tela eorum, qui hunc meum laborem maledicti & contumelie loco ponentes, labeculam sequentibus de causis mihi conabuntur adspargere. Ut, quòd in publicam emissem talia, quæ publicè & ab omnibus intelligi rectè nequeant. Quibus oppono varios peregrinarum linguarum & idiomatum scriptores, libros item Cabalisticos, Chymicos, & id genus alios, qui quamvis ex nudâ lectione, sine interprete, neminem nisi exercitatum erudiant, propterea tamen non damnari & rejici solent vel debent. Quòd deinde in querendâ simplicis & unius vocis aut syllabæ imagine multus fuerim: cum juxta proverbium, non ejusdem sit, & multa & oportuna, secundum illud poète, dicere:

Perf. Saty-
rà 5.

Nescio quid tecum grave corniceris ineptè.

Sed vicissim quero, an non discipuli, si in recitandâ lectione, memoriâ deficiente substituerint, ex dictâ & suggestâ ipsis à præceptore, voce vel syllabâ unicâ, in cognitionem sive recitationem sententiæ totius, sepius de-
veniant. Inferent præterea, morum gestuumq; compositorum, dum animus ad loca & imagines respicit, nullam rationem posse haberi, aut certè pro his, gesticulationes indecoras, perversosq; motus adhiheri: facile

que

Ex Philo-
strato.

que peroranti posse contingere, quod cuidam tragœdiarum histrioni contigisse scribitur, qui in Olympijs, O Jupiter! pronunciauerat, ostensa terrâ: O terrâ! manu in cœlum projectâ. Quem propterea Polemon Sophista, tanquam ei certamini prasidens, à præmijs removit, eumq; manu commississe solœcisum dixit. Contrarium autem hic fieri, meliusq; gestus, si iisdem imagines adornentur, observari posse, veritati omnino est consentaneum. Videbor quoq; non paucis ex muscâ elephantum fecisse, & contra τὸ πρῆτον, de hac arte scripsisse & prædicasse. Contrâ quos succurrent & subibunt summi Reges ac Principes, qui hanc ipsam diligenter excoluerunt, sibiq; honorem & gloriam immortalem ex ea constituerunt, quorum nomina non ignorantur: summi item Theologi, Iureconsulti, Medici, Philosophi atq; oratores, qui de illa ipsâ graviter in literis posteritati prodiderunt: quorû etsi catalogus longus recenseri posset: ex plurimis tamen unicum duntaxat in medium, adducâ D. Petrum Ravennatem, l. V. Doctorem, & equitem clarissimum, qui in hac arte non tantum ad miraculum excelluit, verum etiam viros præstantissimos, genere nobiles, & eruditione insignes, Magistros, Doctores, Secretarios &c. instituit, quemadmodum apparet ex ipsius ad artificialem memoriâ, quam Phœnicem inscripsit, introductione. Quantum etiam ex illius doctrinâ hi profecerint, quantamq; gloriam sibi hoc adjuvamento comparaverint, ibidem exponitur. Tandem quoq; me conditiones locorum & imaginum, aliâq; scitu necessaria sicco ferè pede transisse obijcient, indeque adeo adagium illud, quo capra nondum peperisse, hædus autem ludere in tectis dicitur, fortasse in me transferent. Sed responsum ijs antea est, quando huc nullum, nisi mediocriter in artis theoriâ versatum, iusti accedere: & quando dixi me nolle, ut hic liber in molem excrescat majorem, Extant etiam de hac re aliorum libri non pauci, quos qui capere potest, capiat. Posse verò in ijs ipsis multa illustrari, & ad captum dissentium (quanquam nemini, nisi fortasse ingeniosissimo, author esse velim, ut artem sine vivâ præceptoris alicujus voce aggrediatur) faciliora reddi, sequenti libet ostendere exemplo. Rem exigua quantitatâ, etsi propriam figuram possideat, tamen non ita simpliciter loco affigere, sed vel multitudine sui, vel actione & passione, vel figmento majorem & clariorem prius reddere præcipiunt. Cujus rei causa est, quòd, sicuti oculi nostri externi res minimas egrè discernunt, otiosiq; & inertibus parum moventur: ita etiam oculi interni (de quibus supra meminimus) plus à justè moderatâq; quantitatâ, & activitatâ egregia simulachris, quam contrâ,

in edit. Co-
lon. pag. 22.

affici consueverunt. Etenim memoria similis rei quadantenus est, majora continenti, minora verò transmittenti. Quod èd minùs mirum videri debet: cum etiam multò expeditius librum, calceam aut Vallensem, quam acum, pilum, vel nummulum externus visus apprehendat & animadvertat. Si igitur animus sit formare formicam, possum id prestare vel per myrmeciam, in quâ plures formicæ colliguntur: vel per ollam, multis foraminulis perviam, cum bufone incarcerato, cujus carnem formicæ depascantur, remanente solo sceleto, & lapide bufonio, quem nonnulli hac ratione docent separandum: vel per formicariū Indicariū unam, quas Herodotus canum quidem magnitudine minores, vulpium verò majores esse, memoria prodidit. Si tineam: fingo vestem aliquam pelliceam & tineosam à pellione fustibus expurgari. Si muscam: hanc formo per puerum, muscas vel libro; vel sacco, lacte aut melle adbibito: vel denig; virgultis visco oblitis capientem. Si lapillum, aut cerasi nucleum: per Chirurgum, eos instrumento accendo, ex aure puellæ extrahentem. Si pediculum aut pulicem: per sartorem vel netricem, acu illos perforantem & lucerne admoventem. Si musculum: vel per famulum, muscipula ipsum venantem: vel per murem intra catti dentes comprehensum: vel per hominem, nudum & obscæna duntaxat velatum, musculoq; vescientem: id quod de Indis, urbem Calochat inhabitantibus refert Ludovicus Romanus, Patritius: vel denig; per Attonem Moguntinum, à muribus, ob crudelitatem erga pauperes famelicos, in horreo combustos, corrosus: sicuti passim id ab historicis tanquã res trita refertur, & adhuc hodie insula seu turris illa, in conspicuo Rheni loco, prope Bingham oppidum, inquam ille, quò sese à muribus defenderet, frustra confugerat, extat. Si denique pisculum aliquem: non inconvenienter id egeris per festivam illam de fele, & Eobano Hesso historiolum. Is enim cum quodam tempore pisciculos comederet: felis famelica ex improvise in patinam irruit, arreptoq; pisce, subito orbem vitreum magnâ ex parte effractum, cui rex David cum cytharâ appictus fuerat, perripit. Quo jucundo spectaculo Poëtam vehementer exhilaratum fuisse, huncq; in rei memoriam versum lapidissimum;

Per medium David, felis cum pisce volavit;

fecisse, retulit mihi clariss. & longè excellentiss. vir ac Doctor, Dn. Barthasar Brunnerus, multorū Electorū, Principū & Comitū quondam Medicus, quem honoris & grati animi significandi causâ nominare hic lubet: de quo

Libro Thalia
inscripto.

Lib. 5. navigationis,
cap. 6.

quo tamen illud Maronis; Fuimus Troës; verè (proh dolor) dici atq; usur-
pari nunc potest. Sed videor à rhombo divertere.

Dubitationes alias complures ab artis ignavis, in medium posse ad-
ferri non nescio: etenim multa nescientes de multis (ut Petri Severini, Da-
ni ut ar verbis) dubitare necesse est. Sed tolerandi hi æquo animo sunt,
dummodo animum ab arte non gerant alienum. Qui verò artem gran-
di supercilio contemnunt, & in eiusdem cultores plurima maledicta con-
gerunt: hi, quantumvis præ nimia sapientiâ, pisces loquentes, & niveos
flocos tectis adium incidentes, sibi videantur audire: tamen reverâ ni-
hil aliud faciunt, quàm quoddam sequentia axiomata, omnium philosopho-
rum autoritate stabilita, artusq; ipsius memorativæ principia, vituntur
convellere. Sunt verò hæc: Imaginationi omnia subjecta esse: memoriã
naturalem levi signo adjunctam, eximios effectus edere: Nota, ignota de-
clare: Memoriã circa sensibilia potentiorẽ esse: Ordinata inordinati-
onis esse reminiscibilia: Animam per sensus exteriores cognoscere.

In Ideâ Me-
dic. cap. 7.

*Quos ego: sed motos præstat compo-
nere fluctus.*

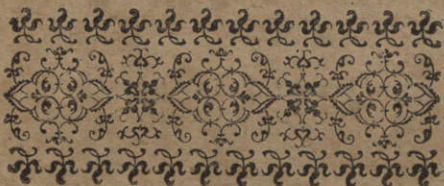

Tabularum omnium præcedentium ad memoria
artem pertinentium.

Formandum:	Elementum:	Numerus.	Res figuræ similis Consonantia Res certi numeri Inscriptio.	Nomen:	Proprium.	Facinus egregium. Persona ejusdē nominis Persona ipsa vel eius effi- Etymologia (gies Insignia Character corporis.
		Litera.	Animal } rationale. } irrationale. Res figuræ similis Inscriptio.		Appellativum.	Substantivum.
	Vox:	Figurabilis. ---	Verbum.	Adjectivum.	Subiectum Oppositum Consonantia Signum.	Consonantia Efficiens Materia in qua & circa quam Gestus concurrens Consequens Proverbium Simile Exemplum vel fabula.
	Elementatum.	Infigurabilis. ---		Consonantia (labarum Commutatio literarum & syl- Adjectio vel detractio syl- barum vel literarum Conjunctio vocum per se nul- lam imaginem habentium. Resolutio vocum in syllabas certi quid significantes. Farrago dictionum Dissolutio dictionū in literas. Divisio personæ in partes Arbitrium voluntarium (ra. Notatio primæ & ultimæ lites		
	Sententia.	Notatio primæ: Litera } syllabæ. Formatio vocis: primæ } præcipue. Sūma sive con- proprias ceptus } Impro- rei per imagines. prias. Modus composi- saliquib. tus ex } omnib.				

Cic. lib 2. de Oratore.

Neg, verum est, quod ab inertibus dicitur, opprimi memoriam imaginum pondere, & obscurari etiam id, quod per se natura tenere potuisset. Vidi enim ergo summos homines, & divinam propè memoriâ, Athenis Carneadem: in Asia, quæ vivere hodiè aiunt, Sceptium Metrodorum: quorum uterq, tanquam literis in cera, sic se aiebat imaginibus, in ijs locis, quos haberet, quæ meminisse vellet, perscribere.

L I P S I Æ,

Imprimebat Valentin Am Ende.

Anno M. DC. X.

81.

THE [illegible]

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side]

[Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side]

THE [illegible]

Wash. M. D. C. X.

82

NOMENCLATOR
M N E M O N I C U S,
S I V E A D A R T E M M E -
morix faciens,

Doctoris

A D A M I B R U X I I, S P R O T T A -
V I E N S I S S I L E S I I, M E D I C I
H A L E N S I S.

Per facilia oportet ad difficilia pervenire.

Erasmus de utilit. Colloq.

Nihil turpius, quàm reprehendere, quod non intelligas. Quin
potius aliena candidè interpretemur, nec statim nostra pro ora-
culis haberi velimus, nec eorum judicia pro oraculis ducamus,
qui, quod legunt, non intelligunt.

L I P S I Æ,

Impensis THOMÆ SCHURERI Bibliopole Lipsiensis.

Lectori benevolo.

Lib. 2. de Re-
gionibus ori-
entalibus cap.
41.

Sunt quorundam hominum mores & facta, revera ab omni
ratione aliena, quæq; risus & cachinni excipiant, longè di-
gnissima: ut quod de provinciâ, Arcladam dictâ refert M.
Paulus Venetus. In hac enim consuetudine receptum est, ut
cum uxor peperit, quàm citissimè possit, lectum deserat, sur-
gensq; domus gubernationi animum intendat: maritus verò
tunc quadraginta diebus in lecto decumbat, nati infantis cu-
ram gerens: circa quem mater nil agit aliud, præterquàm quòd
lac illi fugendum præbet. Interim amici & consanguinei vi-
rum illum decumbentem visitant, non aliter atq; in hisce no-
stris regionibus puerperæ visitari solent. Quo quid stultius,
quid iniquius. quid magis impium magisq; ridiculum excogi-
tari possit, virum optimâ valetudine præditum in lecto de-
cumbere, & muliebribus officijs fungi; puerperam verò gra-
viter sapè, longo gestati foetus tempore, & nixus labore affli-
ctam, è lecto surgere, rei familiari inservire, & patremfami-
liâs agere?

Sunt verò deinde etiam non pauca hominum actiones,
scripta & consilia, quæ quia plures ratione, quâ tamen sum-
mâ suscepta sapè sunt, non perspiciunt, inmeritò futilitatis
& fatuitatis accusantur. Libris Trithemij polygraphicis rudi
nihil videtur esse puerilius, nihil ineptius: quî tamen eximie
utilitates, ad viros illustres & generosos potissimum spectan-
tes, in sese continent. Plurima ab Hermeticis Medicis pera-
guntur & scribuntur, quæ quòd miso-chymici ea non intelli-
gant, mentis malè-sanæ proclamantur esse actiones. Quorum
oculos Sol, ut hoc solum exempli loco adducamus) splendore
suo externo usq; ad eò perstrinxit, animosq; infatuavit, ut hos
sine mente, sine sensu esse existiment, quicumq; illum philoso-
phicè calcinatum & aquæ stygiæ immersum, fulgorem suum
deponere cogunt, & ex cineribus mortificationeq; illius vi-
tam, vitæq; medicinam eruere volunt. Ubi verò Solis, sive auri
hujus legitime præparati vel unicum granum cultro, lucernâ
suppo-

ADAMO BRUXIO,
DOCTORI MEDICO:

87.

&
MARTHÆ HOFMANNÆ
virgini lectissima:

Sponsis.

ODE ALCAICA.

Sic cordis ergo vicit amor tui,
Ille ille constans cordis amor tui,
Multoq; MARTHÆ gratiosa
Igne foràs stimulatus exit,
Mellite BRUXI, fide mei comes
Semper laboris, fideq; idemtidem
Magni Brabeji Competitor,
Rauriacum quod habet tribunal?
O vicit ergo sic amor, & diu
Verè examatam consociat parem;
Unamq;, duplicem antè, carnem
Unijugus facit esse lectus?
O hercle factum perbenè! pars tu.e
Hac una vita desuit hætenus;
Quæ sorte sub quacumq; Consors
Fida fidem sociam probabit.
Quid ille, & hic quid garriat, ampliùs
Curare noli: tu tibi, cum DEO,
Sat prosperè & prudenter isthanc
Præ reliquis sociabis unam.

• 62
Sed, inquis, ortus inferioris est,
Et pauper, expers dotis, & omnium,
Necessitas quæ semper urgens
Atq; domestica cura poscit?
Quid ortus addat nobilis, & domum
Factans vetustam, si sine moribus,
Virtute si sine & pudore
Contigerit tibi forsan uxor?
Sat illa clarè nata, parentibus
Quæ nata honestis; quam probitas pia,
Moresq; culti, & os pudicum
Virgineo decorat rubore.
Sat illa dotis possidet, & satis
Nummosa virgo est, virvida quam beat
Virtus & inculpata formæ
Gratia, candiduliq; amores.
Turgente Nympham querat origine
Procus superbus; querat opum gravem
Avarus: at quam mox superbam,
Et dominam gemet imperantem.
Tu cordis usus Consiliario,
BRUXI, tuimet, ducis origine
Probamq; ditamq; estimando
Corporis atq; animi arrhabone
Hæc temet infra stemmate sit, licet;
Pœtatalem BILBILICUS cupit:
Pauperculamq; ducere optat,
Quam Domine subigi maritæ.

84.

Cinges penates Oeconomâ tuos,
Fidâq; lectum Compare: res ita
Angusta crescet, atq; mensam
Ampla DEI manus ampliabit.
Quis culpet ergo propositum tuum?
Quis culpet ergo Conjugium & tuum?
Nisi ipsius Virtutis osor?
Ingenui nisi rosor ignis?
Marita nomen suscipit à Viro,
A Sole lumen Luna velut suum:
Nec filius, quâ matre, sed quo
Sit patre progenitus, rogatur.
Abestopensans stemmate Conjugem;
Abestopensans divitiis: bonum
Spectat caducum: te pudica,
Te pia, te proba, teq; prudens
Oblectat uxor: sic sapis optimè;
Sic ducis aptè; sic benè prospicis
Domesticæ rei, tuog;
Quæq; toro bona polliceris.
Confirmet isthanc spem tibi, qui tibi
Hos ignicellos primitus indidit;
Et mutuo sic vestra amore
Corda bect, thalamumq; prole.

Caspar Cunradus Phil. &
Med.D. Poëta Laur. Casar.

F I N I S.

27

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Printed text at the bottom of the page, likely bleed-through from the reverse side. The text is mirrored and includes the words "Printed and Published by" and "No. 101" (partially visible).

F I N I S

suppositâ, impositum, flammam tam promptè concipere viderint, maximum & præacutum sonum ac fragorem (quod per paucis adhinc diebus, cum admiratione & aliquali animi consternatione experiundi gratiâ factitavimus) edere audierint: nã tum demum, gravissimis de causis attentatam ab artifice illius esse eclipsin & corruptionem credent: quippe cum in Sole vulgari & mortuo, quantumvis insigniter splendente, tale nihil comperiatur, si vel pluribus septimanis igne continuo, eoque vehementissimo urgeatur.

Dantur certè multa in artibus compendia, quorum ope citius ad illarum cognitionem pervenitur: quæ tamen ignaris plerumque absurda, sæpè etiam ridicularia apparent. Quodque alter vix longo temporis spacio, & non sine difficultate potest perficere, id alter non raro spacio perbrevis, minimoque negotio perficit. Sic sunt, qui intra horam minerale turpethum, in mensâ præparare noverunt: quod & nos, & quidem viâ longè breviori expeditioreque, intra horæ videlicet unius quadrantè, aliquoties, animi tantam causâ, cum eo ita simpliciter præparato nunquam in medendo simus usi, fecimus.

Ad artis igitur mnemonicæ compendium aliquod faciet hic noster Nomenclator, qui tametsi (sat scio) multis videbitur puerilis, stultus ac nullius precij esse: tamen eum non sine ratione à nobis concinnatum esse benevolus lector certò sibi persvadeat. Utilitate enim magnâ non carebit apud illos, qui eo uti rectè noverint: quam etiam hic solam respeximus, memores præcepti istius poetici:

— — *Quod facimus, id nisi utile est.*

Stultæ omnis atque inanis inde est gloria.

Quemque alij in suis scriptis inauerunt laborem, eum nos in hoc opusculo præstitimus: quem proinde boni, bonum lectorem consulere, æquum & justum profectò fueri.

T A B U L A
In Nomenclatorem mnemonicum.

Nomenclator mnemonicus versatur circa:

Nomen, vel:	Substantivũ. Ponuntur autem ferè:	}	1. Officia.		
			2. Quadrupedia.		
Verbum, quod consideratur secundum:	Genus: estq; vel:	}	3. Aves		
			4. Pisces		
			5. Insecta.		
			6. Plantæ		
			7. Urbes		
			8. Partes corporis		
			9. Affectus		
			10. Alia præter dicta, varia.		
				Adjectivum, ultimum locum obtinens.	
				Genus: estq; vel:	}
	Passivum.				
	Genus: estq; vel:	}	Neutrum.		
			Commune.		
	Figuram: est- que vel	}	Deponens.		
			Simplex.		
			Compositum.		

NOMEN.

NOMENCLATOR
M N E M O N I C U S .
N O M I N A .

AB Bactor
 Abbas
 Abbatissa
 Abstemijs
 Abies
 Abrotanum
 Absynthium
 Abutylon
 Abacus
 Abortus
AC Accola *Mitgränzender*
 Accusator
 Acicularius
 Accipiter
 Acanthis *Stiegelis*
 Acanthus *Beckenflanz*
 Acetosa
 Aconitum
 Acorum
 Acus pastoris (herba)
 Acetum *(selein)*
 Acetabulum *ein tuncschüs-*
 Acinaces *Türkischer Sebel*
 Acinus

A.
 Acus Nadel
 Acus Sprew
 Acia Nade
 Acies Schlacht
 Academia
 Acroama *kurzweilige Rede*
 Acerbus
 Acutus
AD Adolefcens
 Advena
 Advocatus
 Adianthum
 Adonis flos
 Adamas
 Adversaria *Schuldbuch*
 Adagium
E Edilis *Dawherr*
 Edirius
 Eger
 Enobarbus
 Eneator *Feld Trommeter*
 Eruscator *der Geld durch A-*
nank aufftreibet
 Athyops
 A *Ethyopis*

NOMENCLATOR

Æthyopis (herba)	Ar. Aizon
Æs	
Ærugo	(spe) AL. Aleator Bresspieler
Ægilops wilber Haber/Trer	Alutarius
Ægilops Nasengeschwer	Alce
Ædes	Alauda
Ædricula Capell	Ales
Ædificium	Alburnus
Ærarium	Ala
Æquor	Album Namenbuech
Æthyopia	Alnus
Ægyptus	Allium
Ænigma	Alcea
Ægrotus	Alchimilla
Æncus	Alica
Æternus	Alisma
	Alkekengi
AF. Affinis	Alleluia
	Alfinc
AG. Agnatus	Althæa
Agricola	Alyssum
Agnus	Aluta Semischfell
Agaricus	Alea
Ageratum	Alveare
Agnus castus (herba)	Alabastrum
Agrifolium	Albumen
Agrimonia	Albumen
Agmen	Altare
Agër	Alimentum
Agger	Alvus
Agrestis	Alopecia
AE. Ahenum	Albugo

Albus

Albus	<i>M. N.</i> Angelus
Alacris	Antesignanus
Alienus	Ancilla
Altus	Anus
<i>M. N.</i> Ambidexter	Anas
Amita Vaterschwester	Anser
Amitimi Bruder und Schwesterkinder	Angvilla
Amaracus Majoran	Angvis
Amygdalus Mandelbaum	Anethum
Amygdalum	Anisum
Amaracus	Anagallis
Amara dulcis	Anchusa
Amaranthus	Androsace
Ambrosia	Androsamon
Ambubeia	Anemone
Ammi	Aneblatum
Ammoniacum	Angelica
Amurca	Angaria
Ames Klob	Anonis
Ambra	Anserina
Amphora	Anthirrhinon
Amylum	Antora
Ambulacrum Spazierlaube.	Antophylli
Amuletum	Anchora
Amabilis	Ansa
Amarus	Antæ
Ambitiosus	Antimonium
Amens	Analecta Aufschütte
Amœnus	Annales
Amplus	Anus (Podex)
	Angiportus
	Andron Mannszimmer
	A 2 Anglia

Anglia
 Antverpia
 Angina
 Augustus
 Antiquus
 Ar. Apiarius
 Apparitor Stadtknecht
 Aper
 Apodes Mäuerschwalben
 Aps
 Aparine
 Apiastrum
 Apium
 Apexabo Schweiswurst
 Apocha Quittans
 Apographum Abschriffe
 Apiarium da viel Bienen
 stehen.
 Apodyterium Aufziehstube
 Apoplexia
 Apoplecticus
 Ar. Aquilifer
 Aquila Vogel
 Aquila Fäntlein
 Aquilegia
 Aquiliculus Säwtrog
 Aqua
 Aquisgranum
 Aqueus
 Ar. Arator
 Arbitr
 Archiepiscopus

Archimagirus
 Arcuarius Bogner
 Arcularius Fischer
 Argentarius Wechseler
 Ariolus Warsager
 Armentarius
 Armiger
 Artifex
 Aruncus
 Aries
 Araneus
 Arbor
 Arbor Judæ
 Aristolochia
 Arthritica
 Arum
 Aroma
 Arthemissa
 Aratrum
 Arcus Handbogen
 Arenarium
 Arena
 Arista
 Arundo
 Argilla
 Arundo
 Argentum
 Armus
 Arca
 Arrha
 Arrhabo
 Ara

Armarium

Armarium Behälter oder Kasten.	Asthma
Armamentarium Zeughaus	Asper
Area HoffStade	Astutus
Argentaria die Münze	Ar. Athleta
Arvum	Attagen
Arx	Atriplex Melde
Argentorum	Atramentum
Articulus	Atramentarium
Arteria	Atrium
Arthritis	Ater
Artificium	Atrox
Aridus	Av. Augur
Argenteus	Auriga
Arrogans	Auritus
As. Astrologus	Avus
Astronomus	Avia
Asinus	Auceps
Asellus	Avunculus
Asellus Stockfisch	Avis
Aspis	Aurivittis
Asilus Bremse	Aurata
Asarum	Auricula urfi
Asclepias	Auricula Judæ
Ascyrum	Auricula muris
Asparagus	Avena
Asphodelus	Aureus Gulden/oder floren
Asplenium	Auriscalpium
Aspergillum	Avellana
Asseres, Brete/Dielen	Autographum
Assula Späne von Holz	Aviarium
	Aurifodina
	Augusta (Vindelicorum)

Austria		Baptismus
Auris		Basilica
Auricula		Bavaria
Auriga		<i>BE.</i> Belua
Augustus		Bestia
Audax		Bellaria
Avarus		Bellis (herba)
Aureus		Betonica
<i>Ax.</i> Axis		Berberis
Axungia	Wagenpech	Beta
Axilla.		Betula
<i>Az.</i> Azot		Betuletum
Azymus		Benzoi
		Bellum
	<i>B.</i>	Belgicum
		Beatus
<i>BA</i> B Alneator		Benevolus
Baro	(rin	Benignus
Barbaricaria	Vortenmacher	<i>Bz.</i> Bibliopola
Bavarus		Bibliopegus
Balana		Bifolium
Barbus		Bistorta
Balaustia		Bismalva
Balotte		Bidens Gabel
Balsamina		Bipennis Nesselpare
Bacca		Bilanx Wage mit zwey schen
Bahanus	Probierestein	Bibliopolium
Batillus	Fewerschauffel	Bibliotheca
Barba		Bivium.
Barbula		<i>BL.</i> Blattæ Würmer so die Bü-
Balneum		Blattaria
Baptisterium		(cher fressen
		Blitum

NOMENCLATOR

Capfarius <i>Lischer</i>	Camphorata
Cardinalis	Cacumen <i>Wypfel</i>
Carbonarius	Caudex <i>Stamm</i>
Carcerarius <i>Stockmeister</i>	Caltha
Carminaria <i>Gremplerin</i>	Calamus <i>Kernstengel</i>
Carpentarius <i>Wagner</i>	Cannabis
Cataphractus <i>Küriffen</i>	Carum <i>wiefen Kummel</i>
Caupo <i>Bierschencke</i>	Castanea (fructus)
Causidicus	Caprifolium
Caballus	Canna Indica
Cadaver	Capillus Veneris
Camelus	Caryophylli
Catus	Cappares
Canis	Carduus
Caper	Carica <i>dürre Feigen</i>
Capra	Capreoli (in vitib.)
Caprea	Calix <i>Knospe</i>
Capo	Canna <i>Schiff</i>
Capricornus	Caulis
Castor	Casia
Carduelis	Carabe
Cassita <i>Haubellereh</i>	Camphora
Cancer <i>Krebs</i>	Cacabus
Capito <i>Müllerpiscis</i>	Cadus <i>Weinfaf</i>
Carpio	Calamus
Cantharides	Cæstus <i>Fausfhammer</i>
Cacilia <i>Blindschleiche</i>	Calix
Caprificus	Calathus
Castanea (arbor)	Calcæus
Calamentum	Calculus <i>Brefstein</i>
Calamus aromaticus	Calendarium
Calendula	Caligæ

Calo Holzfchuch
 Canistrum Brodforb
 Cantharus
 Capsa Buchsack
 Cassis Helm
 Carbo
 Caseus
 Capulus
 Canthus Radeschiene
 Casula Messgewande
 Camelus Ankerseil
 Candela
 Candelabrum
 Canalis
 Canon
 Capistrum Halsstier
 Capulus Sargel
 Cavea Vogelbauer
 Caro
 Carbunculus (Gemma)
 Cataplasma (bibitur)
 Carchesium (Krausz è quo)
 Carrus Karn
 Cassis (rete)
 Calantica Weiberhaube
 Calcar
 Castorium (Stein)
 Cæmentum yngehawener
 Catasta Rheme
 Catillus OberMülstein
 Campana
 Cataracta

Calx Kalk
 Cancelli
 Cancer
 Cardo
 Calendæ
 Carina Schiffboden
 Casa Bauerheuslein
 Campus
 Castrum
 Catadromus Thurnierplatz
 Castellum
 Caupona Wirtshaus
 Catalogus
 Catechismus
 Caput
 Cæsaries
 Calvaria
 Calcaneum
 Capillus
 Carpus
 Cartilago
 Cauda
 Calculus
 Callus
 Cancer
 Carbunculus
 Cardia
 Catarrhus
 Caducus
 Calidus
 Cæcus
 Cæruleus

B

Cæsius

Cæsius Graublan	Certus
Candidus	Cercus
Cœlestis	CH. Chartarius
Canus	Chiromantis
Castus	Chirurgus
CE. Centurio	Chordopæus
Cerevisiarius	Choraules der zu Lanke ma
Ceroplastes	chet
Cercophitecus	Chelidonia
Cervus	Chamæmelum
Cetus	Chamædrys
Cedrus	Chamæleon
Cerasus	Chamæpitys
Cerasum	Cheiri
Cep	Chermes
Centaurium	Chinæ radix
Cerefolium	Chalybs
Ceterach	Charta
Cera	Chelys Laute
Ceraunia	Chlamys Keitrock
Cercus	Chorda Seite
Cervical	Chorda Sehne am Bogen
Cerevisia	Cheleuma Schusserdrat
Cerussa	Chirotheca
Centuria	Chirographum
Census	Chrysolitus
Centrum	Chronica
Cella	Chyragra
Cerebrum	Charus
Cervix	
Celer	Cz. Cingularius
Cernuus	Circumforaneus
	Citha

Citharædus
 Ciconia
 Cicada
 Cicindulæ
 Cimices
 Cinamomum
 Ciceres
 Cichorium
 Cicuta
 Cinara
 Cirsium
 Cistus
 Citraria
 Citrullus
 Cingulum
 Cirrus das Streuſtein auff
 dem Kopff der Vogel
 Circinus
 Circulus
 Cithara
 Cirnea
 Cinabaris
 Cinis
 Cilicium ein Härin Kleid
 Cifium Gutfchwagen
 Cibus
 Cippus Stock
 Cincinnus
 Cicatrix
 Cinereus
 Civilis.

CL. Cliens
 Clinopodium
 Clymenum
 Clematis
 Clava Kolbe
 Clavus Nagel
 Clepsamidium Sandſeiger
 Clypeus
 Clitellæ Saumſattel
 Clibanus Diſtelir Ofen
 Clyſter
 Classis (Armade. h. e. multæ
 naves)
 Clivus
 Cloaca
 Claviculæ
 Clunes
 Clavus
 Clemens
 Clarus

Co. Cocus
 Cocles Einäugig
 Coementarius Mäurer
 Cœnobiarcha
 Cognati
 Comes Graffe
 Compater
 Commenfalis
 Concionator
 Conjux
 Consul

Consanguineus	(der	Costus
Consobrini	Geschwisterkin-	Cotula foetida
Convivator		Cotyledon
Convictor		Cochleare
Conviva		Cochlearium
Contubernalis		Corallium
Coqua		Cornu Pulverflasche
Coriarius		Columna
Cornicen		Cos
Cosmographus		Cotricula Probierstein
Conjector	Traumaufleger	Colus Rocken
Coccyx	Kuckuck	Colum Seigetuch
Columba		Conspicilia
Corvus		Corbis
Cornix		Collare Halsbände
Coturnix		Corona Codex
Congrus	Meerrael	Corrigia
Cochlea	Schnecke	Conus Regel
Coluber	Hauschlange	Compedes Fessel
Cossus	Holzwürm	Coritus Vogensutter
Corylus	liven	Coagulum
Colymbades	eingemachte D=	Cornua
Coriandrum		Cortex
Cochlearia		Cornix Thürklöppel
Colchicum		Cotonum Baumwolle
Colocynthis		Cothurnus Bundschuh
Colutea		Colubrina (Feldschlange)
Confiligo		Congius drey Bittenberger
Consolida		Collyrium (Rannen)
Convolvulus		Cometa
Conyza	Corallina	Conclave
Coronopus		Corpus

Columbarium	Contumax
Coelum	Copiosus
Coenobium	Coracinus Rabenschwarz
Convivium	Cordatus
Conjugium	CR. Creditor
Comitia	Cruciger
Cohors Fanelin Knecht	Crumenarius Tafchner
Color	Crustarius Kleiber
Coena	Crocodilus
Concio	Crabrones
Cochlea Wendeltrep	Crocus
Collis	Crassula
Coemiterium	Tri thamus
Constantinopolis	Cruciata
Collum	Crater grosser Becher
Columella	Crates Ege
Cor	Crepida
Costa	Crepides Kreplein
Coxa	Cribrum
Condylus	Crumena
Colica	Ereta
Convulsio	Crista
Contractura	Craticula Rost
Coma (affectus)	Crimnon Gries
Coccineus Scharlach roth	Cruciatus Kreuzer
Coctus	Crux
Coloratus	Crates Schanzkörbe
Comis	Crusta
Communis	Cranium
Concors	Crus
Constans	Crinis
Contemptus	Crassus

Crudelis		Cubitus
Crudus		Curvus
<i>Ch.</i> Cunicularius	Schanzgräber	Curtus
Cuniculus		<i>Cr.</i> Cygnus
Cuculus		Cyprinus
Culex		Cydonius
Cupressus		Quittenbaum
Cubeba		Cynosbatus
Cucumer		Cynorrhoda
Cucurbita		Cytinus
Cuminum		Cyanus
Curcuma		Cyclaminus
Cuscuta		Cymbalaria
Cuculus	Leute	Cynocrambe
Culter		Cyperus
Cucurbitula		Cythifus
Culcitra	Polster	Cyathus
Culullus	Kraus	Cymba
Cunæ		Cygnea
Cunabula		Zwickaw
Cubitus	Ele	Cygneus
Culmus		Schwanenweis
Cupedia	Nüssen	
Culleola	Grüne Schale an	<i>D.</i>
Cucullus		<i>D.</i> Dæmon
Currus		Dapifer
Cubiculum		Dardanarius
Cubile		Korn Jude
Cuniculus		Dama
Culina		Dacolithus
Curia		Steinbeiß
Cutis		Dactylus
		Datura
		Daucus
		Dantiscum
		Damnatus

DE. Decanus		Didrachmum Dreischaler
Dentifrangibulus	Zahnbre-	Dialogus
Dento	(cher	Diverforium
Debitor		Diribitorium
Decurio		Digitus
Deus		Diarrhoea
Delphin (piscis)		Dignus
Dentaria		Diligens
Dens caninus		Dives
Dens leonis		Difficilis
Dentiscalpium		Discors
Decipulum		Do. Doctor
Dens		Doliarius Fasbinder
Dextera		Dominus
Debitum		Domna
Decimæ		Doronicum
Destilatio		Dolium
Debilis		Dos
Deformis		Domus
Decem		Dorsum
DI. Diabolus		Doctus
Diaconus		Domesticus
Diribitor	Musterherr	DR. Draco
Dictamnus		Dracunculus
Diapensia		Dragomellus
Dipsacus		Driopterus
Digitabulum		Drachma ein halber Thaler.
Dipsacus	Karten damit die	Du. Dux
	Luch geferet werden.	Duplarium
Discus	Nebeschüssel	Duernio
Diarium		Duracina weisse Kirschen
Diploma	Gewaltsbrieff	Dumetum
		Duellum

Duellum
 Ducatus ein Ducaten
 Ducenti
 Durus
 Dubius
 Duodecim
 Duo
 Dr. Dyotha Trinctgeschirr mit
 Dysenteria (zweyen Henckeln)
 Dysenteriacus

E.

EB. **E** Benus
 Ebulus
 Ebur
 Ebrius
 Eburneus
 EC. Echinus
 Echium
 Echinus Bürste damit man
 die Rannen scheuret
 Echinus Castanien rauche
 Schale.
 ED. Edentulus
 Edella Ellrihen
 Edictum
 EL. Elector
 Elephas
 Elatine
 Elaterium
 Electrum
 Ellychnium

Elice Wasserforche
 Eleemosyna
 Elephantiasis
 Elegans
 EM. Empiricus
 Emunctorium
 Emplastrum
 Embamma
 Emporium
 EN. Endivia
 Enula
 Ensis
 Enchyti Streublein
 Enchiridium
 Enema
 EP. Episcopus
 Ehippiopœcus Sattler
 Epatica
 Epithymum
 Epistomium
 Epistola
 Ehippium
 Ephemeris
 Epitaphium
 Epar
 Ephialtes
 EQ. Equarius Stallmeister
 Eques
 Equiso Rossbereiter
 Equus
 Equile

<i>Er.</i> Eremita	Fatuus
Erinaceus	Fartor Wurstmacher
Eruca Erica	Fagus Faba
Ervum	Fabaria
Eryngium	Farfara
Erysimon	Farcimen
Ergastulum Gefengnis	Fax
Eremus	Falx
Erysipelas	Facilli Liechtspieße
<i>Es.</i> Essedarius Wagner	Fasciæ Wiegenbänder
Esula	Falco Falkonettel
Essedum Gutschwagen	Favus
Esca	Favilla
Esox	Fastigium
<i>Eu.</i> Euonymus Zwerchhalter.	Far Weisengraupen
Euphragia	Farina
Euphorbium	Fabula
Euonymus	Fastidium
Eupatorium	Fanum
<i>Ex.</i> Exul	Francofurtum
Excipulum Lashberken	Faux
Exuvia Schlangenbals	Facilis
Examen Zünglein der Wage	Famelicus
Exercitus	Fastuosus
Exequiæ	<i>FE.</i> Felis
Expeditio	Fegopyrum Heidegras
Exedra Erker	Febrifuga
Excubiæ Wacht	Ferulæ
F.	Festuca Trespen
<i>FA.</i> F Aber	Festuca Strohalm
Famulus	Femorale
Famula	Fenestra
	C Ferrum

Ferrum	Fimus
Ferrugo Eisenrost	Fidicula Jolter
Ferculum	Fiscus
Fex	Fides
Feretrum Todtenbar	Fibula
Ferraria Eisengrube	Firmus
Feudum	<i>FL.</i> Flammula Jovis
Fel	Flores
Femur	Flagellum
Febris	Flabellum Wedel
Fessus	Flamma
Felix	Florulenta Damaschke
Fervidus	Florentia
Ferrugineus	Hlexus
<i>Fi.</i> Fidicen	Flammeus
Figulus	Flavus
Filius	<i>Fo</i> Fossor Bergbewer
Filia	Foenerator
Fistulator	Foenifeca
Fidejussor	Forda tragende Kuh
Fiber Vieber	Formica
Ficedula Wüstling	Foenum
Fibræ Säsertein an wurkeln	Foeniculum
Ficus (arbor)	Folliculi Hülsen
Ficus Feige	Folium
Filicula	Follis
Filipendula	Fomes Zündstiel
Filix	Fomes Zunder
Filum	Formula Siechform
Fiscella Fischreuse	Fores
Fidelia Maulkorb	Forceps
Fimbria	Forfex Gewandschere
	Forpca

Forpex
 Forpicula
 Fornax
 Fornacula **Probierstein**
 Fons
 Focus
 Foramen
 Fossa **Graben**
 Fovea
 Fornix
 Foedus
 Foenus
 Forum
 Foenile **Newboden**
 Fodina **Grube oder Zeche**
 Foricæ
 Fœcundus
 Fortis
 Formosus
 Fr. Frater
 Fratris des **Bruders Weib**
 Fronto
 Frondator
 Fringilla
 Fringillago **Kohlmais**
 Fraxinus
 Frutex
 Frons dis
 Fragaria
 Fragum
 Frangula
 Frumentum

Fructus
 Frenum
 Fritillus **Bretspiel**
 Fragmentum
 Frustum
 Frontale **Stirngerecke**
 Fruticetum
 Franconia
 Frons, tis
 Fragilis
 Frequens
 Frigidus

Fu. Funambulus
 Fullo **Walcker**
 Fur
 Furcifer
 Fulica **Wasserhuhn**
 Fundulus
 Fucus **Hummel**
 Fullo **Ohrichen**
 Fungi
 Fumaria
 Fulcrum **der Stephen in der**
Fiedel
 Fulcrum **Tischfuß**
 Fucus **Schmincke**
 Furca
 Furcilla **Strengabel**
 Fusus **Spille**
 Fungus **ein Pils**
 Fumarium **Rauchloch**

Furnibulum Ofenloch
 Fuligo
 Furfures
 Fumus
 Furnus
 Fundus Bawergue
 Funus
 Fullonia Walckmüle
 Furcula
 Fugax
 Fuligineus
 Fulvus Lemensarb
 Furfus Duncelschwarz
 Fuscus Notschwarz

G.

G. Gallus
 Gallus
 Gallina
 Galerita Haubelerch
 Gavia Ribis
 Galla
 Galanga
 Galega
 Galiopsis
 Gallitricum
 Galbanum
 Gagates
 Galea
 Gasum Partiffan
 Gausape
 Gallinarium

Gazophylacium
 Gargarismus
 Gallia
 GE. Gelatinus
 Gemmarius Jubelires
 Gener
 Gesticulator der mit Nenden
 Poffen reiffet.
 Germanus
 Gentiles
 Gemmae Blütknospen
 Genista
 Gentiana
 Geranium
 Gemma
 Genealogia
 Gemini
 Genus
 Germania
 Gena
 Genu
 GI. Gibbus
 Gingidium
 Gigas
 Girgillus Haspel
 Gingiva
 Gilvus Saall.
 GL. Glos
 Glis Schönberg
 Glycyrrhiza
 Glastum Weid
 Gladiolus

Glandes

Glandes
 Gluma Kornhülse
 Gladius
 Glans Kugel
 Globus Regelbeule
 Globuli Keulichen oder Gles-
 Glacies sen
 Glomus Kleuel
 Glarea Riß
 Gleba
 Glogovia
 Glans (Suppositorium)
 Go. Gobio Krefß
 Gossypium
 Goldberga
 Gorlicium
 Gr. Grallator der auff stelszen geht
 Græcus
 Graculus
 Grus
 Gryllus
 Gryphus
 Grossi
 Grana paradyfi
 Gratiola
 Granum tinctorium
 Gramen
 Granum
 Granatus (arbor & fructus)
 Granatus (gemma)
 Graphium Griffel
 Graphiarium Schreibzengel

Grando
 Grallæ Stelszen
 Grumus Maulwurffhauffen
 Grabathum
 Gradus
 Granarium
 Gremium
 Græcia
 Gravedo
 Gracilis
 Gravis Gratus
 Gu. Gubernator Schiffman
 Gurgulio Kornwurm
 Guadam Weide
 Guajacum
 Gummi Arabicum
 Gubernaculum Steuerholz
 Gutturium Gießfaß
 Gummi
 Gula
 Gr. Gymnasiarcha
 Gynæceum
 H.
 HA. **H** Amiota Angelsisch r
 Hastalus der einen lan-
 gen Spieß treget.
 Halcedo Eyßvogel
 Halcyon Eyßvogel
 Harenga Hering
 Halicacabum
 Habena Zügel
 Hasta

Harpe Türkischer Sebel	Hispanus
Halec	Hinnulus
Harpax der Han auff der	Hircus
Hamus (Vüchsen)	Hirundo
Hæmatites	Hirudo
Hastile Schaffe am Spieß	Hieracium
Halo	Hippoglossum
Hara Seustall	Hippuris
Hæmorrhagia	Hirudinaria
<i>He.</i> Helvetius	Hirundinaria
Herbarius	Hippopera Satteltasche
Hebraus	Hierotheca Monstrans
<i>Heres</i>	Historia
Hepioli kleine Zwiefalter so	Hierosolyma
des Nachts umbs Liecht	Hispania
fliegen	Hircus Nesselgestenck
<i>H.</i> Hedera (arborescens)	Hilaris
Herba	<i>Ho.</i> Homo
Hedera (herba)	Homuncio
Helleborus	Hortulanus
Helenium	Hospes Wirt
Hedysarum	Hospes Gast
Helxine	Homicida
Hemerocallis	Hædus
Hemionitis	Hordeum
Helcium das Ryhmat in e.	Holoosteum
Helvetia (quo)	Horminium
Hernia	Honorarium
Hebes	Horologium
Herbidus	Holosericum Sammee
<i>Hi.</i> Histrio Comedienspieler	Hortus
Historicus	Hospitium

Horre-

Horreum
 Hordeolum
 Honestus
Hu. Humerus
 Humilis
 Humanus
 Humidus
Hx. Hystrix
 Hydrus Wasserfchlang
 Hyssopus
 Hyacinthus
 Hydropiper
 Hyotcyamus
 Hypocoum
 Hypericum
 Hypocistis
 Hydria Wasserkrug
 Hydromeli
 Hypotheca Pfande
 Hypocaustum
 Hypogæum Gewelb vnter
 der Erden
 Hydromila Wassermühle
 Hydrops

I.

Ja. Jacea
 Jasminum
 Janua
 Jaspis
Jc. Icterus
Id. Idolum

Jf. Jentaculum
 Jecur
Jg. Ignitabulum
 Ignis
 Igneus
Im. Imperator
 Imbrex Rinne
 Impluviatus geschmilt
 Impotens
 Immortalis
 Immanis
 Importunus
In. Infans
 Incendiarius Nordbrenner
 Infector Färber
 Institor Krämer
 Incola
 Indigena
 Inquilinus Hausgenosß
 Interpres
 Inguinalis
 Intubus
 Insula Bischoffshut
 Indusium
 Inventarium
 Instita Saum
 Interula
 Insidiæ Hinterhalt
 Inducix
 Insula
 Index
 Intestina

Incubus

Incubus	Julus Nussblüt
Intertrigo	Iva
Inquinatus	Jujubæ
Invidus	Juncus
Inspiciens	Jugum Lautenfragen
Integer	Juba
Indoctus	Jugum
Inhumanus	Jus
Ingeniosus	Judæa
Inamœnus	Justus
Indignus	
Injustus	<i>L.</i>
Ingratus	<i>La.</i> L abeo
Inconstans	Landgravius
Insanus	Laterarius Siegelbrenner
<i>Jo.</i> Joachimicus Thaler	Lanius
<i>Ir.</i> Iris	Lanio
Iracundia	Latro
Iracundus	Lanarius Wollschläger
Iratus	Lanifica Spinnerin
<i>Is.</i> Isatis Weid	Lanifex Wollschläger
Ifopyrum	Lapicida
Ischias	Lagochylus
Ischiadicus	Lanista Fechtmeister
<i>It.</i> Italus	Latax Nurrh
Italia	Lacerta
<i>Ju.</i> Judex	Lagopus Goldammer
Judæus	Lacertus Oltraup
Jurifconsultus	Lampetra
Juvenus	Laurus
Juniperus	Labrusca
Juglans	Lactuca

Lavendula
 Lappa
 Labrum Veneris
 Lagopus
 Lanaria
 Laureola
 Lathyrus
 Lascerpitium
 Lagena
 Laterna
 Lar, lares
 Lardarium Spicknadel
 Laqueus
 Lac
 Lampas
 Lardum
 Labium
 Lancea
 Lana
 Lacinia
 Lavacrum
 Lachryma
 Lachryma Saffe
 Lacunar Balke
 Lanx Wageschüssel
 Later
 Laniena Kuttelhof
 Latrina
 Labrum Lippe
 Larinx
 Lactes
 Lacer

Lacteus
 Latus
 Latus, a, uiri
 LE. Legatus
 Levir Mansbruder
 Lectica
 Leo
 Lepus
 Lendes Niesse
 Lentescinsen
 Legumen
 Levisticum
 Leontopetalon
 Lepidium
 Leucojum
 Lebes
 Lectus
 Legio Regiment Knechte
 Leorinum
 Lepra
 Levis
 Lenis.
 LI. Linteo Leinweber
 Lintearius Leimhändler
 Lithotomus
 Libripens Wagmeister
 Libarius Fladenbecker
 Lippus
 Licitor
 Ligularius
 Libitinarium
 Liberi

D

Lina-

Linaria Henffling	Lienteria
Livia Holstaube	Lipothymia
Ligustrum Kleinweide	Liberalis
Linum	Libidinosus
Lilium	Lividus
Libanotis	Lo. Lorarius
Lichen	Lotrix
Ligustrum	Loricarius
Linaria	Locusta
Lingva avis	Lolium
Lithospermum	Lotus
Ligo	Lonchitis
Ligula	Loculus Beutel
Libum Fladen	Loculus Sargel
Liber	Lorum
Linteum	Lodix Bettdecke
Linea Schnur	Lorica
Libra ein Pfund	Loculamentum Korb dar-
Libra Lignum	in die Vogel nisten
Linter	Lotium
Liciatorium Tuchbaum	Longus
Limes	Longinquus
Lixivium	
Lingua züngeln in der Wage	Lu. Ludimagister
Litera	Luctator Ringel
Limen	Lusciosus
Lignile Holzhaus	Luscus einäugig
Lipsia	Lupus
Lignesium	Lutra
Lingua	Lumbricus
Lien	Luteola
Ligamentum	Luscinia
	Lucius

Lucius
 Lupini
 Lupulus
 Lunaria
 Lucerna
 Lupus Krummer Hact
 Lutum
 Lupatum Gebiß im zaum
 Lucus
 Ludus
 Lutetia
 Lusatia
 Lumbi
 Luxatio
 Lumbrici (affectus)
 Lumbago
 Luteus Lottergeel
 Luridus Tod. enfarbig
 Lr. Lychnopoeus Lichtzieher
 Lyricen
 Lynx
 Litia Wurm vnter des Hun-
 des Zunge davon sie rasen
 Lychnis
 Lyfimacha
 Lycium
 Lyra
 Lychnus
 Lytron Kanj'ongeld
 M.
 MA. M Agistratus
 Marfupiatius

Manticularius
 Mater
 Matertera Mutterſchwefter
 oder Mutter Bruder Kind
 Matrueles
 Marchio
 Mango
 Martes
 Majales vorſchnittener Eber
 Malus (arbor)
 Malum (pomum)
 Macer
 Macis
 Magistrantia
 Mitjorana
 Mandragora
 Marathrum
 Martagon
 Matricaria
 Matrifylva
 Manna
 Mastix
 Malleus
 Malicorium Rinde an Gra-
 natapffeln
 Malva
 Malluvium Handbecken
 Mantile
 Margarita
 Marfupium
 Mappa Tiſchtuch
 Matula

Manuale	Mercator
Manubrium <i>Heffe</i>	Mediastinus <i>Haustnecht</i>
Magnes	Mendicus
Mantica	Messor
Manus	Metallicus <i>Bergman</i>
Manica (laquei , queis ma- nus ligantur)	Mensarius <i>Wechsler</i>
Marmor	Mercenarius
Manica	Membranarius
Margo	Metaposcopus
Massa <i>Teig</i>	Merula
Malum <i>Vogelstange</i>	Mergus <i>Teucher</i>
Malus <i>Seegelbaum</i>	Melanurus
Machina <i>Haspel</i> damit die Bergleute das <i>Erz</i> auß- ziehen	Merula <i>Kresse</i>
Macellum	Mespilus
Maceries	Mespilum
Manubia <i>Raub/Beute</i>	Melones
Matrimonium	Mentha
Mala	Medium
Maxilla	Melanthium
Mandibula	Melantana
Malleoli	Melilotus
Mamma	Melissa
Mammilla	Mercurialis
Marisca	Mezeron
Malus , a , um.	Meon
Magnus	Medimnus <i>Scheffel</i>
Manifestus	Merga <i>Korngabel</i>
	Medicamentum
	Mel
	Membrana
	Mensa
	Mensura
	Meren-

M. Medicus

Merenda		Mo. Monachus	
Merges Korngarbe		Monacha	
Meta Garbe		Molitor	
Metallum		Monopola der eine Wahr allein verkauffet	
Messis		Monarcha	
Mediolanum		Motacilla	
Meninx		Monedula	
Mentum		Morus	
Medulla		Moschata	
Membrum		Molucca	
Medius		Moly	
Medicus		Momordica	
Mendax		Morum	
Melleus		Mortarium	
Mediocris		Modius Scheffel	
<i>Mr.</i> Miles		Moneta	
Mimus der eines andern Ge- berd nachthut		Modulus Schusterleiste	
Misnensis		Moschus	
Myops		Mola	
Milvus Hünereßer		Mola alata Windmühle	
Mida Bonenwürmlein		Modiolus rotæ Nabe	
Millefolium		Momentum Aufschlag in der Wage	
Millium	Mica	Monomachia	
Minium		Monasterium	
Mina		Moenia	
Miliare		Morbilli	
Mille		Moguntia	
Misnia		Moravia	
Miser		Molestus	
Misericors		Mortalis	
Mitis.			

Mortuus
 Mollis
 Montofus
 Monstrosus
Mu. Musicus
 Mulier
 Murarius
 Municeps
 Mulus
 Mus
 Mustela Wiesfell
 Muræna Lampret
 Mullus Barbe
 Multipeda
 Musca
 Muscari (herba)
 Muscus
 Muscarium
 Mulétrale
 Muccinium
 Muscerda
 Muscus
 Muscipula
 Mulsum
 Muria
 Mustum
 Mundus allerley Weiber-
 schmucl
 Mucus
 Murus
 Musæum
 Mulicbris

Murinus Mäusefarbig
 Mustellinus Sprettsliche
Mr. Myropola Salbkrämer
 Myrthus
 Myrtillus Heidelbeerstaude
 Myrtillus Heidelbeer
 Myrrha
 Myristica
 Myriophyllon
 Myrrhis
 Myrtax
 Myrmecia Schmeißhauffe

N.

Na. Navarchus Schiffherr
 Naclerus Schiffregent
 Navita
 Naufragus
 Naupegus Schiffzütterman
 Nauta
 Nanus
 Naso
 Natrrix Wasserschlange
 Napus Steckrübe
 Nardus Spicanardi
 Nasturtium
 Narcissus
 Nassa Fischreuse
 Nævus
 Navis
 Naumachia
 Naulum
 Naupegium

Navale Dreidaman Schiff	Novacula
bauret	Nodus Knott
Nafus	Nofocomium
Narus	Norimberga
Naufea	Noyem
<i>N^e</i> Netrix	Nobilis
Nepos Kindssohn	Novus
Neptis KindsTochter	Noxius
Nemuphar	<i>Nu.</i> Nuncius
Nepeta	Nutrix
Nerion	Nummularius Wechßler
Nervus Sehne im Vogen	Nurus Sohnsfraw
Nemus	Numularia
Noevus	Nucamentum Nußblüe
Nephritis	Nux
Negligens	Nummularia
<i>N^v</i> Nigromanticus	Nucleus
Nifus Sperber	Nummus
Niecdala Johanswürmlein	Numella Halßeifen
Nicotiana	Numella (laqueus quo col- ligantur canes)
Nigella	Nubes
Nidus	Nuptiæ
Nix	Numerus
Nitrum	Nudus
Niger	Nubilofus
Niveus	Nummosus
<i>N^o</i> Nobilis	<i>Nr.</i> Nyctalops
Notarius	Nycticorax
Noverca	Nymphæa
Noerta Nurg	Nyctalopia
Noctua	
Nola	

	O.		OF. Offa
OB.	O	Bstipus der einen frum-	Officina
		men Hals hat	OL. Olor
		Obstetrix	Olea
		Obex	Oleaster
		Obedilæ Stangfuchen	Olasatrum
		Obsonium	Oliva
		Obsidio	Olfactoriolum <small>(lein</small>
		Obscurus,	<small>Rauchpüsch-</small>
OC.	Ocella		Olla Olorinus
	Ocimum		ON. Onager Waldesel
	Ocimastrum		Ononis
	Ocimoides		Onustus
	Ocrea		OP. Opifex
	Orea Brechzaun		Operarius
	Ocularia		Opilio
	Octernio		Ophioglossum
	Occa Ege		Opopanax
	Octo Oculus		Operculum <small>stürk</small>
	Occiput		Oppidum
	Occultus		Opportunus
	Ocreatus		OR. Orator
	Oculatus		Orphanus
OD.	Odontalgia		Oriza
	Odontagra (forceps quo-		Orchis
	dentes evelluntur)		Origanum
	Odius		Ornithogalum
OE.	Ocnopola		Orobis
	Oeconomus		Orobanche
	Oestrum Bremse		Orbis
	Oenanthe		Orichalcum
	Oenomeli		OS. Ostiarius
	Oenopolium		Ostrutium

Osmunda
 Ofyris
 Osculum
 Ostium
 Os, oſis
 Oſſorium Weinhaus
 Os, oris
 Oſcitatio
 Or. Otus Schleyereule
 Or. Ovis
 Ovum
 Ovile
 Ox. Oxyacantha
 Oxalis
 Oxylopathum

P.

P. A. P. Papa
 Paterfamilias
 Patriarcha
 Pannifex
 Parochus
 Patritius
 Pater
 Patruus Vatern Bruder
 Pastor
 Parricida
 Patruelus Zwoyer Bruder
 Kinder
 Patronus
 Patus

Pædagogus
 Paranympus
 Pavo
 Parix Weiß
 Parus Weiß
 Palumbus
 Passer
 Papilio
 Passer Plateislein
 Palma (arbor)
 Palmula Datteln (fructus)
 Pastinaca Möhre
 Paliurus
 Paludarium
 Panax
 Paralyſis
 Panis porcinus
 Parietaria
 Papaver
 Panicum
 Passulæ
 Palea Syrew
 Patinarium Schuffelkorb
 Paxillus
 Patera Trinetschale
 Patella
 Papyrus Pasquillus
 Palimpsestus
 Patina
 Paropsis klein Schußlichen
 Panarium Brodkorb
 Panus Spulspesse

E

Pallium

Pallium	● Parvus
Palla langer Frauenmantel	Pauper
Pagina	Pallidus
Pala Schaufel	Paucus
Pabulum	Pavidus
Palanga ein Stang daran w ^z getragen wird	Parcus
Pappa	<i>PE.</i> Personatus
Palmes	Pecuarius Viehehirt
Pampini	Peregrinus
Pappus (floccus in quem flos mutatur)	Pellio
Pannus	Pedissequus
Palcar rotseplein an der Na- nen Hals	Pedissequa
Patibulum	Pedes Fußknecht
Pascuum	Perdix
Paries	Perca Sperber
Palus	Perca Verschke
Papilio Gezele	Pediculus
Paroxysmus	Persicus
Passus ein Schritt. Schue lang	Pedamētum Nebenstoc dar- an der Wein wechset
Pannonia	Petroselimum
Palæstina (Superior h.e. Ungaria)	Pentaphyllum
Papebra	Peplis
Papillæ	Pepo
Palatum	Pecten Veneris
Palma flache Hand	Perfoliata
Paralysis	Perdicium
Paralyticus	Perforata
	Persicaria
	Pervinca
	Petasitus

Petum
 Peucedamum
 Pelvis
 Penna
 Petasus Hut mit einem brei-
 ten Rande/Wanderhut
 Petafo Schinck
 Penicillus
 Penicillus Pinsel
 Pera Tasche
 Pecten
 Pelluvium Fußbecken
 Pericarpium Handtasch
 Pessulus Kiesel
 Pellis
 Peplus Schleyer
 Pectorale Brusttasch
 Pensum Becken am Rocken
 Pellicium Pelz
 Pero Stieffel von rohem Leder
 Perna Schinck
 Penula
 Pediculus Stiel
 Petiolus Stiel
 Pecunia
 Penus
 Pedicæ
 Petra
 Peculium gewonnen Gut
 Pecus
 Pectus
 Pes

Peripnevmonia
 Periculosus
 PH. Philosophus
 Phrigio Seidenstricker
 Pharmacopola
 Phisiognomon (Physicus)
 Phasianus
 Philomela
 Phascoli
 Phalangium
 Philyra
 Phu
 Phyllitis
 Phalera Rosgezierden
 Pharetra Pfeilköcher
 Phalanx Wage mit einer
 Schale
 Philtrum
 Phlebotomum
 Pharmacum
 Phlebotomia
 Phthisis
 Phthiriasis
 Pr. Pictor
 Pileo Hutmacher
 Piscator
 Pistor
 Pirata
 Pincerna

Picus	Piger
Pica	Piccus bechschwarz
Pipio	
Pinaster Kieferbaum	<i>PL.</i> Plagiarius
Pisa	Plostrarius Wagner
Pimpinella	Platanus
Picea	Plantago
Pinus	Placenta
Pilosella	Plectrum Fiedelbogen
Piperitis	Pluteus Pulpit
Pistolochia	Pluma
Pityusa	Plaustrum Mistwagen
Pistacia	Plica Falte
Pineæ	Planta
Piper	Plumbum
Pisces	Plectrum Sporen an Na-
Pileus	nen Füßen
Pileolus Badehütlein	Platea
Pistillum	Plebs
Pixidecula	Planta Fußsohle
Pila Ball	Plevritis
Pillulæ	Planus
Pila Pfeiler	Plenus
Pilentum schwebender Wa-	Plumbeus
gen	<i>Po.</i> Poëta
Pignus	Popularis
Pinna Flossfeder	Pontifex
Pigmentum Malerfarbe	Polonus
Pix	Portitor bereinigen übersetzt
Piscina	Pocillator Mundschneek
Pingvedo	Popinarius Garloch
Pinguis	Posthumus

Polin-

Polinctor Todtensalber
 Populus
 Posteri
 Porcellus
 Porcus
 Populus Pappelbaum
 Podagraria
 Polium
 Polygonatum
 Polypodium
 Polytrichon
 Poculum
 Polubrum Handbecken
 Polenta Meel von geröster
 Gersten
 Pomum
 Pondus
 Potistris Vogel trinckhorn-
 sein
 Postis Thürypfost
 Posticum Hinderthür
 Pomarium
 Pomerium Zwinger
 Porphyritis roth Marmel-
 sein
 Pollen geringe Meel
 Porta
 Portorium Zoll
 Porticus
 Portus
 Popina Carfüche

Porca Wasserfurche
 Pompa
 Poëma
 Polonia
 Pollex
 Podex
 Poples
 Podagra
 Porrigines
 Potens

PR. Princeps

Præpositus
 Presbiter
 Professor
 Proconsul
 Prægustator Credenker
 Præfultor Fürstänker
 Præceptor
 Præstigiator Zauberer
 Præco
 Præs Bürge in Geldsachen
 Præcentor Anstimmer
 Præsul
 Prætor
 Privignus
 Privigna
 Procus
 Proavus
 Proavia
 Propola Vorkäufer
 Prunus

Pruna Pflaumen
 Prassium
 Primula veris
 Prunella
 Prælum
 Præcinctorium Schürhuch
 Prætexta verbrombt Kleid
 Propugnabulum Wastey
 Præfurnium Ofenloch
 Præsepe
 Pruna glühend Kohl
 Promufcis
 Præda
 Prætorium
 Prædium
 Prora
 Præfidia Befatzung
 Prælium
 Proverbium
 Pratum
 Prandium
 Prussia
 Prurigo
 Pravus
 Probus
 Preciosus
 Proceens
 Prudens
 Propinquus
 Proprius
 Protervus
 Proscriptus

Pronus
 Prophanus
 Privatus
 Ps. Psittacus
 Pfidia (fructus)
 Pfyllium
 Pseudoapias
 Pr. Ptarmica
 Ptifana
 Pterygium
 Pw. Putator
 Puer
 Puella
 Puerpera
 Pumilio
 Pupillus
 Pugil (qui manu certat)
 Publicanus
 Pulex
 Pulegium
 Pulicaria
 Pulmonaria
 Pulsatilla
 Puls
 Putamen
 Pugio
 Pumex Krawstein
 Pulvinus Kissen
 Pulvinar

Pulcrinus Bete vsm acker
 Pupitum Pulpie
 Pulpa } Caro sine
 Pupamentum } osse
 Pugnus
 Pulvis
 Pus
 Puppis
 Puteus Schachtel
 Pugna
 Pupilla
 Pulmo
 Pulcher
 Pudicus
 Purus
 Purpureus
 Pr. Pygmaeus
 Pyrus
 Pyrafter
 Pyrastrum
 Pyrofa
 Pytiufa
 Pyrum
 Pyropus Rubin
 Pyramis Regal
 Pyramis
 Pyrites

Quadra
 Quaternio
 Quasillus SpulKorb
 Quadrangulus
 Quadriga Wagen mit vier
 Pferden
 Quercetum
 Quatuor
 Quinque

R.

R.A. R Abula
 Rana
 Raphanus
 Ranunculus
 Rapum Kiebe
 Rapunculus
 Radix
 Rastrum
 Radula Keibeifen
 Ramus
 Racemus Beerstengel
 Radius Weberfpuel
 Radius Speiche
 Radius Schein/Stral
 Ratio
 Ratisbona
 Radius (pars cubiti)
 Raucedo
 Ramex
 Ravus

Q. Quastor
 Quercus
 Quinquofolium

R.E. Rex

RE: REX

Regina
 Restio
 Restiarius
 Remex *Ruderfneche*
 Regulus *Schneekönig*
 Resta bovis
 Remus
 Regula
 Rete
 Redimiculum (vinculum
 quo pileus sub collo li-
 gatur)
 Reditus *Kene*
 Repotia
 Ren
 Resina
 Rectus
 Reus

RH: Rhabarbarum

Rhamnus
 Rheno
 Rhombus
 Rheda
 Rhedarius

RI: Ricinus *Hundslaus*

Ricinus (herba)
 Ribes
 Riscus *Pulpie*
 Rima

RO: Rosa

Rosmarinus
 Rostrum ciconiae
 Rocca *Rocken*
 Rostrum
 Rota
 Rostrum *Schiffschnabel*
 Robur
 Roma
 Robustus
 Rotundus
 Roseus

RU: Rusticus

Rubecola
 Rubicilla *Rothschwanzlein*
 Rubeta
 Rubus
 Rutra
 Rumex
 Ruscus
 Ruta capraria
 Rutabulum *Oscengabel*
 Rubrica *Hötelstein*
 Rubigo *Rost*
 Ruga *Salte*
 Ruga *Kunzel*
 Rupes
 Rumex
 Ructus
 Rus
 Rubidus

Ruffus

Ruffus
Rusticus
Rarus
Rubicundus
Ruber
Rutilus
Rubeus

S.

SA. Sacerdos
Saltator
Sagittarius
Saltuarius Forstmeister
Sartor
Satelles
Sacrificus
Sacrilegus
Saxo (Stein) (ker)
Salsamentarius Hornigseier
Saluator
Salus Zetscherlein (avis)
Saximorda Steinbeiß
Salmo
Salpa Stockfisch
Salamandra Molich
Sanguisuga
Salix
Sabina
Sanguinaria
Salsa perilia
Sanguisorba

Sanicula
Saturcia
Satyrion
Salvia
Sambucus
Saccharum
Sagitta
Salinum
Sartago
Sal
Sambuca Hackebree
Sanguis draconis
Sagapenum
Sandalium Pantoffel
Sabulum Grobsand
Saphirus
Saxum
Saliva
Sarculum Schorschauffel
Sardo Carneol
Salinitrum
Sagum Filzmantel
Sandapila Todtenbar
Sarmentum abgeschchnittene
vnnütze zweige vñ Wein-
Sanies (reben)
Sarracum Lastwagen
Salsamentum
Sacellum Capell
Sacrarium Sacristey
Saginarium Messstall
Salicetum

Saltus Forst	Scamnum
Satio Seezeit	Scala
Sanguis	Scalprum Flitte
Saganum	Scalpellum Laseisen
Saxonia	Scheda
Sanctus	Scutica
Sanus	Scelopeta Handpüxe
Sanguineus	Scopæ
Sapiens	Scandula Schindel
Satur	Scyphus grosser Becher
Sc. Scabinus	Scorpio Armbrust
Scholasticus	Scalprum Kniepmesser
Scriba	Scriblita Kestuchen
Sclopetarius Hackenschüs	Scrupulus (Steinlein das einem in die Schue felle)
Scriniarius Tischler	Scapha
Scævola der linkes ist	Scintrilla
Scrophia Saumuster	Scobs
Sciurus	Scoria (ge)
Scorpio	Scapus querholz ander Wa-
Scarabæus Schröter/Käfer	Scandalom Zünglin in der Weussfall
Scabiosa	Schidia
Scariola	Scrobs Späne von Holz
Schœnanthum	Scrutrarium Tredelmar dt
Scolopendrium	Scopulus
Scordium	Schola
Scolymus	Sacrificatio
Scorpioides	Scapula
Scrophularia	Screatus
Scylla	Scabies
Scorzonera	Securus
Scabellum	

Scelestus

Scelestus	Segmenta Frenkeln
SE. Secretarius	Sevum
Senator	Sedile
Septemvir	Serpentina Schlange / (Düxe)
Sedentarius	Sepulchrum
Sellularius (qui sedendo la- borat)	Semita
Servus	Seges
Serpens	Sementis
Sedum	Sentina
Serpillum	Seditio
Securidaca	Senatus
Sempervivum	Senatus consultum
Sena	Sex
Senecio	Septem
Seris	Serenus
Serratula	Severus
Serpentaria	Segnis
Sesamum	sz. Signifer
Seseli	Silesius
Secale Roefen	Silicernium
Sella	Sicarius
Securis Axt	Simia
Sertum	Sitta Nushaer
Sera Schloß	Siler Wasserweide
Sericum	Sideritis
Serra	Sigillum Salomonis
Seta	Silphrum
Setaceum	Siliquastrum
Semicinctium Schurk- fell	Sifer
	Sisymbrium

Siliquæ allerley Schöttlein	Sonchus
Sinapi	Sorbus
Sicera	Sorgum
Sipho	Soccus <i>Socke</i>
Sigillum	Solarium <i>Sonnenzeiger</i>
Signum <i>Fähnlein</i>	Solium
Sindon	Solea <i>Schusolle</i>
Silex	Sortes <i>Loßzedel</i>
Siclus	Sors <i>Heupfsumma</i>
Situla <i>Schöpffeimer</i>	Sol
Sinus	Soravia
Sitta (urbs)	Solitudo
Silesia	Sobrius
Siniftra (manus)	
Singultus	<i>Sp.</i> Sponsor
Siccus	Sparto <i>Seiler</i>
Sitibundus	Spontus
Simplex	Sponsa
	Spina
<i>SM.</i> Smilax	Sparganium
Smyrnum	Spartium
Smaragdus	Spatula foetida
Smegma	Sphondylion
	Spica
<i>So.</i> Socer	Spelta
Sorvus	Speculum
Soror	Sponda
Sororius <i>Schwesferman</i>	Sphocera
Sorex <i>Spizmauß</i>	Spiculum
Solanum	Spica <i>ähr</i>
Soldanella	Spira
Solidago	Spongia

Spina

Spina	Styrax
Sputum	Stannum
Spuma	Stater
Spolium Schlangenbalck	Statua
Spira Zöpfe	Statera Goldwage
Spithama Spanne	Stercus
Sportula Spanne	Stylus
Sponsalia	Stophiolum
Specus Hölle	Strigil
Specus Gruffe	Stolones Rebenezweige
Specula	Stratum Sattel
Spicilegium das ähren lesen	Stapedes
Sprottavia (Patria authoris)	Stibium
Splen	Stupa
Spasmus	Stiria
Spadiceus Castanienbraun	Stilla
St. Strabo	Stella
Stabularius	Stamen Schergarn
Statuarius	Stramen
Strator Steinseker	Stipula
Structor Vorschneider	Stipes Stamm
Struthio	Stipendium
Sturnus	Stillicidium
Sturio Stör	Stigma
Stellio Erd Spinne	Stadium 125. Schrittlang
Staphylodendron	Stabulum
Staphysagria	Statio Scharwach
Stachas	Statio Schiffgestade
Stramonia	Stiria Steyermarek
Strobilus	Sternutatio
Struthium	Stranguria
	Struma

Sterilis		Suile	
Stabilis		Sutura	
Stolidus		Suffitus	
Stupidus		Sulcus	
Strictus		Suffragium	
<i>Su.</i> Sutor		Suffragines	
Suevus		Suburbium	
Subulcus		Suidnicium	
Sus		Suevia	
Succisa		Sura	
Sumach		Sudamina	
Surculus	Psropffreis	Suffusio	
Subucula		Suppuratio	
Sudarium		Superbus	
Succinum		Surdus	
Subligaculum	Niederkleid	<i>Sr.</i> Syndicus	
Supparum	Weiber Hembd e	Symphonicus	Figurieren
Supparum	Wällenhembde	Sycomorus	
Supparum	Badetuch	Symphytum	
Succerda		Syngrapha	Schuldbrieff
Suppositorium		Syllaba	
Suber		Symbolum	Loßzeichen
Subucula		Symbolum	Zubus
Sulphuratum		Sylva	
Sulphur		Synaxis	
Succidia		Synciput	
Sudes	Jaunflecke	Syncope	
Sudor			
Sudatorium			
Suggestum			
			Tabellarius

T.

TA. **T** Abellarius
 Taurus
 Talpa
 Tarda Naselhorn
 Tæda Kienholz
 Taxus (arbor)
 Tabacum
 Tamarindus
 Tamariscus
 Tanacetum
 Tapsus verbatus
 Taraxacon
 Tabula
 Talea Kerbholz
 Taganita Pfannkuchen
 Tapetum
 Tania Haubenbender
 Tabum
 Talitrum Stirnäckel
 Tabulata Ruderbencke
 Tabulatum Biene
 Taberna Rauffladen
 Talentum 600. gülden
 Tali
 Tabes
 Tardus
 Tabidus
TE. Telonarius
 Textor

Testudo
 Teredo Kupfferwurm
 Termus Fleischmade
 Terebinthus
 Telephium
 Teucrion
 Terebinthina
 Testa
 Tela Werffe
 Tegula
 Telum
 Testudo Laute
 Termes (ramus resectus cū
 fructu)
 Temetum (vinum citò in-
 brians)
 Temo
 Tessera
 Textrina gezeß
 Tessera Loszeichen
 Testudo G. welb
 Templum
 Tentorium
 Tectum
 Telonium
 Terminus
 Tergum
 Tenesmus
 Tener
 Temerarius
 Tepidus
 Terrestris

Tempora

N O M E N C L A T O R

Temporarius	Tigillum Latte
Terribilis	Tignus Sparn
<i>Th.</i> Theologus	Tibia
Thuringus	Timidus
Thuribulum	<i>To.</i> Tonfor
Thorax Wammes	Tornarius
Thapsia	Tora
Thlaspi	Tormentilla
Thymelæa	Tomaculum
Thymus	Toga
Thus	Toral Leilach
<i>Th.</i> Theriaca	Torcular
Thalamus	Tophus Reibstein
<i>Th.</i> Thermæ	Torris
Theatrum	<i>Tr.</i> Trochilus Schneekönig
Thallæ Häntlein umb die Zwibeln	Tremula Espe
Thuringia	Tragopogon
Thorax Brust	Tragum
<i>Tl.</i> Tibicen	Trafum
Tinctor	Traoriganum
Tigris	Tragacantha
Tipula Wasser Spinn	Triticum
Tinea	Trifolium
Tilia	Tribulum Flegel
Tithymalus	Trulla Kelle
Tintinnabulum Glöcklein	Tribulus Wassernuß
Tibia	Tripus
Tibialia	Tridens Gabel
Titio	Trutina Schüsselwage
	Triton Wetterhan auff der Kirchen Traha

Traha Schlitten
 Truncus Stiffe darauff man
 pffroffe
 Tricæ
 Truncus
 Transtra Ruderbäncke
 Tribunal
 Triremis
 Tributum
 Trivium
 Tremor
 Tres
 Trecenti
 Tristis
Tu. Tutor
 Tubicen
 Turca
 Turtur
 Turdus Drossel
 Turdi Schmerlen
 Tulipa
 Tussilago
 Turpethum
 Tunix (Caryophyll. hortēf.)
 Turcoys (gemma)
 Tuba
 Tunica
 Turbo Distillierofen
 Turbo Triebkaul
 Tubus
 Turundæ
 Turris

Tugurium Pauerhäuslein
 Tutela Vormundschafft
 Turma Geschwade Reuter
 Tubinga
 Turcia
 Tuber
 Tuberculum
 Tumor
 Tussis
 Tutus
 Turpis
 Turbidus

Tr. Typographus (ger
 Tympanista Drumlerschlä-
 Typha
 Tympanum Paucke
 Tyrocnestis
 Tympanum Sprügel im
 Wagen

V.

Va. V Afallas Lehnman (ehen
 Vas Bürge in Halsfa-
 Valeriana
 Vallensis
 Vacca
 Vagina
 Vannus
 Valvæ Fensterladen
 Vallum Schanz
 Vaporarium

G

Vario-

Variola	Veteramenta alte Schussle-
Varix	te
Vacuus	Velum Segel
<i>U</i> B. Vber	Vernix
<i>V</i> E. Veredarius	Vehiculum Wagen
Venator	Vestigal
Vespillo	Venenum
Vetula	Vestibulum Vorhof
Veterinarius	Venæ (Gänge der Metallen)
Velites Knechte mit leichter Rüstung	Versus
Veredus Postpferd	Vesica
Verres	Vehes Juder
Vervex	Vestitus
Velia Henffling	Velitatio Scharmükel
Vespertilio	Venetix
Vespa	Vertebra
Vermis	Ventriculus
Verbascum	Venter
Verbena	Vena
Veronica	Verruca
Vesicaria	Verecundus
Vernix	Verax
Verticulus Wirbel	Venetus Liechtblaw
Verticillus Wirbel	Velox
Veru	Vehemens
Venabulum	<i>V</i> Z. Vinitor
Versoria MeerCompass	Vitricus
Ventilabrum Wurffschau-	Virgo
Vestis (fel)	Victor
Vexillum	Viduus
Vectis die Klincke	Vidua

Vicinus
 Vigil
 Vitarius *Glaser*
 Vir
 Vitulus
 Vireo *Bicrose*
 Vipera
 Viburnum
 Victoralis
 Vincetoxicum
 Viola
 Virga aurea
 Vitex
 Visnaga
 Vitis
 Vitis alba, nigra
 Viscum *Mistel*
 Vicia *Wicken*
 Viola
 Vitrum
 Virga
 Vitellus
 Virta
 Vinaceus *Weinkörnlein*
 Virgula (*divina Wünschel-
ruche*)
 Vinum
 Viscus *Bogelleim*
 Vibrissæ
 Viaticum
 Vivarium
 Viridarium
 Vibex

Vicus *Gasse*
 Vindemia
 Vinca
 Vigilia *Schiltwache*
 Via
 Vienna
 Viteberga
 Viridis
 Vilis
 Violaceus
 Vitreus
 Vivus
 Virilis
 Vinosus
VL. Vlmus
 Vlna
 Vlcus
VM. Umbilicus Veneris
 Umbella *Schaubhue*
 Umbraculum *Liechtschirm*
 Umbella (*chern*)
 Umbilici *Spangen an Bü-*
 Umbilicus *köpfflein amobst*
 Umbilicus
 Umbra
VN. Vngarus
 Vnicornis
 Vngula caballina
 Vnifolium
 Vnio
 Vngula
 Vndulata

Vndulata
 Vncus
 Vncus Nuss auffm Bogen
 Vnguentum
 Vnguis
 Vnda
 Vnirota
 Vngaria
 Vndecim
 Vnus
 Vo. Volucris
 Volubilis (herba)
 Vomis
 Vormatia
 Vola
 Vomitus
 Volubilis
 Vp. Vpupa
 Vr. Vrinator
 Vrfus
 Vrus
 Vrogallus Auerhan
 Vrtica
 Vrceus Eimer
 Vratislavia
 Vrbs
 Vrina
 Vrbanus
 Vs. Vfurarius Bucherer
 Vfsnea Vfsura

Vt. Vtricularus Sackpfeiffer
 Vter
 Vtilis
 Vv. Vulpes
 Vultur
 Vva
 Uvularia
 Vulnus
 Uva (pars corporis)
 Vulva
 Vx. Vxoratus
 Vxor

X.

Xa. X Anthium (herba)
 Xi. X Xiphion (herba)
 Xr. Xylinum
 Xyrotheca Scherfutter
 Xenodochium

Z.

Zonarius
 Zythepfa
 Zobela
 Zadura Zitber
 Zedoaria Zuber
 Zinziber
 Zythum

Finis nominum, sequuntur verba.

V E R B A.

A.

AB **A** Bigo
Abscindo

Absolvo

Abluo

Abstergo

Abdico

Abduco

Abscondo

Accumbo

Abijcio

Abominor

AC. Accuso

Accerso

Acesco

Accendo

Aceo

AD. Admonco

Adhortor

Adverto

Adhibeo

AE. Æquo

Edifico

AF. Affulgeo

Affecto

Affaris, arc

Afficio

AG. Agglutino

Aggrego

Agglomeror

Ago

Agito

Aggravo

AL. Allego

Algeo

Alo

Alligo

Altercor

Allucinor

AM. Amo

Amicio

Amputo

AN. Annuncio

Annihilo

Annullo

Animo

AP. Aperio

Appello

Apricor

AR. Aro

Arripio

Arcesso

Arco

Ardeo

Arceo

AS. Asso

Assuefacio

Assevero

Assimilo

Asto

G 3

AU. Augeo

AN. Augeo
Audio
Averrunco
Auspicor

B.

BA. **B** Aiulo
Balo
Balbutio
Baptizo

BE. Beo
Benedico
Benefacio

BI. Bibo

BL. Blatero
Blandior

BU. Bullio

C.

CA. **C** Ano
Calco
Calefacio
Calcitro
Cado
Candefacio
Calleo
Carpo
Carmino
Candeo
Caneo
Calceo

Cedo
Cavillox
CE. Cedo
Censeo
Cesso
Celebro

CI. Cibo

Cito
Cingo

CL. Clamo

CO. Como

Cogito
Contrecto

Convaso

Congruo

Condio

Conglacio

Colligo

Comperendino

Cogo

Coquo

Continuo

Concinno

Compilo

Coagmento

Commessor

Commentor

Comminifcor

CR. Credo

Crepro

Crefco

CU. Custos

Cu. Custodio
Curro
Curo
Cunctor

D.

DE. **D** Elco
Decumbo

Describo
Delibero
Demo
Deliro
Declino

DI. Disco

Diffundo
Discindo
Disuo
Dimico
Diffibulo
Divido
Dissimulo

Dico
Disturbo
Diverfor

DO. Do

Doceo
Dolo
Dono
Dormio
Dormito
Duco

E.

ED. Edo*EG.* Egco*EM.* Emo*EO.* Eo.*EP.* Epulor*EQ.* Equito*ES.* Eturio*EX.* Excito

Exntero

Expecto

Expergefacio

Exharedo

Eximo

Excavo

Excuso

Extendo

Expedio

Extermino

Extenuo

Elicio

Extrico

Exolelco

Execror

Experior

F.

FA. **F** Allo
Fascino

Fateor

Fabricor

FE. Ferveo

Ferio

Ferior

FI. Figo

Findo

Findo
 Fingo
 FL. Fleo
 Floreo
 Fo. Fodio
 Formo
 Formico
 FR. Frondeo
 Fragro
 Frequento
 Frano
 Frigo
 Frico
 Fremo
 Frango
 FN. Fuco
 Fulmino
 Fumigo
 Furo
 Fugio
 Futio

G.

GA Gannio
 Garrio
 Gaudeo
 GE. Gemo
 Gestio
 Gero
 Gesto
 Gemino

GL. Glabro
 Glutino
 Glutio
 Glubo
 GR. Gravo
 Grunnio
 Gracilefco
 Grandefco
 Grador
 Gracor
 Grassor
 Gratificor
 Gratulor
 Grego
 Gruo.
 GN. Guberno
 Gusto
 Gurgito

H.

HA. HAbco
 Haurio

Hareo
 Halo
 Habito
 Hasito

HE. Hebeo
 Hebesco
 Hebeto
 Heluor

HI. Hinnio

Hio

Hio
 Hifco
Ho. Horreo
 Honoro
 Hoftio
 Hortor
 Honoro
 Hospitor
 Honetto
 Honorifico
Hu. Humo
 Humeo
 Humecto
 Humilio

I.

Ja. **J** Acio
 Jacto
 Jaculor
Jc. Ico
Jz. Jejuno
 Jento
Jg. Ignofco
Jl. Illaquo
 Illachrymor
 Illufiro
Im. Imbuo
 Impedio
 Impono
IN. Infatuo
 Infanio
 Interpello
 Interpolo

In fumo
 Intueor
 Invenio
 Inftauro
 Inauro
 Ingruo
 Interminor
 Ingurgito
 Indignor
 Indago
 Infamo
 Incanto
 Inebrio
 Infefio
 Incido

Jr. Irrito

Irratio

Jr. Itero.*Ju.* Jubeo

Juvo

L.

La. **L** Axo
 Languco
 Lavigo
 Lanio
 Largior
 Lacto
 Laccio
 Lavo
 Lado
 Lachrymor

H

Le. Lcco

LE. Légo
 Lenio
LI. Liquo
 Limo
 Liqueſco
 Liqueo
 Liveo
 Liceo
 Lino
 Ligurio
 Lingo
 Lippio
LO. Loquor
LU. Ludo
 Luceo
 Luſtro

M.

MA. **M** Ando
 Marceo
 Maſto
 Madeo
 Maculo
 Mano
 Maturo
 Manco
ME. Mergo
 Meto
 Merendo
 Menſuro
 Metior
MI. Migro
 Mitto

MO. Molo
 Monco
 Moveo
 Mordeo
 Mœreo
MU. Mugio
 Mulgeo
 Mulcto
 Mungo
 Mutio
 Muceo
 Muneror
 Mutuo
 Mutuor
 Mulceo
 Muſſito
 Muſſo

N.

NA. **N** Arro
 Nanciſcor
 Navigo
 Nauſeo
 Nato
NE. Neco
 Negligo
 Necto
 Neſcio
 Neo
 Nitro
NO. Nomino
 No
 Nocco

Nofco

Nosco
N. Nubo
 Nutrio
 Numero
 Nugor
 Nuncio
 Nuo
 Nuncupo

O.

OB. **O**bruro
 Obfisto

Obtrecto
 Obligurio
 Oblitero
 Obtrunco
 Obtundo
 Objurgo
 Oblivifcor
 Obfecundo
 Obrestor
 Obfero
 Obfecro

OC. Ocreo

Occo
 Occido
 Occulo
 Occulo

OD. Odoror

OP. Offendo

OL. Olfacio

OM. Ominor

ON. Onero

OP. Operio

Oppilo

OR. Orno

OS. Ostendo

Osculor

Oscito

P.

PA. **P**arco
 Paveo

Pacifico

Patior

Pasco

Pango

Palo

Palleo

Palmo

Palpo

Pando

Parco

Paro

Partior

Participo

Pario

Parturio

Patefacio

Patro

Patriffo

Patrocinator

Pavefio

Paupero

& H

Paupero

N O M E N C L A T O R

Pauperasco
PE. Pecco
 Percutio
 Perco
 Pesto
 Pedo, as
 Pedo, is
 Peiero
 Pello
 Pellucco
 Pendeo
 Pendo
 Penso
 Penetro
 Peragio
 Perambulo
 Percello
 Percenseo
 Perhibeo
 Percolo
 Percurro
 Perdo
 Perduco
 Perduro
 Peregrinor
 Perficio
 Perfodio
 Pergo
 Permisceo
 Perpetro
 Perpendo
 Perrumpo

Persono
 Persuadeo
 Perterebro
 Pertineo
 Pertundo
 Perverto
 Perungo
 Pervenio
 Perpolio
 Pertraho
PI. Pingo
 Pinfo
 Pigeo
 Pignero
 Pigresco
 Pinguesco
 Pipio
 Piscor
PL. Placco
 Plodo
 Pluo
 Planto
 Plaudo
 Plecto
 Plico
 Ploro
 Plumescio
PO. Porto
 Potior
 Pono
 Porrigo
 Pceniteo
 Polio

Polleo

Polleo
 Policeor
 Polluo
 Popinor
 Possideo
 Posco
 Postulo
 Poto
Pr. Propero
 Præcipito
 Proscribo
 Prohibeo
 Premo
 Proficiscor
 Profundo
 Promoveo
 Profligo
 Prehendo
 Profano
 Prurio
 Præbeo
 Præcedo
 Prædor
 Præcido
 Præficio
 Prælior
 Præsto
 Præcor
 Privo
Ps. Psallo
Pu. Pungo
 Punio

Putresco
 Putco
 Pubesco
 Publico
 Puerasco
 Pugno
 Pulso
 Purgo
 Puto
 Purifico
 Putrefacio

Q.

Qua. Quatio
 Quasso

Quadruplico
 Quadro
 Quadruplor
 Quæro
 Quæso

Que. Queo
 Queror

Qui. Quiesco
 Quirito

R.

Ra. R Apio
 Rado

Rauesco
 Ratiocinor
 Rancelco

Re. Repo
 Replico

H 3

Reluctor
 Refuto
 Reddo
 Refocillo
 Recupero
 Rescisco
 Remigo
 Removeo
 Redco
 Reor
 Reijcio

Ri. Rideo

Rigeo
 Ringo
 Rigo
 Rixor

Ro. Rogo

Roto
 Roboro
 Roresco

Ru. Rubeo

Rudo
 Rumpo
 Rugio
 Ruminor
 Rusticor

S.

San. Sano
 Sartio
 Sævio
 Sagino
 Sacro

Salio

Salio	<i>St.</i> Strepo	Tabesco
<i>Sc.</i> Scindo	Stillo	<i>TE.</i> Tero
Scateo	Stabilio	Tepeo
Sculpo	Stupeo	Tento
Scribo	Stupro	Textor
Scrutor	Strideo	Tego
Scabo	Sternuto	Teneo
<i>SE.</i> Sedeo	Sterto	Tergiverfor
Seco	Sterno	Texo
Sepelio	Sto	Terebro
Sedo	Stomachor	Terreo
Sero	Stipulor	Tempero
Semino	<i>Sn.</i> Suffoco	Testor
Servio	Succumbo	<i>Ti.</i> Titubo
Sepio	Surgo	Tingo
Sentio	Suffragor	Timeo
<i>Si.</i> Sisto	Suffio	Tinnio
Singultio	Sufurro	<i>TO.</i> Torpeo
Sibilo	Sudo	Torreo
Signo	Suppedito	Tondeo
Sileo	Suadeo	Torno
Sitio	Sumo	Tolero
<i>So.</i> Sorbeo	Surripio	<i>TR.</i> Tremo
Solicito	Suscipio	Trucido
Sopio	Supplico	Traho
Sortior	Superbio	Trunco
Soleo	Sulco	<i>Tu.</i> Tundo
Sono	Suggillo	Tumeco
<i>Sp.</i> Splendeo	T.	Turgeo
Spero	<i>TA.</i> Tango	Tutor
Spumo	Tacco	Tumultuor
Sperno	Tabulo	Vagio
<i>Sq.</i> Squalleo	Taxo	

V.	Veſto	Vibro
Va. V	Vendico	Vitio
Vagio	Verbero	Violo
Vacillo	Vello	Ul. Ulceror
Vagor	Vegeto	Ulcifcor
Vallo	Venio	Un. Ungo
Vaticinor	Velifico	Vo. Voco
Valco	Venco	Voveo
Vado	Verno	Voluto
Vario	Verro	Vociferor
Vaſto	Vereo	Volo
Ve. V	Verſificor	Volo , as
Velo	Vr. Vigeo	Vomo
Vellico	Vincio	Voluptuor
Veho	Video	Voro
Venor	Vito	Volvo
Verſor	Viduo	Ur. Urgeo
Verſo	Villico	Uro
Verto	Vivo	Urinor.
Ventilo	Vifo	Us. Uſurpo
Veteraſco	Vigilo	Uſtulo
Vendo	Vinco	Vn. Vulneror
Veſcor		
Veſtio		

Finis verborum.

Cic. i. Offic.

*Nec Medici, nec Imperatores, nec Oratores, quamvis
artis praecepta perceperunt, quicquam magnâ
laude dignum, sine usu & exercitatione possunt.*

Hipp. lib. de Med. vuln. Officio,

Usus roborat: otium extenuat.

L I P S I Æ,

Valentin Am Ende imprimebat.

